

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű és nem vált ki joghatást. Az EU intézményei semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért. A jogi aktusoknak – ideértve azok bevezető hivatkozásait és preambulumbekendéseit is – az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett és az EUR-Lex portálon megtalálható változatai tekintendők hitelesnek. Az említett hivatalos szövegváltozatok közvetlenül elérhetők az ebben a dokumentumban elhelyezett linkeken keresztül

► **B**

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret

(2023/C 101/03)

(HL C 101., 2023.3.17., 3. o.)

Módosította:

Hivatalos Lap

	Szám	Oldal	Dátum
► <u>M1</u> A Bizottság közleménye Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret módosítása C/2023/1188	C 1188	1	2023.11.21.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Az állami támogatásokra vonatkozó, az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a gazdaság támogatását célzó ideiglenes válság- és átállási keret

(2023/C 101/03)

1. OROSZORSZÁG UKRAJNA ELLENI AGRESSZIÓJA, ANNAK AZ UNIÓS GAZDASÁGRA GYAKOROLT HATÁSA ÉS IDEIGLENES ÁLLAMI TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK SZÜKSÉGESSÉGE

- (1) Miután jogellenesen független entitásként ismerte el Ukrajna donyecki és luhanszki régióinak nem kormányzati ellenőrzés alatt álló területeit, Oroszország 2022. február 24-én provokáció nélküli és indokolatlan katonai agressziót indított Ukrajna ellen. Az Európai Unió (EU) és a nemzetközi partnerek korlátozó intézkedésekkel (szankciókkal) azonnal reagáltak Ukrajna területi integritásának, szuverenitásának és függetlenségének súlyos megsértésére. Az Unió szankciókat vezetett be Belarusszal szemben is, mivel az elősegítette az orosz katonai agressziót. Az elkövetkező hetekben és hónapokban újabb intézkedések elfogadására került sor, és a helyzet alakulásától függően továbbiakra is sor kerülhet. Oroszország úgy döntött, hogy saját korlátozó gazdasági ellenintézkedéseket hoz, és szándékosan fegyverként használja fel az EU-ba irányuló gázáramlást.
- (2) Az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió, valamint annak közvetlen és közvetett hatásai – többek között a kiszabott szankciók és a például Oroszország által hozott ellenintézkedések – hátrányos gazdasági következményekkel járnak a belső piac egészére nézve. Az uniós vállalkozások több módon is érintettek lehetnek, közvetlenül és közvetve egyaránt. Ez megvalósulhat például a csökkenő kereslet, a fennálló szerződések és projektek megszakadása és az abból következő bevételkiesés, különösen a nyersanyagok és az előtermékek esetében az ellátási láncok zavarai vagy más, már nem elérhető vagy gazdaságilag nem megfizethető inputanyagok formájában.
- (3) Az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió lehetősége már az annak bekövetkezését megelőző hetekben is kihatott az energiapiacra. Az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió közvetlenül zavart okozott az Ukrajnából származó egyes termékek, különösen a gabonafélék és a növényi olajok uniós importjára, valamint az Ukrajnába irányuló uniós exportra irányuló ellátási láncokban is. Az uniós energiapiacra erőteljesen kihatott a villamos energia és a földgáz árának megemelkedése. A magas energiaárak számos – köztük a Covid19-világjárvány által különösen sújtott – gazdasági ágazatot is érintenek, például a közlekedési és az idegenforgalmi ágazatot. Egyes kritikus fontosságú termékek a katonai agresszió és az Oroszország által hozott ellenintézkedések miatt szűkösen állnak rendelkezésre. Ezek olyan konkrét területek, ahol a korlátozott ellátás a kínálat folyamatos helyettesítése ellenére az ipari termelés jelentős csökkenésének kockázatát hordozza magában. A hatás a pénzügyi piacokon is érezhető, különös tekintettel a likviditási helyzettel és az árukereskedelem piaci volatilitásával kapcsolatos aggodalmakra. Az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió következtében továbbá az ukrán állampolgárok nagy számban kényszerülnek lakóhelyük elhagyására és keresnek menedéket vagy az országon belül vagy a szomszédos országokban, és eddig nem látott mértékben érkeznek menekültek az EU-ba, ami jelentős humanitárius és gazdasági következményekkel jár.

▼B

- (4) Az Ukrajna elleni orosz agresszió által kiváltott geopolitikai válság Unió-szerte különösen súlyos hatást gyakorol a mezőgazdasági, az élelmiszer-feldolgozó, a halászati és az akvakultúra-ágazatra is. A magas energiaárak következtében megemelkednek a műtrágyaárak. Az Oroszországból és Belarusból származó műtrágya EU-ba való behozatalát érintő korlátozások szintén kihatnak az uniós műtrágyaellátásra. A válság súlyos következményekkel járt az Ukrajnából és Oroszországból származó gabona (elsősorban kukorica és búza) és az olajos magvak (napraforgó, repce) vagy keményítőszármazékok EU-ba való behozatalára, és az állati takarmányok árának jelentős ideiglenes megnövekedését eredményezte. Az energia, a műtrágya, a gabona és a növényi olajok említett költségnövekedésének együttes hatása az EU-ban leginkább az állattenyésztést sújtja ⁽¹⁾. Ukrajna a növényi olajok (különösen a napraforgóolaj) fontos termelője és exportőre is, ezért e termékek árának emelkedése hatással van az élelmiszer-feldolgozó ágazat szereplőire, akiknek így alternatív megoldásokat kell keresniük.
- (5) További aggodalomra ad okot az uniós termékek Ukrajnába, valamint Oroszországba és Belarusbba irányuló kereskedelmének a háborús helyzet, illetve annak közvetlen vagy közvetett hatásai miatti zavara. Ez leginkább a bor és szeszesitalok, a feldolgozott élelmiszerek (a feldolgozott zöldségeket és gyümölcsöket is beleértve), a csokoládé, az édességek és az anyatej-helyettesítő tápszerek ágazatát, továbbá Oroszország esetében az állateledelek, Belarusz esetében a zöldség és gyümölcs, Ukrajna esetében pedig a legtöbb mezőgazdasági termék ágazatát érinti.
- (6) A helyzetet tovább súlyosbítja az előállítási költségek meredek megemelkedése, ami részben a nitrogénműtrágya árának a drasztikusan megemelkedett földgázárak miatti növekedésével, de a mezőgazdasági, halászati és akvakultúrával kapcsolatos termelőfolyamatok közvetlen energiafelhasználásával is magyarázható.
- (7) Az Ukrajna elleni orosz agresszió és az energiaellátás fegyverként való felhasználása által kiváltott geopolitikai válság miatt az EU-nak még sürgősebben csökkentenie kell a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét azáltal, hogy felgyorsítja a megújuló energia bevezetését, az ipar dekarbonizációját és a kapacitásoknak a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló gazdaságra való átállás szempontjából stratégiai jelentőségű ágazatokban történő kiépítését, figyelembe véve ugyanakkor a globális kihívásokat is, amelyek azzal a veszéllyel járnak, hogy az ezen ágazatokba történő beruházásokat az EGT-n kívüli harmadik országokba irányítják át.

⁽¹⁾ Ukrajna az EU negyedik legnagyobb külső élelmiszer-beszállítója, valamint a gabonafélék (a kukorica uniós behozatala esetében 52 %, a közöséges búza esetében 19 %), a növényi olajok (23 %) és olajos magvak (22 %, különösen pedig a repce esetében: 72 %) tekintetében fő beszállítója. Az élelmiszerek már így is magas világgpiaci ára a helyzet függvényében tovább emelkedhet.

▼B

- (8) Mindezek alapján a Bizottság úgy határozott, hogy elfogadja ezt a közleményt az azon állami támogatási intézkedések belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelésére szolgáló kritériumok meghatározása céljából, amelyeket a tagállamok az Oroszország Ukrajna elleni agresszióját, valamint annak közvetlen és közvetett hatásait – például az Oroszország által hozott ellenintézkedéseket⁽²⁾ – követő gazdasági hatások orvoslása érdekében hozhatnak. A tagállamok és az uniós intézmények összehangolt gazdasági válaszlépése elengedhetetlen az EU-t érintő közvetlen társadalmi és gazdasági negatív hatások enyhítéséhez, a gazdasági tevékenység fenntartásához és a munkahelyek megőrzéséhez, valamint az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió által teremtett új gazdasági helyzet miatt szükséges strukturális kiigazítások megkönnyítéséhez.

1.1. Az Európai Unió és a nemzetközi partnerek által az Ukrajna elleni orosz agresszióra válaszul kiszabott szankciók

- (9) Az Oroszország által Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan katonai agressziót követően az Európai Unió Tanácsa több, korlátozó intézkedéseket tartalmazó csomagról állapodott meg.

⁽²⁾ Például 2022. március 6-án az Oroszországi Föderáció kormánya elfogadta a 299. sz. rendeletet, amely módosítja a találmánynak és a használati mintának – a szabadalmas beleegyezése nélküli – felhasználására vonatkozó döntés esetén a szabadalmasnak járó kompenzáció összegének meghatározására szolgáló módszerre és annak kifizetési eljárására vonatkozó (2) bekezdését. Az említett módosítás értelmében nem jár kompenzáció a „barátság-talan cselekményeket” elkövető külföldi államokbeli „szabadalmasok” találmányának, használati mintájának vagy formatervezési mintájának felhasználásáért. A WIPO Global Brand Database, a WIPO Global Designs Database és a PatentSight adatbázis szerint 2022 márciusában Oroszországban mintegy 150 000 védjegy, 2000 ipari minta és 44 000 szabadalom tulajdonosa volt uniós cég. Az uniós cégek Oroszországban oltalom alatt álló védjegyei főként a következő ágazatokat érintik: gyógyszeripar, kozmetikai termékek, gépjárműipar, vegyipar és fogyasztási cikkek, divat- és luxuscikkek. Tekintettel a szabadalom jogosultjának fizetendő kompenzációra vonatkozó módszernek az orosz kormány által elfogadott, 2022. március 6-i 299. sz. rendelettel való módosításában alkalmazott homályos terminológiára, valamint az uniós vállalkozások és immateriális javaik oroszországi gazdasági kitettségre, egy ilyen ellenintézkedés potenciálisan széles körű és káros hatást gyakorolhat az uniós vállalkozásokra.

▼B

- (10) A Tanács 2022. február 23-án megállapodásra jutott egy csomagról, amely a következőket tartalmazza: i. célzott szankciók az orosz Állami Duma 351 tagjával és további 27 magánszeméllyel szemben, ii. az Ukrajna donyecki és luhanszki régióinak nem kormányzati ellenőrzés alatt álló területeivel való gazdasági kapcsolatokat érintő korlátozások, valamint iii. korlátozások Oroszországnak az EU tőke- és pénzügyi piacaihoz és a kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzáféréseire vonatkozóan ⁽³⁾.

⁽³⁾ A Tanács (EU) 2022/259 rendelete (2022. február 23.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 42 I., 2022.2.23., 1. o.); a Tanács (EU) 2022/260 és (EU) 2022/261 végrehajtási rendelete (2022. február 23.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet végrehajtásáról (HL L 42 I., 2022.2.23., 3. o.; HL L 42 I., 2022.2.23., 15. o.); a Tanács (EU) 2022/262 rendelete (2022. február 23.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 42 I., 2022.2.23., 74. o.); a Tanács (EU) 2022/263 rendelete (2022. február 23.) az Ukrajna donyecki és luhanszki régiói nem kormányzati ellenőrzés alatt álló területeinek elismerése és az orosz fegyveres erőknek az említett térségbe vezénylése miatti korlátozó intézkedésekről (HL L 42 I., 2022.2.23., 77. o.); a Tanács (KKBP) 2022/264 határozata (2022. február 23.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 42 I., 2022.2.23., 95. o.); a Tanács (KKBP) 2022/265 és (KKBP) 2022/267 határozata (2022. február 23.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 42 I., 2022.2.23., 98. o.; HL L 42 I., 2022.2.23., 114. o.); valamint a Tanács (KKBP) 2022/266 határozata (2022. február 23.) Ukrajna Donyeck és Luhanszk régiójának nem kormányzati ellenőrzés alatt álló területei elismerése, valamint az orosz fegyveres erők említett területekre történő vezénylésének elrendelése miatti korlátozó intézkedésekről (HL L 42 I., 2022.2.23., 109. o.).

▼B

- (11) A Tanács 2022. február 25-én további szankciókról állapodott meg Oroszországgal szemben, amelyek a következőkre irányultak: i. a pénzügyi ágazat, ii. az energia-, az űr- és a közlekedési ágazat (légi közlekedés), iii. a kettős felhasználású termékek, iv. az exportellenőrzés és az exportfinanszírozás, v. a vízümpolitika és vi. orosz és más (többek között belarusz) magánszemélyekkel szembeni további szankciók⁽⁴⁾.
- (12) 2022. február 28-án a Tanács úgy határozott, hogy lezárja az európai légiteret az orosz repülőgépek előtt, és megelőző intézkedéseket fogadott el annak biztosítása érdekében, hogy az Orosz Központi Bank ne használhassa fel nemzetközi tartalékait olyan módon, amely aláássa a meghozott intézkedések hatását⁽⁵⁾. A Tanács ezenkívül további szankciókat fogadott el orosz magánszemélyekkel szemben⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ A Tanács (KKBP) 2022/327 határozata (2022. február 25.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 48., 2022.2.25., 1. o.); a Tanács (EU) 2022/328 rendelete (2022. február 25.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 49., 2022.2.25., 1. o.); a Tanács (KKBP) 2022/329 határozata (2022. február 25.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 50., 2022.2.25., 1. o.); a Tanács (EU) 2022/330 rendelete (2022. február 25.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 51., 2022.2.25., 1. o.); a Tanács (KKBP) 2022/331 határozata (2022. február 25.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 52., 2022.2.25., 1. o.); a Tanács (EU) 2022/332 végrehajtási rendelete (2022. február 25.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 53., 2022.2.25., 1. o.); a Tanács (EU) 2022/333 határozata (2022. február 25.) az Európai Közösség és az Orosz Föderáció közötti, az Orosz Föderáció és az Európai Unió állampolgárai számára a rövid idejű tartózkodásra jogosító vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás alkalmazásának részleges felfüggesztéséről szóló megállapodás (HL L 54., 2022.2.25., 1. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács (EU) 2022/334 rendelete (2022. február 28.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU tanácsi rendelet módosításáról (HL L 57., 2022.2.28., 1. o.) és a Tanács (KKBP) 2022/335 határozata (2022. február 28.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 57., 2022.2.28., 4. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács (EU) 2022/336 végrehajtási rendelete (2022. február 28.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet végrehajtásáról (HL L 58., 2022.2.28., 1. o.) és a Tanács (KKBP) 2022/337 határozata (2022. február 28.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 59., 2022.2.28., 1. o.).

▼B

(13) A Tanács 2022. március 1-jén további intézkedéseket fogadott el: i. egyes orosz bankok kizárása a SWIFT üzenetküldő rendszerből ⁽⁷⁾, ii. az orosz állami tulajdonban lévő Russia Today média-vállalat és Szputnyik hírügynökség által terjesztett dezinformáció elleni intézkedések ⁽⁸⁾.

(14) A Tanács 2022. március 2-án úgy határozott, hogy további szankciókat vezet be Belarusszal szemben annak a katonai agresszió elősegítésében betöltött szerepe miatt, a dohánytermékek, ásványi termékek, kálium-klorid (hamuzsír) termékek, faipari termékek, cementtermékek, vas- és acéltermékek, valamint gumitermékek előállításához vagy gyártásához használt áruk kereskedelmére vonatkozóan. A Tanács megtiltotta továbbá a kettős felhasználású termékek és technológiák Belaruszba vagy Belaruszban történő felhasználásra történő kivitelét, az olyan áruk és technológiák kivitelét, amelyek hozzájárulhatnak Belarusz katonai, technológiai, védelmi és biztonsági ágazatának fejlesztéséhez, valamint gépek kivitelét, továbbá a kapcsolódó szolgáltatások nyújtására vonatkozó korlátozásokat vezetett be ⁽⁹⁾. A Tanács továbbá egyedi intézkedéseket fogadott el 22 belarusz magánszeméllyel szemben ⁽¹⁰⁾.

⁽⁷⁾ A Tanács (EU) 2022/345 rendelete (2022. március 1.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU tanácsi rendelet módosításáról (HL L 63., 2022.3.2., 1. o.) és a Tanács (KKBP) 2022/346 határozata (2022. március 1.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 63., 2022.3.2., 5. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács (EU) 2022/350 rendelete (2022. március 1.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU tanácsi rendelet módosításáról (HL L 65., 2022.3.2., 1. o.) és a Tanács (KKBP) 2022/351 határozata (2022. március 1.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 65., 2022.3.2., 5. o.).

⁽⁹⁾ A Tanács (EU) 2022/355 rendelete (2022. március 2.) a belarusz helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 765/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 67., 2022.3.2., 1. o.) és a Tanács (KKBP) 2022/356 határozata (2022. március 2.) a fehéroroszországi helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2012/642/KKBP határozat módosításáról (HL L 67., 2022.3.2., 103. o.).

⁽¹⁰⁾ A Tanács (EU) 2022/345 rendelete (2022. március 1.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 63., 2022.3.2., 1. o.) és a Tanács (KKBP) 2022/354 határozata (2022. március 2.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 63., 2022.3.2., 5. o.).

▼B

- (15) A Tanács 2022. március 9-én további intézkedéseket fogadott el a belarusz pénzügyi szektorra vonatkozóan: három belarusz bank kizárását a SWIFT-rendszerből, a Belarusz Központi Bankkal való tranzakciók megtiltását, a Belarusból az EU-ba irányuló pénzáramlás korlátozását, valamint Belarusz euróbankjegyekkel való ellátásának tilalmát⁽¹¹⁾. A Tanács további korlátozó intézkedéseket vezetett be a tengerhajózási termékek és rádiókommunikációs technológiák oroszországi exportjára vonatkozóan is. A Tanács ezenkívül korlátozó intézkedéseket vezetett be további 160 magánszeméllyel szemben⁽¹²⁾. 2022. március 15-én⁽¹³⁾ a Tanács további ágazati és egyedi intézkedéseket fogadott el Oroszországgal szemben. A Tanács mindenekelőtt a következőkről határozott: i. egyes állami tulajdonú vállalatokkal bonyolított mindenemű ügylet megtiltása, ii. a hitelminősítési szolgáltatások nyújtásának, valamint a hitelminősítési tevékenységekkel kapcsolatos előfizetési szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek a megtiltása minden orosz személy vagy szervezet tekintetében, iii. az Oroszország védelmi és ipari bázisával kapcsolatban álló azon személyek jegyzékének kibővítése, akikkel szemben szigorúbb exportkorlátozások alkalmazandók az olyan kettős felhasználású termékek és technológiák tekintetében, amelyek hozzájárulhatnak az orosz védelmi és biztonsági ágazat technológiai fejlesztéséhez, iv. az orosz energiaágazatba való új beruházások megtiltása, valamint átfogó exportkorlátozás bevezetése az energiaiparhoz kapcsolódó berendezések, technológia és szolgáltatások tekintetében, valamint v. további kereskedelmi korlátozások bevezetése a vasra és az acélra, valamint egyes luxuscikkekre vonatkozóan⁽¹⁴⁾. Emellett a Tanács úgy határozott, hogy szankciókkal sújtja a legjelentősebb orosz oligarchákat, lobbistákat és propagandistákat, valamint a légi közlekedési és a katonai ágazatban, a kettős felhasználású termékek területén, illetve a hajógyártási és gépgyártási ágazatban működő kulcsfontosságú vállalatokat⁽¹⁵⁾.

⁽¹¹⁾ A Tanács (EU) 2022/398 rendelete (2022. március 9.) a belarusz helyzetre és Belaruszhoz az Ukrajna elleni orosz agresszióban való részvételére tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 82., 2022.3.9., 1. o.).

⁽¹²⁾ A Tanács (EU) 2022/394 rendelete (2022. március 9.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 81., 2022.3.9., 1. o.).

⁽¹³⁾ A Tanács (EU) 2022/427 végrehajtási rendelete (2022. március 15.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet végrehajtásáról (HL L 87 I., 2022.3.15., 1. o.); a Tanács (EU) 2022/428 rendelete (2022. március 15.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 87 I., 2022.3.15., 13. o.).

⁽¹⁴⁾ A Tanács (EU) 2022/428 rendelete (2022. március 15.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 87 I., 2022.3.15., 13. o.) és a Tanács (KKBP) 2022/430 határozata (2022. március 15.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 87 I., 2022.3.15., 56. o.).

⁽¹⁵⁾ A Tanács (EU) 2022/427 végrehajtási rendelete (2022. március 15.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet végrehajtásáról (HL L 87 I., 2022.3.15., 1. o.) és a Tanács (KKBP) 2022/429 határozata (2022. március 15.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 87 I., 2022.3.15., 44. o.).

▼B

- (16) Tekintettel az Ukrajna elleni folytatódó orosz katonai agresszióra, a Belarusz által ehhez nyújtott támogatásra, valamint az orosz fegyveres erők által elkövetett atrocitásokról érkező beszámolókra, a Tanács 2022. június 3-án elfogadta a hatodik szankciócsomagot⁽¹⁶⁾. A csomag a következőket tartalmazza: 1. a nyersolaj és finomított kőolajtermékek Oroszországból történő behozatalának tilalma, korlátozott kivételekkel; 2. további három orosz bank és egy belarusz bank kizárása a SWIFT-rendszerből; és 3. további három állami tulajdonban lévő orosz médiaorgánium Unión belüli műsorszolgáltatásának felfüggesztése. Emellett az Unió szankciókat fogadott el további 65 magánszeméllyel – többek között a Bucsában és Mariupolban elkövetett atrocitásokért felelős egyénekkel – és 18 szervezettel szemben.

⁽¹⁶⁾ A Tanács (EU) 2022/876 végrehajtási rendelete (2022. június 3.) a belarusz helyzetre és Belaruszra az Ukrajna elleni orosz agresszióban való részvételére tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendelet 8a. cikke (1) bekezdésének végrehajtásáról (HL L 153., 2022.6.3., 1. o.); a Tanács (EU) 2022/877 rendelete (2022. június 3.) a belarusz helyzetre és Belaruszra az Ukrajna elleni orosz agresszióban való részvételére tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 765/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 153., 2022.6.3., 11. o.); a Tanács (EU) 2022/878 végrehajtási rendelete (2022. június 3.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 153., 2022.6.3., 15. o.); a Tanács (EU) 2022/879 rendelete (2022. június 3.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 153., 2022.6.3., 53. o.); a Tanács (EU) 2022/880 rendelete (2022. június 3.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 153., 2022.6.3., 75. o.); a Tanács (KKBP) 2022/881 végrehajtási határozata (2022. június 3.) a belarusz helyzetre és Belaruszra az Ukrajna elleni orosz agresszióban való részvételére tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2012/642/KKBP határozat végrehajtásáról (HL L 153., 2022.6.3., 77. o.); a Tanács (KKBP) 2022/882 határozata (2022. június 3.) a belarusz helyzetre és Belaruszra az Ukrajna elleni orosz agresszióban való részvételére tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2012/642/KKBP határozat módosításáról (HL L 153., 2022.6.3., 88. o.); a Tanács (KKBP) 2022/883 határozata (2022. június 3.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 153., 2022.6.3., 92. o.); a Tanács (KKBP) 2022/884 határozata (2022. június 3.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 153., 2022.6.3., 128. o.); a Tanács (KKBP) 2022/885 határozata (2022. június 3.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 153., 2022.6.3., 139. o.).

▼B

- (17) A Tanács 2022. július 21-én elfogadta az intézkedések „fenntartását és összehangolását” célzó hetedik csomagot⁽¹⁷⁾, amely a következő további intézkedésekből áll: 1. aranybehozatali tilalom; 2. a szankciókkal sújtott személyekre vonatkozó adatszolgáltatási követelmények szigorítása; 3. célzott kiviteli tilalom; 4. kikötői belépési tilalom; 5. pénzügyi szankciók; 6. élelmezés- és energia-biztonság; 7. orvosi és gyógyszerészeti mentességek. Az Unió emellett további 54 személyt és 10 szervezetet vett fel a vagyoni eszközök befagyasztására vonatkozó jegyzékbe.
- (18) A Tanács 2022. október 6-án elfogadta a nyolcadik szankciócsomagot⁽¹⁸⁾, amely a következő további intézkedéseket tartalmazza: 1. további személyek és szervezetek felvétele a szankciós jegyzékbe; 2. a korlátozások kiterjesztése a herszoni és a zaporizzsjai régióra; 3. új import- és exportkorlátozások; 4. a G7-ek által elfogadott olajárplafon végrehajtása; 5. az állami tulajdonú vállalatokra vonatkozó korlátozások; 6. a pénzügyi, informatikai tanácsadási és egyéb üzleti szolgáltatásokra vonatkozó korlátozások; valamint 7. a szankciók kijátszásának megakadályozása.

⁽¹⁷⁾ A Tanács (EU) 2022/1269 rendelete (2022. július 21.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 193., 2022.7.21., 1. o.), a Tanács (EU) 2022/1270 végrehajtási rendelete (2022. július 21.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet végrehajtásáról (HL L 193., 2022.7.21., 133. o.), a Tanács (KKBP) 2022/1271 határozata (2022. július 21.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 193., 2022.7.21., 196. o.), a Tanács (KKBP) 2022/1272 határozata (2022. július 21.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 193., 2022.7.21., 219. o.).

⁽¹⁸⁾ A Tanács (EU) 2022/1903 rendelete (2022. október 6.) az Ukrajna donyecki és luhanszki régiói nem kormányzati ellenőrzés alatt álló területeinek elismerése és az orosz fegyveres erőknek az említett térségbe vezénylése miatti korlátozó intézkedésekről szóló (EU) 2022/263 rendelet módosításáról (HL L 259 I., 2022.10.6., 1. o.), a Tanács (EU) 2022/1904 rendelete (2022. október 6.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 259 I., 2022.10.6., 3. o.), a Tanács (EU) 2022/1905 rendelete (2022. október 6.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 259 I., 2022.10.6., 76. o.), a Tanács (EU) 2022/1906 végrehajtási rendelete (2022. október 6.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet végrehajtásáról (HL L 259 I., 2022.10.6., 79. o.), a Tanács (KKBP) 2022/1907 határozata (2022. október 6.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 259 I., 2022.10.6., 98. o.), a Tanács (KKBP) 2022/1908 határozata (2022. október 6.) az Ukrajna Donyeck és Luhanszk régiójának nem kormányzati ellenőrzés alatt álló területei elismerése, valamint az orosz fegyveres erők említett területekre történő vezénylésének elrendelése miatti korlátozó intézkedésekről szóló (KKBP) 2022/266 tanácsi határozat módosításáról (HL L 259 I., 2022.10.6., 118. o.), a Tanács (KKBP) 2022/1909 határozata (2022. október 6.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 259 I., 2022.10.6., 122. o.).

▼B

- (19) A Tanács 2022. december 16-án az Ukrajna elleni orosz invázióra válaszul elfogadta a kilencedik szankciócsomagot⁽¹⁹⁾, amely többek között megtiltja a drónmotorok kivitelét, a kettős felhasználású termékek és technológiák kivitelét, a bányászati ágazatba történő beruházásokat, az Orosz Regionális Fejlesztési Bankkal folytatott ügyleteket, valamint a hirdetési, piackutatási és közvélemény-kutatási szolgáltatások nyújtását. A Tanács emellett úgy határozott, hogy egyedi intézkedésekből álló átfogó csomagot fogad el. A Tanács 2023. február 25-én elfogadta a tizedik szankciócsomagot, amely további exporttilalmakat vezetett be a kritikus fontosságú technológiákra és az ipari termékekre vonatkozóan, ideértve az elektronikai eszközöket, a speciális járműveket, a gépkatrészeket, a tehergépkocsi- és sugárhajtómű-alkatrészeket, valamint az olyan építőipari árukat – például antennákat és darukat –, amelyeket az orosz hadsereg is felhasználhat. A Tanács ezenkívül úgy határozott, hogy további 87 magánszeméllyel és 34 szervezettel szemben vezet be korlátozó intézkedéseket⁽²⁰⁾.
- (20) Az EU-val szoros együttműködésben nemzetközi partnerek, nevezetesen az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Kanada, Norvégia, Japán, Dél-Korea, Svájc és Ausztrália is szankciókat vezetett be.

⁽¹⁹⁾ A Tanács (EU) 2022/2474 rendelete (2022. december 16.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 322 I., 2022.12.16., 1. o.), a Tanács (EU) 2022/2475 rendelete (2022. december 16.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 322 I., 2022.12.16., 315. o.), a Tanács (EU) 2022/2476 végrehajtási rendelete (2022. december 16.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet végrehajtásáról (HL L 322 I., 2022.12.16., 318. o.), a Tanács (KKBP) 2022/2477 határozata (2022. december 16.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 322 I., 2022.12.16., 466. o.), a Tanács (KKBP) 2022/2478 határozata (2022. december 16.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 322 I., 2022.12.16., 614. o.), a Tanács (KKBP) 2022/2479 határozata (2022. december 16.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 322 I., 2022.12.16., 687. o.).

⁽²⁰⁾ A Tanács (EU) 2023/426 rendelete (2023. február 25.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 59 I., 2023.2.25., 1. o.); a Tanács (EU) 2023/427 rendelete (2023. február 25.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 59 I., 2023.2.25., 6. o.); a Tanács (EU) 2023/429 végrehajtási rendelete (2023. február 25.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 59 I., 2023.2.25., 278. o.); a Tanács (KKBP) 2023/432 határozata (2023. február 25.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról (HL L 59 I., 2023.2.25., 437. o.); a Tanács (KKBP) 2023/434 határozata (2023. február 25.) az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2014/512/KKBP határozat módosításáról (HL L 59 I., 2023.2.25., 593. o.).

▼B

1.2. A magas gáz- és villamosenergia-árak vagy energiaellátási zavarok által érintett vállalkozások és háztartások

- (21) A jelenlegi válsághelyzetben a gáz- és villamosenergia-árak soha nem látott magasságba, lényegesen az agressziót megelőző időszakra jellemző eleve magas szint fölé emelkedtek. Oroszország a gázszállítást szándékosan fegyverként használja, ami jelentős volatilitást és bizonytalanságot teremtett az uniós és a globális energia piacokon. Az EU és tagállamai számos intézkedést hoztak a magas árak kezelése és az energiaellátás biztosítása érdekében. Ezzel összefüggésben a Bizottság felhívja a figyelmet a 2021 októberében megjelent közleményében ⁽²¹⁾ (a továbbiakban: októberi közlemény) már bemutatott eszköztárra, a REPowerEU-ról szóló 2022. március 8-i közleményére (a továbbiakban: a REPowerEU-közlemény) ⁽²²⁾ ⁽²³⁾, a 2022. május 18-i REPowerEU tervre ⁽²⁴⁾, a gáztárolásról szóló rendeletre ⁽²⁵⁾, a „Gázmegetakarítás a téli ellátásbiztonságért” című 2022. július 20-i közleményre ⁽²⁶⁾, a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről szóló (EU) 2022/1369 rendeletre ⁽²⁷⁾ és a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról szóló (EU) 2022/1854 rendeletre ⁽²⁸⁾. A Bizottság 2022. október 18-án elfogadta az energiavészhelyzetről szóló közleményt ⁽²⁹⁾, amelynek célja a közös felkészülés, a közös beszerzés és az EU közös védelme. E közleménnyel összefüggésben a Bizottság új vészhelyzeti rendeletre ⁽³⁰⁾ tett javaslatot az EU-ban

⁽²¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az emelkedő energiaárak kezelése: a cselekvés és a támogatás eszköztára (COM(2021) 660 final, 2021.10.13.).

⁽²²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – REPowerEU: Közös európai fellépés a megfizethetőbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energiaért (COM(2022) 108 final, 2022.3.8.).

⁽²³⁾ A 2021. február 10-i (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 57., 2021.2.18., 1. o.) létrehozott technikai támogatási eszközön keresztül a Bizottság kérésre támogatást nyújt a tagállamoknak a megfizethetőbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energia biztosítását célzó reformok kidolgozása és végrehajtása terén.

⁽²⁴⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – REPowerEU terv (COM(2022) 230 final, 2022.5.18.).

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1032 rendelete (2022. június 29.) az (EU) 2017/1938 és a 715/2009/EK rendeletnek a földgáztárolás tekintetében történő módosításáról (HL L 173., 2022.6.30., 17. o.).

⁽²⁶⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Gázmegetakarítás a téli ellátásbiztonságért” (COM(2022) 360 final, 2022.7.20.).

⁽²⁷⁾ A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete (2022. augusztus 5.) a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről (HL L 206., 2022.8.8., 1. o.).

⁽²⁸⁾ A Tanács (EU) 2022/1854 rendelete (2022. október 6.) a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról (HL L 261I., 2022.10.7., 1. o.).

⁽²⁹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Energiavészhelyzet – közös felkészülés, közös beszerzés és az EU közös védelme (COM(2022) 553 final, 2022.10.18.).

⁽³⁰⁾ Javaslat – A Tanács rendelete a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb összehangolása, a határokon átnyúló gázkereskedelem és megbízható ár-referenciáértékek révén történő fokozásáról (COM(2022) 549 final, 2022.10.18.).

▼B

tapasztalható magas gázárak kezelése és az idei téli ellátásbiztonság garantálása érdekében. Az említett célok megvalósítását közös gázbeszerzés, a TTF gáztőzsdén az árakat korlátozó mechanizmusok bevezetése, valamint az infrastruktúra átlátható használatára, a tagállamok közötti szolidaritásra és a gázkereslet folyamatos csökkentésére vonatkozó új intézkedések révén tervezik elérni.

- (22) A rendkívül magas energiaárak ártanak a gazdaságnak, valamint gyengítik elsősorban a legkiszolgáltatottabb uniós polgárok vásárlóerejét. Az Európai Központi Bank becslése szerint a reál-GDP 2022 utolsó negyedévében 0,1 %-kal zsugorodik, 2023 első negyedévében pedig változatlan marad, főként az energiaellátás zavarai, a magasabb infláció és az ezzel összefüggő bizalomcsökkenés miatt⁽³¹⁾. A tartósan magas energiaárak valószínűleg növelik a szegénységet, és kihatnak a vállalkozások versenyképességére. A gyártási költségek különösen az energiaigényes iparágakban növekedtek meg. Ezek a költségnövekedések egyes esetekben olyan vállalkozások EU-n belüli gazdasági tevékenységét lehetetleníthetik el, amelyek máskülönben nyereségesek lennének, ami valószínűleg kihat a foglalkoztatásra is.
- (23) A Bizottság által 2021 októberében bemutatott eszköztár hasznosnak bizonyult, és azt számos tagállam széles körben alkalmazza, különböző nemzeti szintű intézkedések elfogadása révén. 2022 tavaszán az eszköztár a rövid távú piaci intervenciókról és a villamosenergia-piac szerkezetének hosszú távú fejlesztéséről szóló közlemény⁽³²⁾ értelmében kibővült.
- (24) A REPowerEU-közlemény felvázolta az emelkedő energiaárakra való reagálást és a gázkészletek télre való feltöltését célzó lépéseket, a REPowerEU terv⁽³³⁾ pedig intézkedéseket határoz meg a megújuló energia, az energiatakarékosság és az energiahatékonyság tényerésének felgyorsítására, valamint az energiaellátás diverzifikálására vonatkozóan. A zöld átállás felgyorsítása csökkenteni fogja a kibocsátást és az importált fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget, valamint megvéd az áremelkedésekkel szemben. A gáztárolásról szóló rendelet⁽³⁴⁾ új minimális gáztárolási kötelezettségeket állapított meg a következő télre szóló tartalékok biztosítása érdekében, és előírta a tagállamok számára, hogy a gáztároló létesítmények feltöltöttségének 2022. november 1-jére el kell érnie a 80 %-ot, az elkövetkező években pedig ugyanerre az időpontra a 90 %-ot.

⁽³¹⁾ Az EKB szakértőinek az euróövezetre vonatkozó makrogazdasági prognóza, 2022. szeptember.

⁽³²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Rövid távú energiapiaci intervenciók és a villamosenergia-piac szerkezetének hosszú távú fejlesztése – Cselekvési terv (COM(2022) 236 final, 2022.5.18.).

⁽³³⁾ COM(2022) 230 final, 2022. május 18.

⁽³⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1032 rendelete (2022. június 29.) az (EU) 2017/1938 és a 715/2009/EK rendeletnek a földgáztárolás tekintetében történő módosításáról (HL L 173., 2022.6.30., 17. o.).

▼B

- (25) Mivel a válság tovább növelte az ellátás biztonságának és a zavaroknak a kockázatát, az Unió elkezdett felkészülni az oroszországi földgázszállítás elhúzódó akadozására és esetleges teljes leállítására. A koordinált keresletcsökkentésre vonatkozó intézkedéseket, elveket és kritériumokat meghatározó új európai gázkereslet-csökkentési tervet⁽³⁵⁾ a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről szóló (EU) 2022/1369 rendelet⁽³⁶⁾ kíséri, amely valamennyi tagállam tekintetében 15 %-os önkéntes gázkereslet-csökkentési célt irányoz elő, és bevezeti a keresletcsökkentési cél szükség esetén történő kötelezővé tételére vonatkozó eljárást.
- (26) A Tanács 2022. október 6-án elfogadta a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról szóló (EU) 2022/1854 rendeletet az európai polgárok és vállalkozások energiaszámláinak csökkentése érdekében. Az (EU) 2022/1854 rendelet többek között a villamosenergia-kereslet csökkentésére irányuló intézkedéseket tartalmaz, amelyek hozzájárulnak a fogyasztók villamosenergia-költségeinek csökkentéséhez és az energiaágazat többletbevételeinek a végfelhasználók közötti újraelosztásához.
- (27) A Tanács 2022. december 19-én és 22-én további rendeleteket fogadott el a magas energiaárak kezelése érdekében, nevezetesen: a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, megbízható ár-referenciaértékek és a határokon átnyúló gázkereskedelem révén történő fokozásáról szóló (EU) 2022/2576 tanácsi rendelet⁽³⁷⁾, a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását célzó keret meghatározásáról szóló (EU) 2022/2577 tanácsi rendelet⁽³⁸⁾, valamint az uniós polgárok és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci korrekciós mechanizmus létrehozásáról szóló (EU) 2022/2578 tanácsi rendelet⁽³⁹⁾.

1.3. A nemzeti támogatási intézkedések szoros európai szintű koordinálásának szükségessége

- (28) Az állami támogatások uniós ellenőrzésének célzott és arányos alkalmazása biztosítja, hogy a nemzeti támogatási intézkedések hatékonyan segítsék a jelenlegi válság által érintett vállalkozásokat és munkavállalókat, és megőrizték a nemzeti támogatási intézkedések hosszú távú költségvetési fenntarthatóságát. Az állami támogatások uniós ellenőrzése biztosítja azt is, hogy az uniós belső piac ne váljon széttagolttá, és az egyenlő versenyfeltételek ne sérüljenek. A belső piac integritása fontos a külső nyomással szembeni ellenálláshoz és az olyan támogatási versenyek elkerüléséhez, ahol a több anyagi erőforrással rendelkező tagállamok túlköltekezhetik a többieket, ami káros lenne az Unión belüli kohézióra nézve.

⁽³⁵⁾ Európai Bizottság, Kommunikációs Főigazgatóság, *Európai gázkereslet-csökkentési terv*, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2022, <https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/70e0fa1d-0db4-11ed-b11c-01aa75ed71a1>

⁽³⁶⁾ A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete (2022. augusztus 5.) a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről (HL L 206., 2022.8.8., 1. o.).

⁽³⁷⁾ A Tanács (EU) 2022/2576 rendelete (2022. december 19.) a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, megbízható ár-referenciaértékek és a határokon átnyúló gázkereskedelem révén történő fokozásáról (HL L 335., 2022.12.29., 1. o.).

⁽³⁸⁾ A Tanács (EU) 2022/2577 rendelete (2022. december 22.) a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását célzó keret meghatározásáról (HL L 335., 2022.12.29., 36. o.).

⁽³⁹⁾ A Tanács (EU) 2022/2578 rendelete (2022. december 22.) az uniós polgárok és a gazdaság túlzottan magas árakkal szembeni védelmét szolgáló piaci korrekciós mechanizmus létrehozásáról (HL L 335., 2022.12.29., 45. o.).

▼B

- (29) A Bizottság úgy véli, hogy az összes tagállam vállalkozásait érintő jelenlegi válság miatt indokolt az alkalmazandó szakaszokban a maximális támogatási intenzitás tagállamonkénti kiszámításának lehetővé tétele, feltéve, hogy továbbra is biztosított, hogy az elszámolható költségeket csak egyszer lehet fedezni, és hogy az e közlemény alapján alkalmazandó egyedi maximális támogatási intenzitásokat tiszteletben tartják.
- (30) A Bizottság továbbá úgy véli, hogy további stratégiai beruházásokra van szükség ahhoz, hogy kezelni lehessen a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget mint a válságot súlyosbító egyik fő tényezőt, és hogy a REPowerEU célkitűzéseivel összhangban fel lehessen gyorsítani a zöld átállást, ugyanakkor biztosítani lehessen a jövőbeli alacsony szén-dioxid-kibocsátású uniós energiarendszer rezilienciáját. Ez különösen fontos a jelenlegi globális környezetben, ahol fennáll a veszélye annak, hogy az ilyen beruházásokat az EGT-n kívülre irányítják át. Míg e közlemény 2.5. és 2.6. szakasza megfelelő eszközöket biztosít a megújulóenergia-termelési projektek bevezetéséhez és az ipari dekarbonizációs intézkedések végrehajtásához, ezek az eszközök jelentős, de közvetett hatást gyakorolnak a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló gazdaságra való átálláshoz szükséges berendezések és alkatrészek előállítására. Mindezek alapján e közlemény 2.8. szakasza további lehetőséget biztosít a tagállamok számára olyan támogatás nyújtására, amely közvetlenül támogatja az átálláshoz szükséges meghatározott stratégiai árukra irányuló termelőberuházásokat. Az InvestEU az Unió kiemelt területeire irányuló magánberuházások katalizálásának eszközeként központi szerepet játszik a kiemelt területek támogatásának mozgósításában, különös tekintettel az energiaügyre és a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervre⁽⁴⁰⁾. Ezért – amennyiben az InvestEU végrehajtó partnerei és pénzügyi közvetítői által bevezetett intézkedések az állami támogatási szabályok hatálya alá tartoznak – ezek az intézkedések e közlemény 2.5., 2.6. és 2.8. szakasza szerint a Bizottság által jóváhagyott programok hatálya alá tarthatnak. Mivel a termelőlétesítményekbe történő beruházások támogatása ellentétes lehet a belső piac integritására és a kohézióra vonatkozó átfogó célkitűzésekkel, az ilyen támogatásnak egyértelműen a meghatározott stratégiai területekre kell korlátozódnia, az idő és a névleges támogatási összegek tekintetében korlátozottnak kell lennie, és megfelelő ösztönzőket kell biztosítania a kohéziós célkitűzések eléréséhez. E közlemény 2.8. szakasza meghatározza azokat az egyedi feltételeket, amelyek mellett a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló gazdaságra való átállás érdekében hozott különleges intézkedésekre irányuló beruházásokhoz nyújtott támogatás kivételesen összeegyeztethetőnek tekinthető. Amennyiben ez a szakasz tartalmazza a programon kívüli egyedi támogatás nyújtásának lehetőségét, az vagy az alkalmazandó regionális támogatási térképekben meghatározott támogatott területekre korlátozódik, vagy legalább három EGT-tagállamban megvalósuló beruházásokat foglal magában, amelyek jelentős részének legalább két támogatott területen kell megvalósulnia. Ez a követelmény hozzá fog járulni ahhoz, hogy az érintett értéklánc mentén Európa-szerte tovább lehessen fejleszteni egy tágabb ökoszisztémát, megerősítve az ellátási lánc rezilienciáját.

⁽⁴⁰⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora, COM(2023) 62 final, 2023.2.1.

▼B

1.4. Megfelelő állami támogatási intézkedések

- (31) Az Ukrajna elleni orosz agressziós háborúból eredő kihívások kezelésére irányuló átfogó tagállami erőfeszítések előmozdítása érdekében a jelen közlemény ismerteti azokat a lehetőségeket, amelyek az uniós állami támogatási szabályok alapján a tagállamok rendelkezésére állnak ahhoz, hogy azok biztosítani tudják a jelenlegi válság során gazdasági nehézségekkel küzdő vállalkozások – különösen a kkv-k – likviditását és forráshoz jutását, továbbá hogy ösztönözni tudják az energiafogyasztás csökkentését.
- (32) Ahogy azt a 2021. októberi közlemény megállapítja, a nem kereskedelmi energiafogyasztók számára előnyöket biztosító intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak, amennyiben nem szolgálják közvetett módon egy adott ágazat vagy vállalkozás javát. A tagállamok például speciális szociális kifizetéseket teljesíthetnek a leginkább veszélyeztetetteknek, ami rövid távon segítheti őket, hogy rendezni tudják energiaszámláikat, vagy támogatást nyújthatnak az energiahatékonyság javításához, miközben biztosítják a piac hatékony működését.
- (33) A kereskedelmi energiafogyasztókat célzó intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak, amennyiben általános jellegűek. Az ilyen nem szelektív intézkedések az adók vagy illetékek általános csökkentése, a földgáz-, villamosenergia- vagy távfűtés-szolgáltatásra alkalmazott kedvezményes adómérték, vagy csökkentett hálózati költségek formájában valósulhatnak meg. Amennyiben a nemzeti beavatkozások támogatásnak minősülnek, akkor tekinthetők összeegyeztethetőnek az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal, ha megfelelnek bizonyos követelményeknek. Például az olyan támogatást, amely a harmonizált környezetvédelmi adóknak az energiaadó-irányelvben ⁽⁴¹⁾ az adózásra vonatkozóan meghatározott minimumszintek és az abban előírt szabályok figyelembevételével, továbbá az általános csoportmentességi rendelet rendelkezéseivel összhangban történő csökkentése formájában valósul meg, a tagállamok a Bizottság előzetes értesítése nélkül is végrehajthatják.
- (34) E közlemény 2.1. és 2.4. szakasza tekintetében közvetlenül vagy az energiaszolgáltatón keresztül nyújtható támogatás a végső kedvezményezettnek. Ha a támogatást az energiaszolgáltatón keresztül juttatják el, a tagállamnak igazolnia kell, hogy olyan mechanizmust működtet, amely biztosítja a szolgáltatók közötti verseny megőrzését és a támogatás végső kedvezményezetthez való eljuttatását.
- (35) A Bizottság úgy ítéli meg, hogy bizonyos pénzügyi szükségletek a jelen közlemény 2.1., 2.2. és 2.3. szakaszának hatálya alá tartozóktól eltérő eszközöket igényelhetnek. Ilyen eset lehet különösen, amikor a jelenlegi válság nem csupán likviditási szükségleteket keletkeztet, hanem jelentős veszteségeket is előidéz, amelyek alááshatják a kedvezményezett adósságtörlesztési képességét és fizetőképességi problémákat jelezhetnek. Amennyiben nagy összegű támogatásokat nyújtottak egyedi kedvezményezettek számára, akiknek a korábbi jövedelemszerző képességük alapján a jelek szerint kihívást jelent az adósságuk törlesztése, a

⁽⁴¹⁾ A Tanács 2003/96/EK irányelve (2003. október 27.) az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.).

▼B

tagállamok mérlegelhetik, hogy tájékoztatást kérjenek a kedvezményezettektől az adósság folyamatos törlesztését lehetővé tévő jövedelemszerző képességük előrelátható alakulásáról. Ennek célja annak értékelése, hogy különböző eszközök, például a fizetőképesség-támogatás alkalmazása megfelelőbb lehet-e vagy megfelelőbbé válhat-e az érintettek finanszírozási szükségleteinek kezelésére.

- (36) A tagállamok különleges körülmények között ⁽⁴²⁾ úgy tekinthetik, hogy a jelenlegi válság által súlyosan érintett vállalkozások olyan fizetőképesség-támogatásra szorulnak, amelyet kizárólag magánforrásokból nem lehet kellőképpen biztosítani. Ha a vállalkozások e fizetőképesség-támogatás nélkül beszüntetnék vagy csökkentenék a működésüket, és amennyiben a működés beszüntetése vagy csökkentése veszélyeztetné az energiapiacokat vagy a gazdaság számára rendszerszintű jelentőséggel bíró más piacokat (vagy a belső piac biztonságát és rezilienciáját), az ilyen fizetőképesség-támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján összeegyeztethetőnek tekinthető.
- (37) A Bizottság a fenti 36. pontban felvázolt szükséges eseti értékelés szempontjából különösen fontosnak ítéli meg a következő általános elveket:
- a. a támogatásnak szükségesnek, megfelelőnek és arányosnak ⁽⁴³⁾ kell lennie ahhoz, hogy megakadályozza a szóban forgó vállalkozások hirtelen kilépését a piacról, valamint semmi esetre sem haladhatja meg az azok életképességének biztosításához szükséges minimumot;
 - b. egy nagyobb vállalatcsoporthoz tartozó, vagy ilyen vállalatcsoport által felvásárolt vállalkozás nem jogosult a támogatásra, kivéve, ha bizonyítható, hogy a vállalkozás nehézségei nem a költségeknek a csoporton belüli önkényes felosztására vezethetők vissza, és a nehézségek túl súlyosak ahhoz, hogy csoportszinten megoldhatóak legyenek. Ilyen esetekben jellemző elvárás lesz, hogy a csoport lényegesen hozzájáruljon a fizetőképességi intézkedés költségeihez;
 - c. az állami támogatást olyan feltételek mellett kell nyújtani, amelyek észszerű ellentételezést, például megfelelő részesedést biztosítanak az államnak a kedvezményezett jövőbeli nyereségéből, a vállalkozás veszteségek – többek között a támogatási intézkedés nélkül előreláthatóan bekövetkező veszteségek – levonása után fennmaradó saját tőkéhez viszonyított állami tőkeinjekció összege tekintetében;
 - d. ha a támogatás alárendelt kölcsön vagy más hibrid tőkeinstrumentumok formáját ölti, az ilyen eszközök általános ellentételezésénél megfelelően figyelembe kell venni a választott eszköz jellemzőit, ideértve az alárendeltségi szintjét és valamennyi kifizetési módozatát;

⁽⁴²⁾ A beavatkozást olyan helyzetekre kell korlátozni, ahol a beavatkozás közérdekből történik.

⁽⁴³⁾ A támogatás elvileg akkor arányos, ha nem lépi túl azt a célt, hogy visszaállítsa a kedvezményezett tőkestruktúráját az Ukrajna elleni orosz agresszió okozta válságot megelőző állapotba. A támogatás arányosságának értékelésekor figyelembe kell venni a mostani válsággal összefüggésben kapott vagy előirányzott állami támogatásokat, és különösen a jelen közlemény alapján nyújtott támogatást.

▼B

- e. a 2014. évi megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban⁽⁴⁴⁾ foglalt elveknek megfelelő, versenytorzulást korlátozó intézkedések szükségesek. Az egyes lehetséges esetek és az adott versenykörnyezet sajátosságai alapján eszközök elidegenítésére is szükség lehet kompenzációs intézkedésként. Továbbá magatartási jellegű intézkedések, többek között a bónuszfizetések vagy egyéb változó kifizetések, osztalékfizetések és felvásárlások tényleges tilalmát biztosító kötelezettségvállalások szükségesek;
- f. A Bizottság a tagállam számára a bizottsági határozat meghozatalát követően vagy egy későbbi időpontban is előírhatja a bejelentést kísérő, a kedvezményezett hosszú távú életképességére vonatkozó értékelés benyújtását. A tagállamoknak – ha azt a Bizottság célszerűnek tartja – az ilyen jellegű értékelés vizsgálatát követően a Bizottság által meghatározott konkrét határidőn belül értesíteniük kell a Bizottságot a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás szerinti szerkezetátalakítási terv jóváhagyása céljából.
- (38) A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy az e közlemény 2.4. és 2.8. szakasza szerinti támogatás nyújtásához mérleeljék megkülönböztetésmentes környezetvédelmi vagy ellátásbiztonsági követelmények előírását. Ez például a következő formákat öltheti⁽⁴⁵⁾:
- a. annak előírása, hogy a kedvezményezett az energiafogyasztás egy bizonyos részét megújuló energiaforrásokkal elégítse ki, például energiavásárlási megállapodások vagy a megújuló energiaforrásokból történő energiatermelésbe történő közvetlen beruházások révén;
- b. olyan – például a termelési folyamatokhoz, a fűtéshez vagy a közlekedéshez kötődő fogyasztást csökkentő – energiahatékonysági beruházások előírása, amelyek csökkentik a gazdasági kibocsátáshoz viszonyított energiafogyasztást, különösen a 2012/27/EU irányelv 8. cikkének (2) vagy (4) bekezdése és VI. melléklete szerint elvégzett energetikai auditok ajánlásainak végrehajtására irányuló intézkedések révén;
- c. olyan – például a megújuló energiaforrások vagy a hulladékgázon alapuló körforgásos megoldások alkalmazásával a villamosítást előmozdító – beruházások előírása, amelyek csökkentik vagy diverzifikálják a földgázfogyasztást;
- d. olyan rugalmassági beruházások előírása, amelyek elősegítik az üzleti folyamatoknak a villamosenergia-piacok árjelzéseire való jobb hozzáigazítását.

⁽⁴⁴⁾ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról (HL C 249., 2014.7.31., 1. o.)

⁽⁴⁵⁾ A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy használják ki az éghajlatvédelmi, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló 2022. évi iránymutatás alapján jóváhagyott támogatásnyújtási lehetőségeket, különösen a megújuló energiák, az energiahatékonyság és más dekarbonizációs intézkedések tekintetében.

▼B

- (39) Emellett a tagállamok az EUMSZ 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján támogatást nyújthatnak a rendkívüli események által okozott károk ellentételezéséhez. Az Ukrajna elleni jelenlegi orosz agresszió mint rendkívüli esemény által közvetlenül okozott károk enyhítését célzó ilyen állami támogatás kiterjedhet az orosz agresszió bizonyos következményeinek – többek között a bevezetett gazdasági szankcióknak vagy az ellenintézkedéseknek – a hatásaira, amelyek negatívan befolyásolják a kedvezményezett gazdasági tevékenységének vagy gazdasági tevékenysége egy meghatározott és elkülöníthető részének folytatását.
- (40) A földgáz- vagy villamosenergia-fogyasztás tagállamok által esetleg bevezetendő kötelező érvényű csökkentése által közvetlenül okozott károk az EUMSZ 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján értékelhetők, feltéve, hogy nem kerül sor túlkompenzációra.
- (41) A tagállamoknak be kell jelenteniük az ilyen támogatási intézkedéseket, és a Bizottság közvetlenül az EUMSZ 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján fogja vizsgálni azokat. E támogatás a nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtható.
- (42) A koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről szóló (EU) 2022/1369 rendelet⁽⁴⁶⁾ értelmében a tagállamok megfelelő intézkedések meghozatalát mérlegelhetik a gázkereslet önkéntes csökkentésének ösztönzése érdekében. Amennyiben a tagállamok a jelenlegi válsággal összefüggésben ilyen ösztönzők bevezetését tervezik, a Bizottság közvetlenül az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján fogja értékelni az ilyen intézkedéseket. Mivel ehhez eseti értékelésekre lesz szükség, a Bizottság különösen fontosnak ítéli meg a következő elemeket:
- a. átlátható feltételeknek megfelelő versenyalapú eljárás alkalmazása a kereslet önkéntes csökkentésének megfelelő szerződéses mennyiségre vonatkozóan;
 - b. a határokon átnyúló kereskedelemre vagy forgalomra vonatkozó formális korlátozások hiánya;
 - c. az érintett ösztönzőknek azon jövőbeli keresletcsökkentésekre való korlátozása, amelyek meghaladják azt a mértéket, amelyet a kedvezményezett az intézkedéstől függetlenül is végrehajtott volna;
 - d. az összesített végleges gázkereslet azonnali csökkentése az érintett tagállamban, és ezzel párhuzamosan a földgázkereslet egyszerű áttolódásának elkerülése.
- (43) A tagállamok a gáztároló létesítmények feltöltésének ösztönzésére irányuló intézkedések meghozatalát is mérlegelhetik, amennyiben a piac nem nyújt ösztönzést azok megfelelő feltöltésére. Amennyiben a tagállamok a jelenlegi válsággal összefüggésben a gáztároló létesítmények feltöltésére irányuló ösztönzők bevezetését irányozzák elő, a Bizottság azokat közvetlenül az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján fogja értékelni⁽⁴⁷⁾. Mivel ehhez eseti értékelésekre lesz szükség, a Bizottság különösen fontosnak ítéli meg a következő elemeket:

⁽⁴⁶⁾ A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete (2022. augusztus 5.) a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről (HL L 206., 2022.8.8., 1. o.).

⁽⁴⁷⁾ Lásd: A Bizottság SA.103012 (2022/NN) határozata (2022.7.12.) – Incentive measure to store natural gas in the Bergermeer storage facility for the next heating period (A Bergermeer tároló létesítményben a következő fűtési szezonra történő földgáztárolást ösztönző intézkedések).

▼B

- a. átlátható feltételeknek megfelelő versenyalapú eljárás alkalmazása a támogatás minimalizálása érdekében;
 - b. a határokon átnyúló kereskedelemre vagy forgalomra vonatkozó korlátozások hiánya;
 - c. a túlkompensáció elkerülését célzó biztosítékok alkalmazása;
 - d. az (EU) 2017/1938 rendelet ⁽⁴⁸⁾ 6a–6d. cikkében meghatározott, a gáztárolók feltöltésére és a gáztárolás ösztönzésére vonatkozó kötelezettségeknek és feltételeknek, különösen a 6b. cikk (2) és (3) bekezdésében a támogatási intézkedésekre vonatkozóan meghatározott feltételeknek való megfelelés.
- (44) A Bizottság – a „Gázmegtakarítás a téli ellátásbiztonságért” ⁽⁴⁹⁾ című bizottsági közleménnyel és a földgázellátás biztonságára irányuló nemzeti vészhelyzeti tervekkel összhangban – eseti alapon fogja mérlegelni, hogy lehetővé kell-e tenni szükséges, arányos és megfelelő támogatás nyújtását olyan létesítmények átalakítása céljából, amelyek segítségével a gáz korlátozott időtartamra felváltható más, szennyezőbb széntartalmú tüzelőanyaggal. Az ilyen alternatív széntartalmú tüzelőanyagnak a lehető legalacsonyabb kibocsátásúnak kell lennie, egyúttal a támogatást energiahatékonysági erőfeszítésekhez kell kötni, és az uniós éghajlat-politikai célkitűzéseknek megfelelően el kell kerülni a válságon túlmutató bezárt-sági hatásokat. Az ilyen intézkedések egyaránt irányulhatnak a gázfogyasztás előzetes csökkentésére vagy a földgázkereslet kötelező csökkentésének teljesítésére, ha más módon nem kompenzálják azt ⁽⁵⁰⁾.
- (45) A Bizottság – az Ukrajnába és Ukrajnából történő áruszállítással kapcsolatos kihívásokra tekintettel – eseti alapon mérlegelni fogja az Ukrajnába és Ukrajnából történő áruszállítást érintő biztosításhoz vagy viszontbiztosításhoz nyújtott esetleges támogatást. Egyebek mellett a tagállamoknak bizonyítékkal kell szolgálniuk arra vonatkozóan, hogy egyáltalán nem áll rendelkezésre biztosítás vagy viszontbiztosítás, vagy az olyan díj mellett érhető el, amely lényegesen magasabb az Ukrajna orosz megszállása előtti időszakban alkalmazott díjnál.
- (46) A menekültek és a humanitárius felszerelések szállítása elvben nem tartozik az uniós állami támogatási szabályok hatálya alá, amennyiben az állam a közhatalmat gyakorolva (vagyis nem gazdasági szereplőként) jár el, és amennyiben a szállítási szolgáltatásokat nem a piaci ár felett vásárolják meg.
- (47) A tagállamok által e közlemény szerint nyújtott olyan támogatásoknak, amelyek a hitelintézeteken, mint pénzügyi közvetítőkön keresztül jutnak el a vállalkozásokhoz, közvetlenül e vállalkozások javát kell szolgálniuk. Ugyanakkor közvetett előnyt biztosíthatnak a pénzügyi közvetítők számára. Mindazonáltal a 2.2. és 2.3. szakaszban meghatározott biztosítékok alapján ezek a közvetett előnyök nem célozzák a hitelintézetek életképességének, likviditásának vagy fizetőképességének megőrzését vagy helyreállítását.

⁽⁴⁸⁾ A 2022. június 29-i (EU) 2022/1032 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 173., 2022.6.30., 17. o.) módosított formában.

⁽⁴⁹⁾ COM(2022) 360 final, 2022.7.20.

⁽⁵⁰⁾ A villamosenergia-termeléssel kapcsolatos példa a következő: a Bizottság SA.103662(2022/N) határozata (2022.9.30.) – Németország – Temporary lignite power supply reserve to save gas (Villamosenergia-termelési célú ideiglenes lignittartalék a gázmegtakarítás érdekében).

▼B

Következésképpen az ilyen támogatás sem a 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv) ⁽⁵¹⁾, sem a 806/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet) ⁽⁵²⁾ szerint nem minősülne rendkívüli állami pénzügyi támogatásnak, és azt nem is a bankszektorra alkalmazandó állami támogatási szabályok ⁽⁵³⁾ alapján kellene értékelni.

- (48) A tagállamok által az EUMSZ 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a jelenlegi válság következtében elszenvedett közvetlen károk ellentételezése céljából a hitelintézeteknek vagy más pénzügyi intézményeknek nyújtott támogatás, illetve a tagállamok által e közlemény 2.4. szakasza alapján a hitelintézeteknek vagy más pénzügyi intézményeknek nyújtott támogatás, amelynek nem az a célja, hogy fenntartsa vagy helyreállítsa egy intézmény vagy szervezet életképességét, likviditását vagy fizetőképességét, nem minősülne a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv vagy az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet szerinti rendkívüli állami pénzügyi támogatásnak, és azt nem is a bankszektorra alkalmazandó állami támogatási szabályok alapján kellene értékelni ⁽⁵⁴⁾.
- (49) Ha a jelenlegi válság miatt a hitelintézetek likviditási, feltőkésítési vagy értékvesztett eszközökkel kapcsolatos intézkedés formájában rendkívüli állami pénzügyi támogatásra lenne szükségük (lásd a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 28. pontját, valamint az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet 3. cikke (1) bekezdésének 29. pontját), meg kell vizsgálni, hogy az intézkedés megfelel-e a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv 32. cikke (4) bekezdése d) pontjának i., ii. vagy iii. alpontjában, valamint az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet 18. cikke (4) bekezdése d) pontjának i., ii. vagy iii. alpontjában foglalt feltételeknek. Amennyiben az utóbbi feltételek teljesülnek, az ilyen rendkívüli állami pénzügyi támogatásban részesülő hitelintézet nem tekinthető fizetéseképtelennek vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válónak.

⁽⁵¹⁾ HL L 173., 2014.6.12., 190. o., lásd a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 28. pontját.

⁽⁵²⁾ HL L 225., 2014.7.30., 1. o., lásd az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet 3. cikke (1) bekezdésének 29. pontját.

⁽⁵³⁾ A Bizottság közleménye – A pénzügyi intézetek feltőkésítése a jelenlegi pénzügyi válságban: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozása és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékok (HL C 10., 2009.1.15., 2. o.); a Bizottság közleménye az értékvesztett eszközök közösségi bankszektorban történő kezeléséről (HL C 72., 2009.3.26., 1. o.); a Bizottság közleménye – a pénzügyi szektor életképességének helyreállítása és a jelenlegi válságban hozott szerkezetátalakítási intézkedések értékelése az állami támogatási szabályok alapján (HL C 195., 2009.8.19., 9. o.); A Bizottság közleménye az állami támogatási szabályoknak a pénzügyi válsággal összefüggésben hozott bankmentő intézkedésekre való, 2011. január 1. utáni alkalmazásáról (HL C 329., 2010.12.7., 7. o.). A Bizottság közleménye az állami támogatási szabályoknak a pénzügyi válsággal összefüggésben hozott bankmentő intézkedésekre való, 2012. január 1. utáni alkalmazásáról (HL C 356., 2011.12.6., 7. o.). valamint a Bizottság közleménye az állami támogatási szabályoknak a pénzügyi válsággal összefüggésben hozott bankmentő intézkedésekre való, 2013. augusztus 1. utáni alkalmazásáról („a bankokról szóló 2013. évi közlemény”) (HL C 216., 2013.7.30., 1. o.).

⁽⁵⁴⁾ Minden olyan, hitelintézetet vagy más pénzügyi intézményt támogató intézkedést, amely az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül – beleértve azokat is, amelyek nem tartoznak e közlemény alkalmazási körébe –, be kell jelenteni a Bizottságnak, amely a releváns állami támogatási szabályok szerint fogja azt értékelni.

▼B

- (50) Amennyiben ezek az intézkedések Oroszország Ukrajna elleni agressziójával, valamint annak közvetlen és közvetett hatásaival kapcsolatos problémákat kezelnek, úgy kell tekinteni, hogy a bankokról szóló 2013. évi közlemény⁽⁵⁵⁾ 45. pontjának hatálya alá tartoznak, amely kivételt engedélyez a részvényesek és az alárendelt hitelezők teherviselésbe való bevonására vonatkozó követelmény alól.
- (51) Az e közlemény alapján nyújtott támogatásnak nem lehet feltétele az, hogy a kedvezményezett termelő tevékenységét vagy más tevékenységét át kell helyezni az Európai Gazdasági Térségen belül egy másik országból a támogatást nyújtó tagállam területére. Ez a feltétel károsnak tűnne a belső piacra nézve. Az e közlemény 2.8. szakaszában foglalt konkrét biztosítékok sérelme nélkül ez független a kedvezményezett EGT-n belüli eredeti letelepedése szerinti helyen ténylegesen bekövetkező munkahelymegszűnések számától.
- (52) Az e közlemény szerinti támogatás nem nyújtható az EU által elfogadott szankciók hatálya alatt álló vállalkozásoknak, ideértve többek között, de nem kizárólagosan a következőket:
- a. az említett szankciókat bevezető jogi aktusokban kifejezetten megnevezett személyeknek, szervezeteknek vagy szerveknek;
 - b. az EU által elfogadott szankciókkal sújtott személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló vállalkozásoknak; vagy
 - c. az EU által elfogadott szankciókkal sújtott ágazatokban tevékenykedő vállalkozásoknak, amennyiben a támogatás aláásná a vonatkozó szankciók célkitűzéseit.
- (53) Nem nyilváníthatók a belső piaccal összeegyeztethetőnek azok az állami támogatási intézkedések, amelyek önmagukban, a hozzájuk kapcsolódó feltételek vagy finanszírozási módszerük miatt szükségképpen az uniós jog megsértésével járnak. Ez vonatkozhat például arra az esetre, ha a támogatásra olyan kikötések vonatkoznak, amelyek közvetlenül vagy közvetve feltételekhez kötik a termékek vagy berendezések eredetét, például a kedvezményezett számára követelmény belföldön előállított termékek megvásárlása. A Bizottság nem engedélyezi az akár harmadik országokba, akár tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységekre vonatkozó olyan támogatásokat, amelyek közvetlenül az exportált mennyiségekhez kapcsolódnak, sem a hazai áruknak az importált áruk rovására történő felhasználásától függő támogatásokat, sem pedig a forgalmazási hálózat létrehozására és működtetésére vagy az exporttevékenységekkel kapcsolatos bármely egyéb kiadások fedezésére szolgáló támogatásokat.

1.5. Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése b) pontjának alkalmazhatósága

- (54) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében a Bizottság a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilváníthatja a támogatást, ha az „egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére” irányul. Ezzel összefüggésben az uniós bíróságok megállapították, hogy a zavarnak az adott tagállam gazdaságának egészét vagy jelentős részét, és nem csupán valamelyik régióját vagy területének egyes részeit kell érintenie. Ez

⁽⁵⁵⁾ Az 53. lábjegyzetben szereplő fogalommeghatározás szerint.

▼B

összhangban van azzal a követelménnyel is, hogy a kivételt megállapító rendelkezéseket – mint amilyen az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja – megszorítóan kell értelmezni⁽⁵⁶⁾. A Bizottság a határozatainak meghozatala során következetesen alkalmazza ezt értelmezést⁽⁵⁷⁾.

- (55) A Bizottság úgy véli, hogy Oroszország Ukrajna elleni agressziója, valamint annak közvetlen és közvetett hatásai – többek között az EU vagy nemzetközi partnerei által bevezetett szankciók és a például Oroszország által hozott ellenintézkedések – jelentős gazdasági bizonytalanságot okoztak, megzavarták a kereskedelmi forgalmat és az ellátási láncokat, továbbá rendkívül jelentős és váratlan áremelkedésekhez vezettek, különösen a földgáz és a villamos energia tekintetében, de emellett számos más input- és nyersanyag és elsődleges áru esetében is. Ezek a hatások együttesen komoly gazdasági zavarokat okoztak valamennyi tagállamban. Az ellátási lánc zavarai és a fokozott bizonytalanság olyan közvetlen és közvetett hatásokkal járnak, amelyek sok ágazatot érintenek. Emellett az energiaárak emelkedése gyakorlatilag valamennyi tagállamban minden gazdasági tevékenységet befolyásol. A Bizottság ennek megfelelően úgy véli, hogy minden tagállamban komoly gazdasági zavar következett be a gazdasági ágazatok széles körében. Ennek alapján a Bizottság megállapítja, hogy helyénvaló meghatározni a tagállamok által az említett komoly zavar megszüntetése érdekében alkalmazható állami támogatási intézkedések értékelésére vonatkozó kritériumokat.
- (56) Konkrétan, az állami támogatás indokolt, és az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján korlátozott időtartamra a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítható, ha olyan vállalkozások likviditási problémáinak megszüntetését szolgálja, amelyekre közvetlenül vagy közvetve hatással vannak az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió, valamint annak közvetlen vagy közvetett hatásai – többek között az EU vagy nemzetközi partnerei által bevezetett szankciók és a például Oroszország által hozott gazdasági ellenintézkedések – miatt kialakult komoly gazdasági zavarok.
- (57) A Bizottság e közleményben meghatározza, hogy milyen összeegyeztethetőségi kritériumokat fog alkalmazni főszabály szerint a tagállamok által az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján nyújtott támogatások értékelésére. A Bizottságnak bejelentett, e közlemény hatályába tartozó állami támogatási intézkedések esetében a tagállamoknak tehát alá kell támasztaniuk, hogy az intézkedés szükséges, megfelelő és arányos ahhoz, hogy megszüntesse az érintett tagállam gazdaságának komoly zavarát. A tagállamoknak igazolniuk kell továbbá az e közleményben szereplő valamennyi követelmény teljesülését.

⁽⁵⁶⁾ A T-132/96. és T-143/96. sz., Freistaat Sachsen és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet, ECLI:EU:T:1999:326, 167. pont.

⁽⁵⁷⁾ A Bizottság 98/490/EK határozata a C 47/96. sz. Crédit Lyonnais-ügyben (HL L 221., 1998.8.8., 28. o.), 10.1. pont; a Bizottság 2005/345/EK határozata a C 28/02. sz. Bankgesellschaft Berlin-ügyben (HL L 116., 2005.5.4., 1. o.) 153. és azt követő pontok; valamint a Bizottság 2008/263/EK határozata a C 50/06. sz. BAWAG-ügyben (HL L 83., 2008.3.26., 7. o.), 166. pont. Lásd: a Bizottság határozata a NN 70/07. sz. Northern Rock ügyben (HL C 43., 2008.2.16., 1. o.); a Bizottság határozata a Risikoabschirmung WestLB javára nyújtott NN 25/08. sz. megmentési támogatás ügyében (HL C 189., 2008.7.26., 3. o.); a Bizottság határozata (2008. június 4.): a SachsenLB javára nyújtott C 9/08. sz. állami támogatás ügyében (HL L 104., 2009.4.24., 34. o.); továbbá a Bizottság határozata (2017. június 16.) a TRAINOSE S.A. javára nyújtott SA.32544 (2011/C) számú szerkezetátalakítási támogatás ügyében (HL L 186., 2018.7.24., 25. o.).

▼B

(58) Az e közlemény alapján bejelentett és értékelt állami támogatási intézkedések célja az EU-ban gazdasági tevékenységet végző azon vállalkozások támogatása, amelyeket érintenek az Oroszország által elkövetett katonai agresszió és/vagy annak következményei. A támogatási intézkedések semmilyen módon nem használhatók fel az EU vagy nemzetközi partnerei által bevezetett szankciók szándékolt hatásainak aláásására, és teljes mértékben meg kell felelniük az alkalmazandó rendeletek kijátszásellenes szabályainak⁽⁵⁸⁾. Mindenekelőtt el kell kerülni, hogy a szankció hatálya alatt álló természetes személyek vagy szervezetek közvetlenül vagy közvetve előnyhöz jussanak bármely ilyen intézkedésből⁽⁵⁹⁾.

(59) Az e közlemény hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések halmozhatók egymással, összhangban az e közlemény meghatározott szakaszaiban előírt követelményekkel. Az e közlemény hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések halmozhatók a de minimis rendeletek⁽⁶⁰⁾ vagy az általános csoportmentességi rendeletek⁽⁶¹⁾ szerint nyújtott támogatással, amennyiben az említett rendeletek előírásait és kumulációs szabályait betartják. Az e közlemény hatálya alá tartozó állami támogatási intézkedések

⁽⁵⁸⁾ Például az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. július 31-i 833/2014/EU tanácsi rendelete (HL L 229., 2014.7.31., 1. o.) 12. cikkének.

⁽⁵⁹⁾ Figyelembe véve, hogy a jelenlegi konkrét helyzetben két egymást követő válság többszörösen érintette a vállalkozásokat, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy e közlemény alapján nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak is nyújtanak támogatást.

⁽⁶⁰⁾ A Bizottság 1407/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 352., 2013.12.24., 1. o.); a Bizottság 1408/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 352., 2013.12.24., 9. o.); a Bizottság 717/2014/EU rendelete (2014. június 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 190., 2014.6.28., 45. o.); valamint a Bizottság 360/2012/EU rendelete (2012. április 25.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 114., 2012.4.26., 8. o.).

⁽⁶¹⁾ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról (az általános csoportmentességi rendelet); a Bizottság 702/2014/EU rendelete (2014. június 25.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (HL L 193., 2014.7.1., 1. o.); valamint a Bizottság 1388/2014/EU rendelete (2014. december 16.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában a halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások számára nyújtott támogatások bizonyos fajtáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (HL L 369., 2014.12.24., 37. o.).

▼B

halmozhatók a Covid19-járvánnyal összefüggő ideiglenes keret ⁽⁶²⁾ szerint nyújtott támogatással, amennyiben tiszteletben tartják az e keretekben előírt megfelelő kumulációs szabályokat. Amennyiben a tagállamok a Covid19-járvánnyal összefüggő ideiglenes keret és e közlemény alapján is nyújtanak hiteleket vagy garanciákat valamely kedvezményezettnek, és ha a hitel teljes tőkeösszegét a kedvezményezett által bejelentett likviditási szükségletek alapján számítják ki, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy e likviditási szükséglet kielégítéséhez csak egyszer nyújtsanak támogatást. Hasonlóképpen, az e közlemény alapján nyújtott támogatás csak akkor halmozható az EUMSZ 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti támogatással, ha az nem vezet a kedvezményezett által elszenvedett kár túlkompensációjához.

2. IDEIGLENES ÁLLAMI TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK**2.1. Korlátozott összegű támogatások**

- (60) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontján alapuló meglévő lehetőségeken túl a jelenlegi válság során megfelelő, szükséges és célirányos megoldás lehet, ha ideiglenes, korlátozott összegű támogatást nyújtanak az Ukrajna elleni orosz agresszió és/vagy annak közvetlen vagy közvetett hatásai által érintett vállalkozásoknak.
- (61) A Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinti az ilyen állami támogatást, ha a következő feltételek mindegyike teljesül (az elsődleges mezőgazdasági termelésre, valamint a halászati és akvakultúra-ágazatra vonatkozó különös rendelkezéseket a 62. pont tartalmazza):

▼MI

- a. A támogatás teljes összege vállalkozásonként és tagállamonként egyetlen időpontban sem haladja meg a 2,25 millió EUR-t ⁽⁶³⁾. A támogatás nyújtható közvetlen támogatások, adókedvezmény vagy fizetési könnyítés formájában vagy egyéb formában, például visszafizetendő előlegek, garanciák ⁽⁶⁴⁾, hitelek ⁽⁶⁵⁾ és saját tőke formájában, feltéve, hogy az ilyen intézkedések teljes névértéke nem haladja meg a vállalkozásonkénti és tagállamonkénti 2,25 millió EUR összegű általános felső határt; az adatokat bruttó formában kell alkalmazni, vagyis az adó vagy egyéb terhek levonása előtt;

▼B

- b. a támogatást becsült költségvetéssel rendelkező program keretében nyújtják;

⁽⁶²⁾ A Bizottság közleménye – Állami támogatási intézkedésekre vonatkozó ideiglenes keret a gazdaságnak a jelenlegi COVID-19-járvánnyal összefüggésben való támogatása céljából (HL C 91 I., 2020.3.20., 1. o.), melyet a következő bizottsági közlemények módosítottak: C(2020) 2215 (HL C 112I., 2020.4.4., 1. o.), C(2020) 3156 (HL C 164., 2020.5.13., 3. o.), C(2020) 4509 (HL C 218., 2020.7.2., 3. o.), C(2020) 7127 (HL C 340 I., 2020.10.13., 1. o.), C(2021) 564 (HL C 34., 2021.2.1., 6. o.) és C(2021) 8442 (HL C 473., 2021.11.24., 1. o.).

⁽⁶³⁾ Az e szakasz értelmében jóváhagyott programok alapján nyújtott és az e szakasz szerinti új támogatás nyújtása előtt visszatérített támogatást nem fogják figyelembe venni annak meghatározásakor, hogy a vonatkozó felső határt túllépték-e.

⁽⁶⁴⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján garancia formájában nyújtják, a 67. pont i) alpontjában foglalt további feltételek alkalmazandók.

⁽⁶⁵⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján hitelek formájában nyújtják, a 70. pont g) alpontjában foglalt további feltételek alkalmazandók.

▼ M1

c. a támogatást 2024. június 30-ig nyújtják ⁽⁶⁶⁾;

▼ B

d. a támogatást a válság által érintett vállalkozásoknak nyújtják;

e. a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozásoknak nyújtott támogatás ⁽⁶⁷⁾ feltétele, hogy ne adják tovább teljesen vagy részlegesen az elsődleges termelőnek, és ne kötődjék az érintett vállalkozások által forgalomba hozott vagy az elsődleges termelőktől beszerzett termékek árához vagy mennyiségéhez, kivéve ha utóbbi esetben az érintett vállalkozás nem – vagy nem élelmiszeripari célokra – hozta forgalomba a termékeket, például desztillálásra, metanizációra vagy komposztálásra használta fel azokat.

(62) A 61.a) ponttól eltérve a 61. b)–d) pontokban foglalt feltételeken túlmenően a következő különleges feltételek vonatkoznak az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó, valamint a halászati és akvakultúra-ágazatban működő vállalkozásoknak nyújtott támogatásokra:

▼ M1

a. A támogatás teljes összege az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozások esetében vállalkozásonként és tagállamonként egyetlen időpontban sem haladja meg a 280 000 EUR-t, a halászati és akvakultúra-ágazatban működő vállalkozások esetében pedig vállalkozásonként és tagállamonként egyetlen időpontban sem haladja meg a 335 000 EUR-t; ⁽⁶⁸⁾ a támogatás nyújtható közvetlen támogatások, adókedvezmény vagy fizetési könnyítés formájában vagy egyéb formában, például visszafizetendő előlegek, garanciák ⁽⁶⁹⁾, hitelek ⁽⁷⁰⁾ és saját tőke formájában, feltéve, hogy az ilyen intézkedések teljes névértéke vállalkozásonként és tagállamonként nem haladja meg a vonatkozó, 280 000 EUR-ban vagy 335 000 EUR-ban meghatározott általános felső határt; az adatokat bruttó formában kell alkalmazni, vagyis az adó vagy egyéb terhek levonása előtt;

▼ B

b. az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásoknak nyújtott támogatás nem kötődik a forgalomba hozott termékek árához vagy mennyiségéhez;

⁽⁶⁶⁾ Amennyiben a támogatást adókedvezmény formájában nyújtják, a szóban forgó kedvezmény alapját jelentő adókötelezettség legkésőbb 2024. június 30-ig keletkezett.

⁽⁶⁷⁾ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló, 2014. június 25-i 702/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikkének (6) és (7) bekezdésében szereplő meghatározás szerint (HL L 193., 2014.7.1., 1. o.)

⁽⁶⁸⁾ Az e szakasz értelmében jóváhagyott programok alapján nyújtott és az e szakasz szerinti új támogatás nyújtása előtt visszatérített támogatást nem fogják figyelembe venni annak meghatározásakor, hogy a vonatkozó felső határt túllépték-e.

⁽⁶⁹⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján garancia formájában nyújtják, a 67. pont i) alpontjában foglalt további feltételek alkalmazandók.

⁽⁷⁰⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján hitelek formájában nyújtják, a 70. pont g) alpontjában foglalt további feltételek alkalmazandók.

▼B

- c. a halászati és akvakultúra-ágazatban működő vállalkozásoknak nyújtott támogatás nem tartozik a 717/2014/EU rendelet ⁽⁷¹⁾ 1. cikke (1) bekezdésének a)–k) pontjában említett támogatási kategóriák közé.

▼M1

- (63) Ha egy vállalkozás több ágazatban is tevékenykedik, és ezekre a 61. pont a) alpontja és a 62. pont a) alpontja szerint eltérő maximális összegek vonatkoznak, az érintett tagállam megfelelő eszközökkel, például számviteli elkülönítéssel biztosítja az említett tevékenységekre vonatkozó felső határok betartását, és azt, hogy a teljes maximális összeg vállalkozásonként és tagállamonként ne haladja meg a 2,25 millió EUR-t. Ha egy vállalkozás kizárólag a 62. pont a) alpontja szerinti ágazatokban tevékenykedik, a teljes maximális összeg vállalkozásonként és tagállamonként nem haladhatja meg a 335 000 EUR-t.

▼B

- (64) Az e közlemény alapján, visszafizetendő előlegek, garanciák, hitelek vagy más visszafizetendő eszközök formájában biztosított intézkedések átalakíthatók más támogatási formákká, például vissza nem térítendő támogatássá, amennyiben az átalakításra 2024. június 30-ig sor kerül, és teljesülnek az e szakaszban foglalt feltételek.

2.2. Garanciák formájában nyújtott likviditási támogatás

- (65) A jelenlegi körülmények között az aktuális válsággal érintett vállalkozások likviditáshoz való hozzáféréseinek biztosításához megfelelő, szükséges és célzott megoldást kínálhatnak a korlátozott időtartamú és összegű állami hitelgaranciák ⁽⁷²⁾.

⁽⁷¹⁾ A Bizottság 717/2014/EU rendelete (2014. június 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 90., 2014.6.28., 45. o.).

⁽⁷²⁾ E szakasz alkalmazásában az „állami hitelgaranciák” fogalma bizonyos faktoringtermékekre vonatkozó garanciákat is magában foglal, konkrétan a visszterhes és a visszterhermentes faktoringra – amikor a faktort visszkereseti jog illeti meg az adóssal szemben – vonatkozó garanciát. Az elismerhető visszterhermentes faktoringtermékeknek azokra a termékekre kell korlátozódnium, amelyeket csak azt követően hajtanak végre, hogy az eladó már teljesítette az ügylet rá eső részét, azaz nyújtotta a terméket vagy a szolgáltatást. Az „állami hitelgaranciák” fogalmába a pénzügyi lízing is beletartozik. Amennyiben az állami garanciák célja olyan vállalkozások likviditási szükségleteinek kezelése, amelyeknek pénzügyi biztosítékot kell nyújtaniuk az energiapiacokon folytatott kereskedési tevékenységekhez, ezek az állami garanciák kivételesen bankgaranciákat is fedezhetnek vagy pénzügyi biztosítékként is nyújthatók központi szerződő feleknek vagy klíringtagoknak.

▼B

(66) Ugyanazon mögöttes hitel tőkeösszege esetében az e szakasz alapján nyújtott garanciák nem halmozhatók az e közlemény 2.3. szakasza alapján nyújtott támogatással és fordítva, vagy a Covid19-járvánnyal összefüggő ideiglenes keret 3.2. vagy 3.3. szakasza alapján nyújtott támogatással. Az e szakasz alapján nyújtott garanciák különböző hitelek esetén halmozhatók, amennyiben a hitelek teljes összege kedvezményezettenként nem haladja meg az ezen korábbi közlemény 67.e) pontjában meghatározott felső határokat. A kedvezményezett egyszerre az e szakasz szerint nyújtott több intézkedésből is részesülhet, amennyiben a hitelek teljes összege kedvezményezettenként nem haladja meg a 67.e) pontban meghatározott felső határokat.

(67) A Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek fogja tekinteni az ilyen, állami garanciák formájában nyújtott állami támogatást, ha:

- a. az állami garanciákat vállalkozásoknak adott új, egyedi hitelekre ⁽⁷³⁾ nyújtják;
- b. a garanciadíjakat egyedi hitelenként olyan minimumszinten rögzítik, amely a garanciával biztosított hitel futamidejének növekedésével fokozatosan emelkedik az alábbi táblázat szerint:

A kedvezményezett típusa	Az 1. évben	A 2–3. évben	A 4–6. évben
Kkv-k	25 bázispont	50 bázispont	100 bázispont
Nagyvállalkozások	50 bázispont	100 bázispont	200 bázispont

- c. alternatív megoldásként a tagállamok olyan programokat is bejelenthetnek, amelyek a fenti táblázaton alapulnak, de az egyes hitelek tekintetében eltérhet a garanciavállalás időtartama, a garanciadíjak és a garanciafedezet (például az alacsonyabb garanciafedezet ellensúlyozhatja a hosszabb futamidőt vagy alacsonyabb garanciadíjakat tehet lehetővé); a garancia teljes időtartamára alkalmazható átalánydíj, ha az magasabb a fenti táblázatban a kedvezményezettek minden egyes típusa tekintetében az 1. évre meghatározott minimumdíjknál, és azt kiigazították a garancia e pont szerinti időtartamának és fedezetének megfelelően;

- d. a garanciát 2023. december 31-ig nyújtják;

⁽⁷³⁾ Ezeket az egyedi hiteleket nem hitelintézeteknek vagy más pénzügyi intézményeknek nyújtják.

▼B

- e. az e szakasz alapján nyújtott garanciában részesülő hitelek kedvezményezettenkénti teljes összege nem haladhatja meg:
- i. a kedvezményezett elmúlt három lezárt számviteli időszakban elért átlagos teljes éves forgalmának 15 %-át ⁽⁷⁴⁾;
 - ii. a támogatás iránti kérelem benyújtásának hónapját megelőző 12 hónap energiaköltségének 50 %-át ⁽⁷⁵⁾; vagy
 - iii. a hitel összege a tagállam által a Bizottságnak értékelésre benyújtott megfelelő (például a kedvezményezett által a jelenlegi válság alatt tapasztalt kihívásokkal összefüggő) indokolással ⁽⁷⁶⁾ megnövelhető, hogy
 - fedezni tudja kkv-k ⁽⁷⁷⁾ esetében a következő – a hitelnyújtás időpontjától számított – 12 hónap, nagyvállalatok esetében pedig a következő 6 hónap likviditási szükségletét;
 - fedezni tudja a következő – a hitelnyújtás időpontjától számított – 12 hónapban a pénzügyi biztosítékok nyújtásával összefüggő likviditási szükségleteket azon nagyvállalatok esetében, amelyeknek pénzügyi biztosítékot kell nyújtaniuk az energiapiacokon folytatott kereskedési tevékenységekhez;
 - a likviditási szükségletet a kedvezményezettnek kell megállapítania, nyilatkozat formájában ⁽⁷⁸⁾;
 - a Covid19-járvánnyal összefüggő ideiglenes keret szerinti támogatási intézkedésekkel már fedezett likviditási szükségletek nem fedezhetők az e közlemény alapján elfogadott intézkedésekkel;
- f. hacsak nem differenciálják a 67.c) pontnak megfelelően, a garancia legfeljebb hat év időtartammal adható, és a garancia által nyújtott fedezet nem haladhatja meg:

⁽⁷⁴⁾ Ha az intézkedés kedvezményezettjei olyan újonnan alapított vállalkozások, amelyek nem rendelkeznek három lezárt éves beszámolóval, a 67.e) pont i. alpontjában előírt felső határt az alapján kell kiszámítani, hogy a támogatási kérelem vállalkozás általi benyújtásakor a vállalkozás mennyi ideje létezik.

⁽⁷⁵⁾ Ha az intézkedés kedvezményezettjei olyan újonnan alapított vállalkozások, amelyek nem rendelkeznek a benyújtást megelőző tizenkét hónapos időszak egészére vonatkozó nyilvántartással, a 67.e) pont ii. alpontjában előírt felső határt az alapján kell kiszámítani, hogy a támogatási kérelem vállalkozás általi benyújtásakor a vállalkozás mennyi ideje létezik.

⁽⁷⁶⁾ A megfelelő indokolás kapcsolódhat az olyan ágazatokban tevékenykedő kedvezményezettekhez, amelyeket különösen érintenek az agresszió közvetlen vagy közvetett hatásai, többek között az EU és nemzetközi partnerei által bevezetett szankciók, valamint a például Oroszország által hozott ellenintézkedések. Az említett hatások közé tartoznak az ellátási láncok zavarai, Oroszország vagy Ukrajna kifizetetlen tartozásai, a kibertámadások fokozott kockázatai, vagy a jelenlegi válsággal érintett egyes input- vagy nyersanyagok árának emelkedése.

⁽⁷⁷⁾ Az általános csoportmentességi rendelet I. mellékletében meghatározottak szerint.

⁽⁷⁸⁾ A likviditási terv magában foglalhat mind működő tőkét, mind beruházási költségeket. A Bizottság egyértelművé teszi, hogy amíg ez a közlemény hatályos, a tagállamok e szakasz alapján további állami garanciákat nyújthatnak azoknak a kedvezményezetteknek, amelyek már részesültek ilyen támogatásban, azon új likviditási szükségletek figyelembevételére érdekében, amelyekre a likviditási szükségletek értékelése eredetileg nem terjedt ki. Az ilyen támogatásoknak az e közleményben foglalt valamennyi feltételnek meg kell felelniük, és biztosítani kell, hogy egy likviditási szükségletre ne nyújtsanak egyénél többször fedezetet.

▼B

- i. a hitel tőkeösszegének 90 %-át, ha a veszteségeket a hitelintézet és az állam arányosan és azonos feltételekkel viseli; vagy
 - ii. a hitel tőkeösszegének 35 %-át, ha a veszteségeket először az állam viseli, és csak utána a hitelintézetek (vagyis az első veszteségre nyújtott garancia esetében); valamint
 - iii. mindkét fenti esetben, amikor a hitel összege idővel csökken – például a hiteltörlesztés megkezdésével –, a garantált összegnek arányosan csökkennie kell;
- g. a tagállam által benyújtandó megfelelő indokolás alapján és a 67.a), 67.e), 67.f) és 67.h) pontoktól eltérve az állami garancia központi szerződő feleknek vagy klíringtagoknak nyújtott tőkefedezet nélküli pénzügyi biztosíték⁽⁷⁹⁾ formáját öltheti olyan új likviditási szükségletek fedezése céljából, amelyek energiaipari vállalkozásoknak az energiapiacokon folytatott, elszámlolt kereskedelmi tevékenységéhez való pénzügyibiztosíték-nyújtás szükségességéből erednek. A garanciafedezet ez esetben kivételesen meghaladhatja a 90 %-ot. A tőkefedezet nélküli garanciák esetében a tagállamoknak:
- i. 90 %-ot meghaladó garanciafedezet esetén meggyőző és konkrét bizonyítékokkal igazolniuk kell a magasabb fedezet szükségességét, valamint vállalniuk kell, hogy meggyőződnek arról és rendszeresen nyomon követik azt, hogy a végső kedvezményezettek nem képesek-e a szóban forgó likviditási szükségleteket más belső vagy külső finanszírozási forrásból fedezni, az e közlemény szerint nyújtott egyéb támogatásokat is beleértve;
 - ii. meg kell indokolniuk a garanciák összegét, amely semmiképpen sem haladhatja meg a következő 12 hónapra vonatkozó azon likviditási szükségletek összegét, amelyek az energiapiacokon folytatott, elszámlolt kereskedelmi tevékenységekhez való pénzügyibiztosíték-nyújtás szükségességéből erednek. A tagállamoknak rendszeresen felül kell vizsgálniuk ezeket az igényeket;
 - iii. meg kell indokolniuk a garancianyújtás időtartamát, amelynek a 2023. december 31-ig tartó időszakra kell korlátozódnia, és semmiképpen sem haladhatja meg azt az időszakot, amelyben az ilyen garanciák a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott szabályozástechnikai standardoknak a biztosítéki követelményekre vonatkozó ideiglenes vészhelyzeti intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2022/2311 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽⁸⁰⁾ szerint nagymértékben likvid biztosítékeszköznek minősülnek;

⁽⁷⁹⁾ Amint azt a 72. lábjegyzetben kifejtettük, és ellentétben az e szakasz szerinti, közvetlenül a vállalkozásoknak történő likviditásnyújtás megkönnyítésére szolgáló állami hitelgaranciákkal, a 67.g) pont alapján pénzügyi biztosítékként nyújtott állami garanciáknak nincs tőkefedezete, és azokat közvetlenül a központi szerződő félnek vagy klíringtagnak nyújtják, alaptermék nélkül.

⁽⁸⁰⁾ A Bizottság (EU) 2022/2311 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. október 21.) a 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott szabályozástechnikai standardoknak a biztosítéki követelményekre vonatkozó ideiglenes vészhelyzeti intézkedések tekintetében történő módosításáról (HL L 307., 2022.11.28., 31. o.)

▼B

- iv. be kell mutatniuk, hogy a garancia érvényesítésének feltételei miként kezelik kellőképpen az erkölcsi kockázatot a kedvezményezett és a pénzügyi közvetítő tekintetében. Ez különösen a garanciaösszeg végső kedvezményezettől való visszakövetelésére vonatkozó feltételt érinti, amely szerint a tagállamnak a végső kedvezményezett eszközei iránti követeléseit ugyanolyan vagy magasabb prioritási szintűnek kell tekinteni, mint a végső kedvezményezett egyéb fennálló előresorolt adósságait vagy hiteleit;
 - v. meg kell adniuk az ilyen garanciák esetében felszámolandó díjakat, amelyek minimális mértéke a 67.b) pontban foglalt táblázatban szereplő díj plusz 200 bázispont, amelyhez – amennyiben a központi szerződő fél vagy kliringtag nem számít fel semmilyen kamatot vagy díjat a tőkefedezet nélküli biztosítékból adódó pozíció miatt – a 70.b) pontban meghatározott alapkamatlábát hozzá kell adni;
 - vi. biztosítaniuk kell a 67.d) és a 67.i) pontnak való megfelelést is. A 67.c) pont szerinti opció nem alkalmazandó, és a garanciák kizárólag a 67.g) pontban meghatározott likviditási szükségletekhez kapcsolódhatnak;
- h. a garancia beruházási és/vagy működőtőke-hitelekre nyújtható;
- i. a garanciák nyújthatók közvetlenül a végső kedvezményezetteknek vagy hitelintézeteknek és más pénzügyi intézményeknek mint pénzügyi közvetítőknek. A hitelintézeteknek vagy más pénzügyi intézményeknek a lehető legnagyobb mértékben tovább kell adniuk a garanciából eredő előnyöket a végső kedvezményezetteknek. A pénzügyi közvetítőnek képesnek kell lennie annak igazolására, hogy olyan mechanizmust működtet, amely az állami garanciák nélküli állapothoz képest a finanszírozási volumen növelésével, kockázatosabb portfóliók vállalásával, illetve a fedezeti követelmények, a garanciadíjak vagy a kamatlábak csökkentésével a lehető legnagyobb mértékben biztosítja az előnyök végső kedvezményezetteknek való továbbadását.

2.3. Kedvezményes hitelek formájában nyújtott likviditási támogatás

- (68) A jelenlegi körülmények között az aktuális válsággal érintett vállalkozások likviditáshoz való hozzáféréseinek biztosításához megfelelő, szükséges és célzott megoldást kínálhatnak a korlátozott időtartamra és összegre vonatkozó kedvezményes hitelkamatlábak.
- (69) Ugyanazon mögöttes hitel tőkeösszege esetében az e szakasz alapján nyújtott hitelek nem halmozhatók az e közlemény 2.2. szakasza alapján nyújtott támogatással és fordítva. Az e közlemény alapján nyújtott hitelek és garanciák különböző hitelek esetén halmozhatók, amennyiben a hitelek teljes összege kedvezményezettenként nem haladja meg a 67.e) pontban vagy a 70.e) pontban meghatározott felső határokat. A kedvezményezett egyszerre az ezen szakasz szerint nyújtott több kedvezményes hitelből is részesülhet, amennyiben a hitelek teljes összege kedvezményezettenként nem haladja meg a 70.e) pontban meghatározott felső határokat.

▼B

(70) A Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek fogja tekinteni a jelenlegi válság nyomán kedvezményes hitelek formájában nyújtott állami támogatást, ha teljesülnek a következő feltételek:

- a. a hiteket nem hitelintézeteknek vagy más pénzügyi intézményeknek nyújtják;
- b. a hitelek kedvezményes kamatlába megfelel legalább a 2022. október 1-jén⁽⁸¹⁾ vagy a támogatás odaítélésének időpontjában rendelkezésre álló alapkamatláb (az 1 éves IBOR vagy a Bizottság által közzétett, azzal egyenértékű ráta⁽⁸²⁾) és az alábbi táblázatban⁽⁸³⁾ meghatározott hitelkockázati felár összegének.

A kedvezményezett típusa	Hitelkockázati felár az 1. évben	Hitelkockázati felár a 2–3. évben	Hitelkockázati felár a 4–6. évben
Kkv-k	25 bázispont ⁽⁸⁴⁾	50 bázispont ⁽⁸⁵⁾	100 bázispont
Nagyvállalkozások	50 bázispont	100 bázispont	200 bázispont

- c. alternatív megoldásként a tagállamok olyan programokat is bejelenthetnek, amelyek a fenti táblázaton alapulnak, de a hitel futamideje és a hitelkockázati felár mértéke tekintetében eltérhetnek, például a hitel teljes futamidejére alkalmazható hitelkockázati átalányfelár, ha az magasabb a kedvezményezett minden egyes típusára vonatkozóan az 1. évre meghatározott minimális hitelkockázati felárnál, és azt kiigazították a hitel e pont szerinti futamidejének megfelelően⁽⁸⁶⁾ ⁽⁸⁷⁾;
- d. a hitelszerződéseket 2023. december 31-ig aláírják, és azok legfeljebb hat évre szólnak, hacsak nem differenciálják őket a 70.c) pontnak megfelelően;

⁽⁸¹⁾ A 2022. december 31-ig nyújtott hitelek esetében a 2022. február 1-jei alapkamatláb alkalmazható.

⁽⁸²⁾ Az alapkamatlábak a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítási módjának módosításáról szóló bizottsági közleménynek (HL C 14., 2008.1.19., 6. o.) megfelelően kiszámított kamatlábak, amelyek közzétételre kerülnek a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján: https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates_hu.

⁽⁸³⁾ Amennyiben a kamatfizetésekre türelmi időt alkalmaznak, a kamatlábaknak meg kell felelniük a 70.b) pontban a minimális kamatlábakra vonatkozóan előírt feltételeknek, a kamatoknak a türelmi időszak első napjától kell halmozódniuk, és azokat legalább évente tőkésíteni kell. A hitelszerződések változatlanul legfeljebb a hitelnyújtás időpontjától számított hat évre szólnak, hacsak nem differenciálják őket a 70.c) pontnak megfelelően, és a hitelek teljes összege kedvezményezettenként nem haladja meg a 70.e) pontban meghatározott felső határt.

⁽⁸⁴⁾ A teljes minimumkamatláb (alapkamatláb plusz hitelkockázati felárak) éves szinten legalább 10 bázispontnak kell lennie.

⁽⁸⁵⁾ A teljes minimumkamatláb (alapkamatláb plusz hitelkockázati felárak) éves szinten legalább 10 bázispontnak kell lennie.

⁽⁸⁶⁾ A teljes minimumkamatláb (alapkamatláb plusz hitelkockázati felárak) éves szinten legalább 10 bázispontnak kell lennie.

⁽⁸⁷⁾ A 70.c) pont szerinti differenciálással kapcsolatos ítélkezési gyakorlat összefoglalása megtalálható a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján: https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/ukraine_hu.

▼B

- e. a hitelek teljes összege kedvezményezettenként nem haladhatja meg:
- i. a kedvezményezett elmúlt három lezárt számviteli időszakban elért átlagos teljes éves forgalmának 15 %-át ⁽⁸⁸⁾; vagy
 - ii. a támogatás iránti kérelem benyújtásának hónapját megelőző 12 hónap energiaköltségének 50 %-át ⁽⁸⁹⁾;
 - iii. a hitel összege a tagállam által a Bizottságnak benyújtott megfelelő (például a kedvezményezett által a jelenlegi válság alatt tapasztalt kihívásokkal összefüggő) indoklással ⁽⁹⁰⁾ megnövelhető, hogy
 - fedezze a likviditási szükségleteket: kkv-k ⁽⁹¹⁾ esetében a következő 12 hónapra, nagyvállalatok esetében pedig a következő 6 hónapra;
 - azon nagyvállalatok esetében, amelyeknek pénzügyi biztosítékot kell nyújtaniuk az energiapiacokon folytatott kereskedési tevékenységekhez – a hitelnyújtás időpontjától számított – 12 hónapban a pénzügyi biztosítékok nyújtásával összefüggő likviditási szükségletek fedezése;
 - a likviditási szükségletet a kedvezményezettnek kell megállapítania, nyilatkozat formájában ⁽⁹²⁾;
 - a Covid19-járvánnyal összefüggő ideiglenes keret szerinti támogatási intézkedésekkel már fedezett likviditási szükségletek nem tartoznak e közlemény hatálya alá;
- f. a hitelek beruházási és/vagy működőtőke-szükségletekre nyújthatók;

⁽⁸⁸⁾ Ha az intézkedés kedvezményezettjei olyan újonnan alapított vállalkozások, amelyek nem rendelkeznek három lezárt éves beszámolóval, a 70.e) pont i. alpontjában előírt felső határt az alapján kell kiszámítani, hogy a támogatási kérelem vállalkozás általi benyújtásakor a vállalkozás mennyi ideje létezik.

⁽⁸⁹⁾ Ha az intézkedés kedvezményezettjei olyan újonnan alapított vállalkozások, amelyek nem rendelkeznek a benyújtást megelőző tizenkét hónapos időszak egészére vonatkozó nyilvántartással, a 70.e) pont ii. alpontjában előírt felső határt az alapján kell kiszámítani, hogy a támogatási kérelem vállalkozás általi benyújtásakor a vállalkozás mennyi ideje létezik.

⁽⁹⁰⁾ A releváns indoklás vonatkozhat az olyan ágazatokban tevékenykedő kedvezményezettekre, amelyeket különösen érintenek az orosz agresszió közvetlen vagy közvetett hatásai, ideértve az EU és nemzetközi partnerei által hozott gazdasági korlátozó intézkedéseket, valamint az Oroszország által hozott ellenintézkedéseket. E hatások közé tartozhatnak az ellátási láncok zavarai, az oroszországi vagy ukrainai szereplők által teljesítendő fennmaradó kifizetések, az energiapiaci árak és a kapcsolódó biztosítéki-gények fokozott ingadozása, a kibertámadások fokozott kockázata vagy a jelenlegi válság által érintett egyes inputok vagy nyersanyagok árának emelkedése.

⁽⁹¹⁾ Az általános csoportmentességi rendelet I. mellékletében meghatározottak szerint.

⁽⁹²⁾ A likviditási terv magában foglalhat mind működő tőkét, mind beruházási költségeket. A Bizottság egyértelművé teszi, hogy amíg ez a közlemény hatályos, a tagállamok e szakasz alapján további kedvezményes hiteleket nyújthatnak azoknak a kedvezményezetteknek, amelyek már részesültek ilyen támogatásban, azon új likviditási szükségletek figyelembevétele érdekében, amelyekre a likviditási szükségletek értékelése eredetileg nem terjedt ki. Az ilyen támogatásoknak az e közleményben foglalt valamennyi feltételnek meg kell felelniük, és biztosítani kell, hogy egy likviditási szükségletre ne nyújtsanak egynél többször fedezetet.

▼B

g. a hitelek nyújthatók közvetlenül a végső kedvezményezetteknek vagy hitelintézeteken és más pénzügyi intézményeken mint pénzügyi közvetítőkön keresztül. Ilyen esetben a hitelintézeteknek a lehető legnagyobb mértékben tovább kell adniuk a kedvezményes kamatlábú hitelekkel eredő előnyöket a végső kedvezményezetteknek. A pénzügyi közvetítőnek képesnek kell lennie annak igazolására, hogy olyan mechanizmust működtet, amely a lehető legnagyobb mértékben biztosítja az előnyök végső kedvezményezetteknek való továbbadását, anélkül hogy az e szakasz szerinti kedvezményes hitel nyújtását a meglévő hitelek refinanszírozásától tenné függővé.

2.4. A földgáz- és villamosenergia-árak kivételesen nagymértékű emelkedéséből fakadó többletköltségekhez nyújtott támogatás

(71) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontján alapuló meglévő, valamint az e közleményben meghatározott lehetőségeken túl az ideiglenes támogatás mérsékelheti azokat a következményeket, amelyek a földgáz- és villamosenergia-áraknak az Ukrajna elleni orosz agresszió miatt bekövetkezett kivételesen nagymértékű emelkedéséből fakadnak. A vállalkozások vagy a jelenlegi vagy a korábbi energiafogyasztásuk alapján részesülhetnek ilyen támogatásban. Az első esetben a támogatás lehetővé tenné a leginkább érintett vállalkozások gazdasági tevékenységének folytatását, de jellegénél fogva kevésbé ösztönözne az energiatakarékosságra. Az EU-ba irányuló gázellátás szűkösségével összefüggésben ugyanakkor fontos továbbra is erőteljesen ösztönözni a keresletcsökkentést és a gázfogyasztás csökkentése felé történő fokozatos elmozdulást. A korábbi energiafogyasztás alapján nyújtott támogatás nem érintené az energiafogyasztás csökkentését célzó piaci ösztönzőket és segítséget nyújtana a vállalkozásoknak a jelenlegi válság következményeivel való megküzdéshez, feltéve, hogy a kedvezményezettek a termelési tevékenységeiket nem csökkentik sokkal nagyobb mértékben, mint ami a célzott energiamegtakarítás megvalósításához szükséges, illetve nem helyezik át fogyasztásukat máshová. A tagállamoknak e célból megfelelő kötelezettségvállalásokat kell kérniük a kedvezményezettektől. A tagállamok bármely támogatható időszakra vonatkozóan bevezethetnek a jelenlegi vagy a korábbi energiafogyasztáson alapuló támogatási programot.

(72) A Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinti az állami támogatást, ha a következő kritériumok mindegyike teljesül:

a. A támogatást 2024. június 30-ig nyújtják ⁽⁹³⁾;

▼M1

⁽⁹³⁾ Ettől eltérve, amennyiben a támogatást csak azt követően nyújtják, hogy – a végleges támogatási összeg meghatározása céljából – megtörtént a kedvezményezett igazoló dokumentumainak utólagos ellenőrzése, és a tagállam úgy dönt, hogy a 74. ponttal összhangban nem biztosítja az előlegfizetés lehetőségét, a támogatás 2024. december 31-ig nyújtható, feltéve, hogy a 72. pont e) pontjában meghatározott támogatható időszakot figyelembe veszik.

▼ **M1**

- b. A támogatás nyújtható közvetlen támogatások, adókedvezmény⁽⁹⁴⁾ vagy fizetési könnyítés formájában vagy egyéb formában, például visszafizetendő előlegek, garanciák⁽⁹⁵⁾, hitelek⁽⁹⁶⁾ és saját tőke formájában, feltéve, hogy az ilyen intézkedések teljes névértéke a támogatási intenzitás és a támogatás összege tekintetében alkalmazandó felső határt nem haladja meg. Az adatokat bruttó formában kell alkalmazni, vagyis az adó vagy egyéb terhek levonása előtt;
- c. A visszafizetendő előlegek, garanciák, hitelek vagy más visszafizetendő eszközök formájában nyújtott támogatások átalakíthatók más támogatási formákká, például vissza nem térítendő támogatássá, amennyiben az átalakításra 2024. december 31-ig sor kerül;

▼ **B**

- d. a támogatást becsült költségvetéssel rendelkező program keretében nyújtják; A tagállamok a támogatásnyújtást korlátozhatják a gazdaság vagy a belső piac biztonsága és rezilienciája szempontjából különösen fontos gazdasági ágazatokat támogató tevékenységekre, figyelembe véve például a kritikus, nem védett felhasználók rangsorolásának a „Gázmeztakarítás a téli ellátásbiztonságért” című közleményben⁽⁹⁷⁾ meghatározott kritériumait. Ezeket a korlátokat azonban tágan kell meghatározni, és nem vezethetnek a lehetséges kedvezményezett körének mesterséges korlátozásához;
- e. e szakasz alkalmazásában az elszámolható költségeket a földgáz (beleértve az alapanyagként szolgáló földgázt is), a villamos energia, valamint a közvetlenül a kedvezményezett⁽⁹⁸⁾ által beszerzett földgázból és villamos energiából előállított fűtés és hűtés⁽⁹⁹⁾ fogyasztása alapján számítják ki.

A maximális elszámolható költség kiszámítása a következő képlet alapján történik:

⁽⁹⁴⁾ Az e szakasz alapján jóváhagyott programok alapján nyújtott és 2024. június 30. előtt visszatérített támogatás nem vehető figyelembe annak meghatározásakor, hogy a vonatkozó felső határt túllépték-e.

⁽⁹⁵⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján garancia formájában nyújtják, a 67. pont i) alpontjában foglalt további feltételek alkalmazandók.

⁽⁹⁶⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján hitelek formájában nyújtják, a 70. pont g) alpontjában foglalt további feltételek alkalmazandók.

⁽⁹⁷⁾ COM(2022) 360 final, 2022.7.20.

⁽⁹⁸⁾ A 2.4. szakasz alkalmazásában a „kedvezményezett” jelentése: vállalkozás vagy egy vállalkozás részét képező jogalany.

⁽⁹⁹⁾ Távfűtési vagy távhűtési hálózatok esetében előfordulhat, hogy nem lehet pontosan meghatározni a központi forrás által felhasznált üzemanyagmennyiséget. Ilyen esetben a tagállamok támaszkodhatnak a távfűtés üzemeltetője által az adott hálózatok energiamixére vonatkozóan kiadott tanúsítványokra vagy becslésekre, és ezen információk alapján kiszámíthatják, hogy a fűtési/hűtési fogyasztás mekkora hányadára nyújtható kompenzáció e szakasz szerint.

▼B

$$(p(t) - p(\text{ref}) * 1,5) * q$$

Amely képletben:

▼MI

t egy adott hónap vagy egy több, egymást követő hónapot felölelő időszak 2022. február 1. és legkésőbb 2024. június 30. között (támogatható időszak)

▼B

ref a 2021. január 1-jétől 2021. december 31-ig tartó időszak (referencia-időszak)

p(t) a kedvezményezett által a támogatható időszakban fogyasztott egységek átlagos egységára (például EUR/MWh-ban megadva)

p(ref) a kedvezményezett által a referencia-időszakban fogyasztott egységek átlagos egységára (például EUR/MWh-ban megadva)

q a külső szállítóktól beszerzett és a kedvezményezett által végső felhasználóként elfogyasztott mennyiség⁽¹⁰⁰⁾. A tagállam ezt a következő mutatók egyikével adhatja meg:

q(t), azaz a kedvezményezett fogyasztása a támogatható időszakban vagy

q(ref), azaz a kedvezményezett fogyasztása a referencia-időszakban.

2022. szeptember 1-jétől a q nem haladhatja meg a kedvezményezett által 2021 azonos időszakában fogyasztott mennyiség 70 %-át;

- f. a támogatás teljes összege kedvezményezettenként egyetlen időpontban sem haladja meg az elszámolható költségek 50 %-át, és vállalkozásonként és tagállamonként bármely időpontban legfeljebb 4 millió EUR lehet;
- g. az e szakasz alapján nyújtott támogatás halmozható a 2.1. szakasz alapján nyújtott támogatással, amennyiben a támogatás teljes összege vállalkozásonként nem haladja meg az e szakasz szerinti maximális támogatási intenzitást. Ugyanazon fogyasztási volumen esetében a korábbi fogyasztás (q(ref)) alapján kiszámított, e szakasz szerint nyújtott támogatás nem halmozható 2.7. szakasz alapján nyújtott támogatással.

(73) Bizonyos helyzetekben további támogatásra lehet szükségük azoknak a kedvezményezetteknek, akiknek a gazdasági teljesítménye a válság idején csökkent. A tagállamok a 72.f) pontnak megfelelően számított értékeket meghaladó támogatást nyújthatnak abban az esetben, ha a 72.a)–e) és g) pont szerinti feltételeken túl a következő feltételek is teljesülnek:

- a. a támogatás teljes összege kedvezményezettenként egyetlen időpontban sem haladja meg az elszámolható költségek 40 %-át, és vállalkozásonként és tagállamonként bármely időpontban legfeljebb 100 millió EUR lehet;

⁽¹⁰⁰⁾ A kedvezményezett által szolgáltatott bizonyítékoknak megfelelően, például a megfelelő számla alapján. Csak a végfelhasználók energiafogyasztása vehető számításba, az értékesítés és a saját termelés nem. Az energiaágazat saját energiafogyasztása és az energiaátalakítás és -elosztás során bekövetkező veszteségek nem vehetők figyelembe.

▼B

- b. a „nagy energiaintenzitású vállalkozásnak”⁽¹⁰¹⁾ minősülő kedvezményezettek esetében a támogatás teljes összege kedvezményezettenként az elszámolható költségek legfeljebb 65 %-áig növelhető, és egyetlen időpontban sem haladhatja meg a vállalkozásonkénti és tagállamonkénti 50 millió EUR-t. Emellett a kedvezményezettnek igazolnia kell vagy azt, hogy EBITDA-ja⁽¹⁰²⁾ (a támogatás nélkül) a támogatható időszakban legalább 40 %-kal csökkent a referencia-időszakra vonatkozó EBITDA-hoz képest, vagy azt, hogy EBITDA-ja a támogatható időszakban negatív (a támogatás nélkül);
- c. azon „nagy energiaintenzitású vállalkozásnak” minősülő kedvezményezettek esetében, amelyek az I. mellékletben felsorolt ágazatok vagy alágazatok közül egyben vagy többen fejti ki tevékenységüket⁽¹⁰³⁾, a támogatás teljes összege kedvezményezettenként az elszámolható költségek legfeljebb 80 %-áig növelhető, és egyetlen időpontban sem haladhatja meg a vállalkozásonkénti és tagállamonkénti 150 millió EUR-t. Emellett a kedvezményezettnek igazolnia kell vagy azt, hogy EBITDA-ja (a támogatás nélkül) a támogatható időszakban legalább 40 %-kal csökkent a referencia-időszakra vonatkozó EBITDA-hoz képest, vagy azt, hogy EBITDA-ja a támogatható időszakban negatív (a támogatás nélkül);
- d. A 73.a), 73.b) és 73.c) pont alapján nyújtott támogatás esetében a kedvezményezett támogatható időszakra vonatkozó EBITDA-ja – a támogatás teljes összegét is beleszámítva – nem haladhatja meg a kedvezményezett referencia-időszakra vonatkozó EBITDA-jának 70 %-át. Azokban az esetekben, amikor az EBITDA a referencia-időszakban negatív volt, a támogatás nem vezethet az EBITDA 0 feletti növekedéséhez a támogatható időszakban.

▼M1

- e. A 73. pont a), b), c) és d) alpontja alapján a 2024. január 1. és 2024. június 30. között felmerült elszámolható költségekkel kapcsolatban nyújtott támogatások esetében az EBITDA a támogatható időszakban kivételesen kiszámítható a 2023. december 31-én végződő naptári év alapján.

⁽¹⁰¹⁾ „Nagy energiaintenzitású vállalkozás” olyan jogalany, amely esetében az energiatermékek (köztük a földgáztól eltérő energiatermékek és a villamos energia) beszerzési értéke eléri legalább a termelési érték vagy a forgalom 3,0 %-át a 2021. naptári évre vonatkozó pénzügyi elszámolási jelentések adatai alapján. Alternatív megoldásként használhatók a 2022. első félévre vonatkozó adatok is, amely esetben a kedvezményezett akkor minősül „nagy energiaintenzitású vállalkozásnak”, ha az energiatermékek (köztük a földgáztól eltérő energiatermékek és a villamos energia) beszerzési értéke eléri legalább a termelési érték vagy a forgalom 6,0 %-át.

⁽¹⁰²⁾ Az EBITDA a kamatfizetés, adózás, értékcsökkenési leírás és amortizáció előtti eredmény, az egyszeri értékvesztés nélkül.

⁽¹⁰³⁾ Az I. melléklet felsorolja azokat az ágazatokat és alágazatokat, amelyek az energiaválság miatt különösen ki vannak téve a versenyképesség csökkenésének, és amelyek esetében az (al)ágazat harmadik országokkal folytatott kereskedelmének intenzitása és a kibocsátási intenzitás objektív helyettesítő. Valamely kedvezményezett az ágazati nemzeti számlákban szereplő besorolása alapján minősíthető az I. mellékletben felsorolt valamely ágazatban vagy alágazatban tevékenykedőnek, vagy ha 2021-ben forgalmának vagy termelési értékének több mint 50 %-a egy vagy több, az I. mellékletben szereplő tevékenységből származik.

▼B

- (74) E szakasz értelmében a támogatást nyújtó hatóság előleget fizethet a vállalkozásnak. Ilyen esetben a támogatást nyújtó hatóság az e szakasz szerinti jogosultsági feltételekre vonatkozó becsléseket is figyelembe vehet, amennyiben tiszteletben tartja az e szakaszban meghatározott maximális támogatási intenzitást. A támogatást nyújtó hatóságnak ki kell alakítania egy ellenőrzési folyamatot a vonatkozó jogosultsági feltételek és maximális támogatási intenzitások tényadatok alapján történő utólagos ellenőrzése céljából, valamint a jogosultsági feltételeknek meg nem felelő vagy a maximális támogatási intenzitást meghaladó támogatási kifizetéseknek a legkésőbb a támogatható időszak végét követő hat hónapon belüli visszafizettetése érdekében.

2.5. A megújuló energia és az energiatárolás REPowerEU szempontjából releváns elterjedésének felgyorsításához nyújtott támogatás

- (75) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében rendelkezésre álló lehetőségeken túl a jelenlegi válsághelyzettel és a REPowerEU tervvel⁽¹⁰⁴⁾ összefüggésben alapvető fontosságú a megújuló energia rendelkezésre állásának költséghatékony módon történő felgyorsítása és kiterjesztése, a fosszilis tüzelőanyagok importjától való függőség mielőbbi csökkentése, az energetikai átállás felgyorsítása, valamint az alacsonyabb és kevésbé ingadozó energiaárak elérése érdekében. A megújuló energia elterjedésének felgyorsításához és az energiatárolási kapacitás növeléséhez nyújtott állami támogatás a jelenlegi helyzetben az importált fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentésére irányuló megfelelő, szükséges és célzott megoldás részét képezi. Tekintettel arra, hogy sürgősen végre kell hajtani a megújuló hőenergia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsítását célzó projekteket, ideiglenes jelleggel indokolt olyan egyszerűsítések bevezetése, amelyek megkönnyítik a támogatási intézkedések végrehajtását, és lehetővé teszik a REPowerEU terv megvalósítását.

- (76) A megújuló energia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsítása kiegészítő beruházásokat tehet szükségessé az energetikai infrastruktúrába, beleértve a hálózat bővítését is. A támogatás fogalmáról szóló közleménnyel⁽¹⁰⁵⁾ összhangban az energetikai infrastruktúra jogi monopólium keretében nyújtott támogatására nem vonatkoznak az állami támogatási szabályok. Az energiaágazatban ez különösen fontos azon tagállamok esetében, ahol bizonyos infrastruktúrák építését és üzemeltetését jogilag kizárólag az átvitelrendszer-üzemeltető vagy az elosztórendszer-üzemeltető számára tartják fenn.

⁽¹⁰⁴⁾ COM(2022) 230 final, 2022. május 18.

⁽¹⁰⁵⁾ Lásd: bizottsági közlemény az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról (HL C 262., 2016.7.19., 1. o.). Mivel az állami támogatás fogalma a Szerződés által közvetlenül meghatározott objektív és jogi fogalom (a Bíróság 2008. december 22-i ítélete, British Aggregates kontra Bizottság, C-487/06 P, ECLI:EU:C:2008:757, 111. pont), a 373–375. pontban kifejtett álláspontok nem érintik az állami támogatás fogalmának az uniós bíróságok általi értelmezését (a Bíróság C-194/09. P. sz., Alcoa Trasformazioni kontra Bizottság ügyben 2011. július 21-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2011:497) 125. pontja); a Szerződés értelmezése minden esetben elsősorban az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlatán alapul.

▼B2.5.1. *A megújuló energia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsításához nyújtott beruházási támogatás*

(77) A Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek fogja tekinteni a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítására és az energiatárolásra irányuló beruházási támogatást, ha teljesülnek a következő feltételek:

a. a támogatás a következők valamelyikére nyújtható:

(i) az (EU) 2018/2001 irányelv⁽¹⁰⁶⁾ 2. cikkének 1. pontjában meghatározott megújuló energiaforrásokból történő energiatermelésre irányuló beruházások, beleértve a megújuló hidrogén és a megújuló hidrogénből származó üzemanyagok előállítását, de a megújuló hidrogénből történő villamosenergia-termelés kivételével;

(ii) villamosenergia-⁽¹⁰⁷⁾ és hőenergia-tárolásra⁽¹⁰⁸⁾ irányuló beruházások (az e szakasz hatálya alá tartozó egyéb típusú beruházások egyikével kombinálva is);

(iii) a megújuló hidrogén, a bioüzemanyagok, a folyékony bio-energiahordozók, a biogáz (beleértve a biometánt is), valamint az olyan biomasszából előállított tüzelőanyagok tárolására irányuló, éves szintű beruházások, amelyek tartalmának legalább 75 %-át közvetlenül kapcsolódó megújuló hidrogénből, bioüzemanyagokból, folyékony bio-energiahordozókból, biogázból vagy biomasszából előállított üzemanyagokat termelő létesítményből nyerik;

b. a támogatást becsült kapacitásmennyiséggel és költségvetéssel rendelkező program keretében nyújtják;

c. a támogatási programok a 77.a) pont szerinti egy vagy több technológiára korlátozódhatnak, de nem foglalhatnak magukban semmilyen mesterséges korlátozást vagy megkülönböztetést (ideértve a licencket, engedélyket vagy koncessziók odaítélését is, amennyiben ez szükséges),

d. a támogatást 2025. december 31-ig nyújtják. A tengeri szélerőmű-technológiák kivételével a létesítményeket a támogatás odaítélésének időpontjától számított 36 hónapon belül be kell fejezni és üzembe kell helyezni. A programnak hatékony szankciórendszert kell tartalmaznia arra az esetre, ha ezt a határidőt nem tartják be;

⁽¹⁰⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

⁽¹⁰⁷⁾ „Energiatárolás”: a villamos energia végső felhasználásának elhalasztása a termelésnél későbbi időpontra, vagy a villamos energia átalakítása tárolható formájú energiává, az ilyen energia tárolása, valamint az ilyen energia ezt követő villamos energiává való visszaalakítása.

⁽¹⁰⁸⁾ „Hőenergia-tárolás”: a hőenergia végső felhasználásának elhalasztása a termelésnél későbbi időpontra, vagy a villamos vagy hőenergia átalakítása tárolható formájú energiává, az ilyen energia tárolása, valamint adott esetben az ilyen energia átalakítása vagy hőenergiává való visszaalakítása a végső felhasználás (azaz fűtés vagy hűtés) céljára.

▼B

- e. a támogatást közvetlen támogatások, visszafizetendő előlegek, kölcsönök ⁽¹⁰⁹⁾, garanciák ⁽¹¹⁰⁾ vagy adókedvezmények – ezen belül adójóváírások – formájában nyújtják;
- f. a támogatás összegét vagy:
- (i) a versenyztetéses ajánlattételi eljárás keretében határozzák meg, amely nyílt, egyértelmű, átlátható és megkülönböztetésmentes, és olyan előzetesen meghatározott objektív kritériumokon alapul, amelyek minimálisra csökkentik a stratégiai ajánlattétel és a túl kevés ajánlattevő kockázatát ⁽¹¹¹⁾. Az ajánlatok rangsorolásához használt összes kiválasztási kritérium legalább 70 %-át környezetvédelmi egységenkénti támogatás (például EUR/tonna szén-dioxid-csökkentés), illetve az energiakibocsátási vagy a beépített energiakapacitási egységenkénti támogatás formájában kell meghatározni; vagy
 - (ii) a tagállam adminisztratív úton határozza meg az egyes támogatott projektek beruházási költségeire vonatkozó adatok alapján;
- g. a fotovoltaikus napenergia, a szárazföldi és tengeri szélenergia, valamint a vízerőművek támogatása csak a 77.f) pont i. alpontja szerinti versenyztetéses ajánlattételi eljárás keretében ítéltető oda.
- h. a fenti 77.g) ponttól eltérve a fotovoltaikus napenergia, a szárazföldi és tengeri szélenergia és a vízerőművek esetében nem kötelező versenyztetéses ajánlattételi eljárás, ha a vállalkozásonként és projektenként nyújtott támogatás nem haladja meg a 30 millió EUR-t, és a támogatott projektek olyan kis projektek, amelyek meghatározása a következő:
- (i) legfeljebb 1 MW beépített kapacitású projektek; vagy
 - (ii) legfeljebb 6 MW beépített kapacitású projektek, amennyiben azok 100 %-ban kkv-k vagy megújulóenergia-közösségek tulajdonában vannak; vagy
 - (iii) kizárólag szélenergia esetében legfeljebb 18 MW beépített kapacitású projektek, amennyiben azok 100 %-ban kkv-k, mikrovállalkozások vagy megújulóenergia-közösségek tulajdonában vannak;
- Ilyen esetben a támogatást adminisztratív úton, a 77.f) pont ii. alpontja alapján kell megállapítani;

⁽¹⁰⁹⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján hitelek formájában nyújtják, a 70.g) pontban foglalt további feltételek alkalmazandók.

⁽¹¹⁰⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján garancia formájában nyújtják, a 67.i) pontban foglalt további feltételek alkalmazandók.

⁽¹¹¹⁾ Annak érdekében, hogy az ajánlattételi eljárás tényleges versenyt eredményezzen, meg kell határozni az eljárás tárgyát képező kapacitás mennyiségét. A tagállamnak hitelt érdemlően bizonyítania kell, hogy az eljárás tárgyát képező mennyiség megfelel a potenciális projektajánlatoknak. Ez történhet korábbi árverésekre vagy a nemzeti energia- és klímatervben szereplő technológiai célokra történő hivatkozással, illetve a túl kevés ajánlattevőre tervezett ajánlattételi eljárás kockázata esetén alkalmazandó védintézkedési mechanizmus bevezetésével. A túl kevés ajánlattevőre tervezett versenyztetéses ajánlattételi eljárások ismétlődő előfordulása esetén a tagállamnak korrekciós intézkedéseket kell bevezetnie az ugyanazon technológiára vonatkozóan a Bizottságnak bejelentett jövőbeli programok tekintetében.

▼B

- i. a támogatási intenzitás nem haladhatja meg:
- (i) a teljes beruházási költség 100 %-át, ha a támogatást a 77.f) pont i. alpontja alapján versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében határozzák meg; vagy
 - (ii) a teljes beruházási költség 45 %-át, ha a támogatást adminisztratív úton, a 77.f) pont ii. alpontja alapján határozzák meg; a támogatási intenzitás kisvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében 20 százalékponttal, középvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében pedig 10 százalékponttal növelhető;
- j. amennyiben a támogatást megújuló hidrogén vagy megújuló hidrogénből származó üzemanyag ⁽¹¹²⁾ előállításához nyújtják, a tagállamnak biztosítania kell, hogy a hidrogént és a hidrogénből származó üzemanyagot megújuló energiaforrásokból állítják elő az (EU) 2018/2001 irányelvben és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktaiban a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó, közlekedési célú üzemanyagokra vonatkozóan meghatározott módszertannal összhangban;
- k. amennyiben a támogatást bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, biogáz (ideértve a biometánt is) és biomasszából előállított üzemanyagok előállításához nyújtják, a tagállamnak biztosítania kell, hogy a támogatott üzemanyagok megfeleljenek az (EU) 2018/2001 irányelvben és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktaiban foglalt fenntarthatósági és üvegházhatásúgáz kibocsátás-megtakarítási kritériumoknak;
- l. a támogatás újonnan telepített vagy átalakított ⁽¹¹³⁾ kapacitásokra nyújtható. A támogatás összege nem függ az energiakibocsátástól. Az átalakított kapacitások esetében csak az átalakított kapacitáshoz kapcsolódó többletköltségek támogathatók;
- m. az e szakasz szerinti támogatás halmozható bármely más állami támogatással – az e közlemény 2.5.2. szakasza szerinti támogatás kivételével – vagy központosan kezelt alapokkal, amennyiben ezek az intézkedések különböző azonosítható elszámolható költségekre vonatkoznak. A támogatás csak akkor halmozható állami támogatással – az e közlemény 2.5.2. szakasza szerinti támogatás kivételével – vagy központosan kezelt alapokkal ugyanazon, részben vagy teljes mértékben átfedést mutató elszámolható költségek vonatkozásában, ha az ilyen halmozódás nem eredményezi a 77.i) pontban meghatározott alkalmazandó támogatási intenzitás túllépését ⁽¹¹⁴⁾;

⁽¹¹²⁾ Megújuló hidrogénből származó folyékony vagy gáznemű üzemanyagok, amelyek energiatartalma a biomasszától eltérő megújuló forrásokból származik.

⁽¹¹³⁾ „Erőmű-átalakítás”: a megújuló energiát előállító erőművek felújítása, többek között berendezéseik vagy operációs rendszereik és eszközeik teljes vagy részleges lecserélése az erőműkapacitás cseréje vagy a létesítmény hatékonyságának vagy kapacitásának növelése céljából.

⁽¹¹⁴⁾ Ha a tagállam engedélyezi az ilyen halmozódást, akkor minden egyes intézkedés esetében meg kell határoznia az e pontban megállapított feltételeknek való megfelelés biztosítására alkalmazott módszert.

▼B

- n. az e szakasz szerinti támogatás csak akkor halmozható az e közlemény 2.5.2. szakasza szerinti támogatással, ha a bejelentett támogatási program az eredeti bejelentés időpontjában rendelkezik erről a lehetőségről;
- o. támogatás olyan beruházásokhoz nyújtható, amelyek kivitelezése 2023. március 9-én vagy azt követően kezdődött, kivéve a korábbi ideiglenes válságkeret alapján támogatható beruházásokat, amelyek kivitelezése 2022. július 20-án vagy azt követően kezdődhetett meg; a 2023. március 9. előtt vagy a korábbi ideiglenes válságkeret alapján támogatható beruházások esetében 2022. július 20. előtt megkezdett projektek esetében akkor nyújtható támogatás, ha az a beruházás hatókörének jelentős felgyorsítása vagy kiterjesztése érdekében szükséges. Ilyen esetben csak a felgyorsítást célzó intézkedésekhez vagy a hatókör bővítéséhez kapcsolódó többletköltségek támogathatók;
- p. a támogatásnak arra kell ösztönöznie a kedvezményezettet, hogy végrehajtsa egy olyan beruházást, amelyet a támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben vagy más módon hajtana végre. A Bizottság úgy véli, hogy tekintettel azokra a rendkívüli gazdasági kihívásokra, amelyekkel a vállalkozásoknak a jelenlegi válság miatt szembe kell nézniük, általában véve az a helyzet, hogy támogatás hiányában a kedvezményezettek változtatás nélkül folytatnák tevékenységüket, feltéve, hogy a tevékenységük változtatás nélküli folytatása nem jelenti az uniós jog megsértését;
- q. a tagállamnak biztosítania kell a jelentős károkozás elkerülését célzó elv betartását.

2.5.2. *A megújuló energia és az energiatárolás alkalmazásának felgyorsításához nyújtott működési támogatás*

(78) A Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek fogja tekinteni a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítására és az energiatárolásra irányuló működési támogatást, ha teljesülnek a következő feltételek:

- a. a támogatás a következők valamelyikére nyújtható:
 - (i) az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott megújuló energiaforrásokból történő energiatermelés, beleértve a megújuló hidrogén és a megújuló hidrogénből származó üzemanyagok előállítását, de a megújuló hidrogénből történő villamosenergia-termelés kivételével;
 - (ii) villamosenergia-⁽¹¹⁵⁾ és hőenergia-tárolás⁽¹¹⁶⁾ üzemeltetése (az e szakasz hatálya alá tartozó egyéb típusú beruházások egyikével kombinálva is);
 - (iii) a megújuló hidrogén, a bioüzemanyagok, a folyékony bio-energiahordozók, a biogáz (beleértve a biometánt is), valamint az olyan biomasszából előállított tüzelőanyagok tárolásának működtetése éves szinten, amelyek tartalmának legalább 75 %-át közvetlenül kapcsolódó megújuló hidrogénből, bioüzemanyagokból, folyékony bio-energiahordozókból, biogázból vagy biomasszából előállított üzemanyagokat termelő létesítményből nyerik;

⁽¹¹⁵⁾ A 107. lábjegyzetben szereplő fogalom meghatározás szerint.

⁽¹¹⁶⁾ A 108. lábjegyzetben szereplő fogalom meghatározás szerint.

▼B

- b. a támogatást becsült kapacitás- vagy termelismennyiséggel és költségvetéssel rendelkező program keretében nyújtják;
- c. a támogatási programok a 78.a) pont szerinti egy vagy több technológiára korlátozódhatnak, de nem foglalhatnak magukban semmilyen mesterséges korlátozást vagy megkülönböztetést (ideértve a licencek, engedélyek vagy koncessziók odaítélését is, amennyiben ez szükséges);
- d. a támogatást 2025. december 31-ig nyújtják. A tengeri szélerőmű-technológiák kivételével a létesítményeket a támogatás odaítélésének időpontjától számított 36 hónapon belül be kell fejezni és üzembe kell helyezni. A programnak hatékony szankciórendszerrel kell tartalmaznia arra az esetre, ha ezt a határidőt nem tartják be;
- e. a támogatást kétirányú különbözeti szerződések⁽¹¹⁷⁾ formájában nyújtják a létesítmény energiakibocsátásával kapcsolatban, és a szerződés időtartama legfeljebb 20 év lehet attól az időponttól számítva, amikor a támogatott létesítmény a működését megkezdi⁽¹¹⁸⁾;
- f. a támogatás összegének meghatározása a következőképpen történhet:
- (i) a versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében, amely nyílt, egyértelmű, átlátható és megkülönböztetésmentes, és olyan előzetesen meghatározott objektív kritériumokon alapul, amelyek minimálisra csökkentik a stratégiai ajánlattétel és a túl kevés ajánlattevő kockázatát⁽¹¹⁹⁾. Az ajánlatok rangsorolásához használt összes kiválasztási kritérium legalább 70 %-át környezetvédelmi egységenkénti támogatás (például EUR/tonna szén-dioxid-csökkentés), illetve az energiakibocsátási vagy az energiakapacitási egységenkénti támogatás formájában kell meghatározni; vagy

⁽¹¹⁷⁾ „Kétirányú különbözeti szerződés”: a villamosenergia-termelő létesítmény üzemeltetője és egy másik fél – általában egy állami szerv – között létrejött olyan szerződés, amely a minimális ellentételezés védelmét és a többlet ellentételezés felső határát egyaránt rögzíti. A szerződés célja, hogy fenntartsa a termelőlétesítmény energiapiacokon való működését és hatékony részvételét támogató ösztönzőket.

⁽¹¹⁸⁾ A szerződés szerinti támogatási kifizetéseket 20 évre kell korlátozni, de a tagállamoknak jogukban áll előírni, hogy a létesítmények mindaddig folytassák a szerződések szerinti visszafizetést, amíg a támogatott létesítmény tovább üzemel.

⁽¹¹⁹⁾ Annak érdekében, hogy az ajánlattételi eljárás tényleges versenyt eredményezzen, meg kell határozni az eljárás tárgyát képező kapacitás vagy termelés mennyiségét. A tagállamnak hitelt érdemlően bizonyítania kell, hogy az eljárás tárgyát képező mennyiség megfelel a potenciális projektajánlatoknak. Ez történhet korábbi árverésekre vagy a nemzeti energia- és klímatervben szereplő technológiai célokra történő hivatkozással, illetve a túl kevés ajánlattevőre tervezett ajánlattételi eljárás kockázata esetén alkalmazandó védintézkedési mechanizmus bevezetésével. A túl kevés ajánlattevőre tervezett versenyeztetési ajánlattételi eljárások ismétlődő előfordulása esetén a tagállamnak korrekciós intézkedéseket kell bevezetnie az ugyanazon technológiára vonatkozóan a Bizottságnak bejelentett jövőbeli programok tekintetében.

▼B

- (ii) az illetékes energiaügyi szabályozó hatóság⁽¹²⁰⁾ által a várható nettó költségek fedezésére adminisztratív úton meghatározott kötési ár révén, beleértve a becsült súlyozott átlagos tőkeköltséget is, figyelembe véve az összes fő bevételt és a már megkapott támogatásokat;
- g. a fotovoltaikus napenergiából, a szárazföldi és tengeri szélenergia-üzemeltetési és vízerőművekből, valamint a vízerőművekből származó villamos energia előállításának támogatása csak a 78.f) pont i. alpontja szerinti versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében ítéltethető oda;
- h. a fenti 78.g) ponttól eltérve a fotovoltaikus napenergiából, a szárazföldi és tengeri szélenergia-üzemeltetési és vízerőművekből származó villamos energia előállítása esetében nem kötelező versenyeztetési ajánlattételi eljárás, ha a vállalkozásonként és projektenként nyújtott támogatás nem haladja meg a 30 millió EUR-t, és a támogatott projektek olyan kis projektek, amelyek meghatározása a következő:
- (i) legfeljebb 1 MW beépített kapacitású projektek; vagy
- (ii) legfeljebb 6 MW beépített kapacitású projektek, amennyiben azok 100 %-ban kkv-k vagy megújulóenergia-közösségek tulajdonában vannak; vagy
- (iii) kizárólag szélenergia-üzemeltetési esetében legfeljebb 18 MW beépített kapacitású projektek, amennyiben azok 100 %-ban kkv-k, mikrovállalkozások vagy megújulóenergia-közösségek tulajdonában vannak;
- Ilyen esetben a támogatást adminisztratív úton, a 78.f) pont ii. alpontja alapján kell megállapítani;
- i. a támogatást úgy kell megtervezni, hogy megakadályozza a piacok hatékony működésének bármely indokolatlan torzulását, és megtartsa különösen a hatékony működési ösztönzőket és az árjelzéseket. A kedvezményezettek különösen nem szabad ösztönözni arra, hogy termelésüket a határköltségeik alatt kínálják fel, és nem kaphatnak támogatást a termeléshez olyan időszakokban, amikor az adott termelés piaci értéke negatív⁽¹²¹⁾;
- j. amennyiben a támogatást megújuló hidrogén vagy megújuló hidrogénből származó üzemanyag⁽¹²²⁾ előállításához nyújtják, a tagállamnak biztosítania kell, hogy a hidrogént és a hidrogénből származó üzemanyagot megújuló energiaforrásokból

⁽¹²⁰⁾ „Szabályozó hatóság”: az egyes tagállamok által az (EU) 2019/944 irányelv 57. cikkének (1) bekezdése értelmében kijelölt szabályozó hatóság (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

⁽¹²¹⁾ A kisléptékű megújulóenergia-üzemeltetési létesítmények részesülhetnek olyan közvetlen támogatásban, amely fedezi az üzemeltetés teljes költségét, és nem teszi számukra szükségessé, hogy villamos energiájukat a piacon adják el, az (EU) 2018/2001 irányelv 4. cikkének (3) bekezdésében foglalt mentességnek megfelelően. A létesítmények akkor minősülnek kisléptékűnek, ha kapacitásuk nem éri el a villamos energia belső piacáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendelet (átdolgozás) 5. cikkében meghatározott küszöbértéket, (HL L 158., 2019.6.14., 54. o.).

⁽¹²²⁾ Megújuló hidrogénből származó folyékony vagy gázemű üzemanyagok, amelyek energiatartalma a biomasszától eltérő megújuló forrásokból származik.

▼B

állítják elő az (EU) 2018/2001 irányelvben és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktsaiban a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó, közlekedési célú üzemanyagokra vonatkozóan meghatározott módszertannal összhangban;

- k. amennyiben a támogatást bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, biogáz (ideértve a biometánt is) és biomasszából előállított üzemanyagok előállításához nyújtják, a tagállamnak biztosítania kell, hogy a támogatott üzemanyagok megfelelnek az (EU) 2018/2001 irányelvben és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktsaiban foglalt fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak;
- l. a támogatás újonnan telepített vagy átalakított⁽¹²³⁾ kapacitásokra nyújtható.
- m. az e szakasz szerinti támogatás halmozható bármely más állami támogatással vagy központosítással kezelt alapokkal, amennyiben ezek az intézkedések különböző azonosítható elszámolható költségekre vonatkoznak. A támogatás csak akkor halmozható állami támogatással vagy központosítással kezelt alapokkal ugyanazon, részben vagy teljes mértékben átfedést mutató elszámolható költségek vonatkozásában, ha az ilyen halmozódás nem eredményezi a 78.f) pont ii. alpontjában meghatározott várható nettó költségek 100 %-ának túllépését⁽¹²⁴⁾;
- n. támogatás olyan létesítményeknek nyújtható, amelyek kivitelezése 2023. március 9-én vagy azt követően kezdődött, kivéve a korábbi ideiglenes válságkeret alapján támogatható beruházásokat, amelyek kivitelezése 2022. július 20-án vagy azt követően kezdődhetett meg; a 2023. március 9. előtt vagy a korábbi ideiglenes válságkeret alapján támogatható beruházások esetében 2022. július 20. előtt megkezdett projektek esetében akkor nyújtható támogatás, ha az a beruházás hatókörének jelentős felgyorsítása vagy kiterjesztése érdekében szükséges. Ilyen esetben csak a felgyorsítást célzó intézkedésekhez vagy a hatókör bővítéséhez kapcsolódó többletköltségek támogathatók;
- o. a támogatásnak arra kell ösztönöznie a kedvezményezettet, hogy végrehajtsa egy olyan tevékenységet, amelyet a támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben vagy más módon hajtana végre. A Bizottság úgy véli, hogy tekintettel azokra a rendkívüli gazdasági kihívásokra, amelyekkel a vállalkozásoknak a jelenlegi válság miatt szembe kell nézniük, általában véve az a helyzet, hogy támogatás hiányában a kedvezményezettek változtatás nélkül folytatnák tevékenységüket, feltéve, hogy a tevékenységük változtatás nélküli folytatása nem jelenti az uniós jog megsértését;
- p. a tagállamnak biztosítania kell a jelentős károkozás elkerülését célzó elv betartását.

(79) A Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek fogja tekinteni a meglévő létesítmények maximális villamosenergia-termelési kapacitásának további beruházások végrehajtása nélkül történő növelésére irányuló támogatást, ha teljesülnek a következő feltételek:

⁽¹²³⁾ A 113. lábjegyzetben szereplő fogalommeghatározás szerint.

⁽¹²⁴⁾ Ha a tagállam engedélyezi az ilyen halmozódást, akkor minden egyes intézkedés esetében meg kell határozni az e pontban megállapított feltételeknek való megfelelés biztosítására alkalmazott módszert.

▼B

- a. a meglévő létesítmény 2022. október 1-je előtt csatlakozik a hálózathoz, és részesült a Bizottság által az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján jóváhagyott támogatásban, vagy mentesül a bejelentési kötelezettség alól;
- b. a támogatás a meglévő létesítmények maximális kapacitásának létesítményenként legfeljebb 1 MW-tal vagy azzal egyenértékű mértékben való, további beruházások végrehajtása nélkül történő növeléséhez szükséges;
- c. a támogatást 2023. december 31-ig nyújtják, és a támogatási intézkedés keretében nyújtott támogatás esetében a támogatható időszak legkésőbb 2024. december 31-ig tart;
- d. a támogatás megfelel a 78.a), 78.b), 78.c), 78.e), 78.i) és 78.j) pontban meghatározott követelményeknek;
- e. az ezen intézkedés keretében nyújtott támogatás nem halmozható más, ugyanazon többletkapacitáshoz nyújtott támogatással.

2.6. Az ipari termelési folyamatok villamosítás és/vagy megújuló és bizonyos feltételeknek megfelelően, villamos energiával előállított hidrogén használata révén történő dekarbonizációjához és az energiahatékonysági intézkedésekhez nyújtott támogatás

- (80) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében rendelkezésre álló lehetőségeken túl a jelenlegi válsággal és a REPowerEU tervvel összefüggésben alapvető fontosságú, hogy a fosszilis tüzelőanyagok behozatalától való függőség gyors csökkentése érdekében elősegítsék az ipari tevékenységek dekarbonizációjára irányuló beruházásokat. Az iparban a villamosítási és energiahatékonyság-javító intézkedések felgyorsítása, valamint a 81.i) pontban foglalt feltételeknek megfelelő megújuló és villamos energiával előállított hidrogént vagy a 81.h) pontban foglalt feltételeknek megfelelő, megújuló hidrogénből származó üzemanyagokat használó technológiák bevezetése az importált fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentésére irányuló megfelelő, szükséges és célzott megoldás részét képezi.
- (81) A Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinti az olyan beruházásokhoz nyújtott támogatást, amelyek i. a jelenleg energiaforrásként vagy nyersanyagként a fosszilis tüzelőanyagokra támaszkodó ipari tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás jelentős csökkentését, vagy ii. az ipari tevékenységek és folyamatok energiafogyasztásának jelentős csökkentését eredményezik, feltéve, hogy az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a. a támogatást becsült költségvetéssel rendelkező program keretében nyújtják;
 - b. a vállalkozásonként nyújtható maximális egyedi támogatási összeg elvben nem haladhatja meg az ilyen programra rendelkezésre álló teljes költségvetés 10 %-át vagy 200 millió EUR-t. A Bizottság – amennyiben a tagállam megfelelő indokolást nyújt be számára értékelés céljából – elfogadhat olyan programokat is, amelyek keretében a program számára rendelkezésre álló teljes költségvetés 10 %-át meghaladó egyedi támogatási összegek nyújthatók;

▼B

- c. a támogatást közvetlen támogatások, visszafizetendő előlegek, kölcsönök ⁽¹²⁵⁾, garanciák ⁽¹²⁶⁾ vagy adókedvezmények – ezen belül adójóváírások – formájában nyújtják;
- d. a beruházásnak ⁽¹²⁷⁾ lehetővé kell tennie a kedvezményezett számára, hogy végrehajtsa az alábbiak egyikét vagy mindkettőt:
- (i) a támogatást megelőző helyzethez képest legalább 40 %-kal csökkenti a jelenleg energiaforrásként vagy alapanyagként fosszilis tüzelőanyagokra támaszkodó ipari létesítményből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátást a termelési folyamatok villamosítása révén, vagy a 81.g) és i) pontban foglalt feltételeknek megfelelő megújuló és villamos energiával előállított hidrogén vagy a 81.h) pontban foglalt feltételeknek megfelelő, megújuló hidrogénből származó üzemanyagok fosszilis tüzelőanyagok helyettesítésére történő felhasználásra való átállásával; az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének ellenőrzése céljából a biomassa égetéséből származó tényleges kibocsátásokat is figyelembe kell venni ⁽¹²⁸⁾;
 - (ii) a támogatást megelőző helyzethez képest legalább 20 %-kal csökkenti az ipari létesítmények energiafogyasztását a támogatott tevékenységekkel kapcsolatban ⁽¹²⁹⁾;
- e. a kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) hatálya alá tartozó tevékenységekhez kapcsolódó beruházások tekintetében a támogatásnak azt kell eredményeznie, hogy a kedvezményezett létesítmény üvegházhatásúgáz-kibocsátása az (EU) 2021/447 bizottsági végrehajtási rendeletben ⁽¹³⁰⁾ az ingyenes kiosztásra vonatkozóan meghatározott referenciaértékek alá csökken;
- f. a támogatás nem irányulhat a kedvezményezett teljes termelési kapacitása növelésének finanszírozására. Ez nem érinti a technikai szükségességből eredő korlátozott kapacitásnövekedést. Feltételezhető, hogy ez a helyzet áll fenn a támogatást megelőző helyzethez képest legfeljebb 2 %-os kapacitásnövelések esetében;

⁽¹²⁵⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján hitelek formájában nyújtják, a 70.g) pontban foglalt további feltételek alkalmazandók.

⁽¹²⁶⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján garancia formájában nyújtják, a 67.i) pontban foglalt további feltételek alkalmazandók.

⁽¹²⁷⁾ Az olyan beruházásokhoz nyújtott támogatás, amelyek célja a közvetlen üvegházhatásúgáz-kibocsátás vagy az energiafogyasztás csökkentése, beleértve az e közlemény 81.d) pontjában meghatározott küszöbérték alatti támogatásokat is, mentesülhet a bejelentési kötelezettség alól, feltéve, hogy tiszteltben tartják az általános csoportmentességi rendeletben foglalt szabályokat.

⁽¹²⁸⁾ A közvetlen üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkenését a támogatási kérelmet megelőző öt év közvetlen üvegházhatásúgáz-kibocsátása alapján kell mérni (éves átlagos kibocsátás).

⁽¹²⁹⁾ Az energiafogyasztás csökkenését a támogatási kérelmet megelőző öt év energiafogyasztása alapján kell mérni (éves átlagos fogyasztás).

⁽¹³⁰⁾ A Bizottság (EU) 2021/447 végrehajtási rendelete (2021. március 12.) a kibocsátási egységek 2021 és 2025 közötti időszakot érintő ingyenes kiosztásának alapjául szolgáló, a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikkének (2) bekezdése szerinti felülvizsgált referenciaértékek meghatározásáról (HL L 87., 2021.3.15., 29. o.).

▼B

- g. amennyiben a támogatást megújuló hidrogén használatával történő ipari dekarbonizációra irányuló beruházáshoz nyújtják, a tagállamnak biztosítania kell, hogy a felhasznált hidrogént megújuló energiaforrásokból állítják elő az (EU) 2018/2001 irányelvben és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusaiban a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó, közlekedési célú üzemanyagokra vonatkozóan meghatározott módszertannal összhangban;
- h. amennyiben a támogatást megújuló hidrogénből származó üzemanyagok használatával történő ipari dekarbonizációra irányuló beruházáshoz nyújtják, ezek az üzemanyagok megfelelnek a következő kumulatív követelményeknek:
- (i) megújuló hidrogénből származó folyékony vagy gáznemű üzemanyagok, amelyek energiatartalma a biomasszától eltérő megújuló forrásokból származik;
 - (ii) a 94 g CO₂eq/MJ fosszilisüzemanyag-komparátorhoz viszonyítva legalább 70 %-os üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítást eredményeznek a teljes életciklusra számítva, valamint
 - (iii) előállításuk az (EU) 2018/2001 irányelvben és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusaiban a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó, közlekedési célú üzemanyagokra vonatkozóan meghatározott módszertannal összhangban történik.
- i. támogatás nyújtható olyan ipari dekarbonizációs beruházáshoz is, amely villamos energiából előállított hidrogén felhasználásával jár az alábbi esetek egyikében:
- (i) a hidrogént csak olyan órákban állítják elő, amikor azon ajánlattételi övezet marginális termelőegysége, ahol az elektrolizátor található a villamosenergia-fogyasztáskor a kiegyenlítőenergia-elszámolási időszakokban, zöld villamosenergia-termelő létesítmény. az említett órákban előállított hidrogént, amelyet a 81.g) pont értelmében megújuló hidrogénként már elszámoltak, nem lehet másodszor figyelembe venni e szakasz alapján;
 - (ii) alternatív megoldásként a hidrogént hálózathoz származó villamos energiából állítják elő, és az elektrolizátor hidrogéntermeléséhez kapcsolódó kihasználási időtartam egyenlő azon órák számával vagy azoknál kevesebb, amelyekre vonatkozóan az ajánlattételi övezetben a villamos energia határát zöld energiát előállító létesítmények határozták meg; e szakasz alapján nem lehet másodszor figyelembe venni azt a hidrogént, amelyet olyan teljes terhelési óraszámra állítottak elő, amely egyenlő azon órák számával vagy azoknál kevesebb, amelyekre vonatkozóan az ajánlattételi övezetben a megújuló villamos energiát előállító létesítmények határozták meg a villamos energia határát, és amelyet a 81.g) pont értelmében már megújuló hidrogénként már elszámoltak;

▼B

(iii) alternatív megoldásként a tagállamnak biztosítania kell, hogy a felhasznált villamosenergia-alapú hidrogén a 94 g CO₂eq/MJ fosszilisüzemanyag-komparátorhoz viszonyítva legalább 70 %-os üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítást eredményezzen a teljes életciklusra számítva, és fosszilis tüzelőanyagoktól mentes forrásokból származzon. A villamos energiához rendelt üvegházhatásúgáz-kibocsátás kiszámításának módszere nem vezethet a fosszilis tüzelőanyagok fogyasztásának növekedéséhez, összhangban a REPowerEU célkitűzéseivel. E szakasz alkalmazásában kizárólag az előállított hidrogénnek a zöld villamosenergiát termelő erőművekből származó villamos energia átlagos részarányának megfelelő, két évvel korábbi átlagos, a termelés szerinti országban fennálló részaránya vehető figyelembe. Az e ponttal összhangban előállított hidrogén részaránya, amely megfelel a termelés szerinti ország megújuló villamosenergiát termelő erőműveiből származó villamos energia adott év előtt két évvel mért átlagos részarányának, e szakasz alapján nem számolható el második alkalommal, amennyiben azt a 81.g) pont értelmében megújuló hidrogénként már elszámolták;

- j. a támogatást legkésőbb 2025. december 31-ig nyújtják, azzal a feltétellel, hogy a beruházás által finanszírozott létesítményt vagy berendezést a támogatás odaítélésének időpontjától számított 36 hónapon belül befejezik, és az teljeskörűen működésbe lép. A programnak hatékony szankciórendszert kell tartalmaznia arra az esetre, ha ezt a határidőt nem tartják be;
- k. a támogatás olyan beruházásokhoz nyújtható, amelyek kivitelezése 2023. március 9-én vagy azt követően kezdődött, kivéve a korábbi ideiglenes válságkeret alapján támogatható beruházásokat, amelyek kivitelezése 2022. július 20-án vagy azt követően kezdődhetett meg; a 2023. március 9. előtt vagy a korábbi ideiglenes válságkeret alapján támogatható beruházások esetében 2022. július 20. előtt megkezdett projektek esetében akkor nyújtható támogatás, ha az a beruházás hatókörének jelentős felgyorsítása vagy kiterjesztése érdekében szükséges. Ilyen esetben csak a felgyorsítást célzó intézkedésekhez vagy a hatókör bővítéséhez kapcsolódó többletköltségek támogathatók;
- l. nem nyújtható támogatás pusztán azért, mert az adott projekt megfelel az alkalmazandó uniós szabványoknak ⁽¹³¹⁾;

⁽¹³¹⁾ „Uniós szabvány”: a) olyan kötelező uniós szabvány, amely meghatározza az egyes vállalkozások által környezeti szempontból elérendő szinteket, kivéve az uniós szinten meghatározott olyan normákat vagy célokat, amelyek a tagállamokra nézve kötelezőek, de az egyes vállalkozásokra nézve nem; b) a 2010/75/EU irányelvben meghatározott elérhető legjobb technikák (BAT) használatának, valamint annak biztosítása kötelezettsége, hogy a kibocsátási szintek ne haladják meg a BAT alkalmazása során elérhető szinteket; amennyiben az elérhető legjobb technikához kapcsolódó kibocsátási szintet a 2010/75/EU irányelv vagy más vonatkozó irányelvek alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus tartalmazza, ezen közlemény alkalmazásában az adott szintet kell használni; amennyiben az említett szinteket tartományban állapítják meg, az a korlát alkalmazandó, amelynél az adott vállalkozásnál az elérhető legjobb technikákat először elérték.

▼B

- m. a támogatásnak arra kell ösztönöznie a kedvezményezettet, hogy végrehajtsa egy olyan beruházást, amelyet a támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben vagy más módon hajtana végre. A Bizottság úgy véli, hogy tekintettel azokra a rendkívüli gazdasági kihívásokra, amelyekkel a vállalkozásoknak a jelenlegi válság miatt szembe kell nézniük, általában véve az a helyzet, hogy támogatás hiányában a kedvezményezettek változtatás nélkül folytatnák tevékenységüket, feltéve, hogy a tevékenységük változtatás nélküli folytatása nem jelenti az uniós jog megsértését; úgy tekinthető, hogy a kedvezményezettek a fenti 81.d) pont i. alpontjában említett beruházások tekintetében változtatás nélkül folytatnák tevékenységüket;
- n. az elszámolható költségek a 81.d) pontban említett projekt költségei és a beruházás élettartama alatt a támogatás hiányában fennálló helyzethez képest elért költségmegtakarítások vagy többletbevételek közötti különbségnek felelnek meg. A támogatási programot úgy kell megtervezni, hogy az – még a rendkívül magas villamosenergia- vagy gázárak időszakában is – lehetővé tegye a rendkívüli bevétel kezelését, egy előzetesen meghatározott visszakövetelési mechanizmus bevezetésével. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 40 %-át. A támogatási intenzitás közép- és nagyvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében 10 százalékponttal, kisvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében pedig 20 százalékponttal növelhető. Ezen túlmenően a támogatási intenzitás 15 százalékponttal növelhető azon beruházások esetében, amelyek a közvetlen üvegházhatásúgáz-kibocsátást legalább 55 %-kal vagy az energiafogyasztást legalább 25 %-kal csökkentik a beruházást megelőző helyzethez képest⁽¹³²⁾;
- o. a 81.n) pont alternatívájaként a támogatás versenyztetéses ajánlattételi eljárás keretében is meghatározható, amely nyílt, egyértelmű, átlátható és megkülönböztetésmentes, és olyan előzetesen meghatározott objektív kritériumokon alapul, amelyek minimálisra csökkentik a stratégiai ajánlattétel kockázatát. Az ajánlatok rangsorolásához használt összes kiválasztási kritérium legalább 70 %-át környezetvédelmi egységenkénti támogatás formájában kell meghatározni (például EUR/tonna szén-dioxid-csökkentés vagy EUR/megtakarított energiaegység). Az ajánlattételi eljárás költségvetésének kötelező érvényű korlátot kell képeznie annyiban, hogy várhatóan nem minden ajánlattevő részesül támogatásban;

⁽¹³²⁾ A közvetlen üvegházhatásúgáz-kibocsátás vagy energiafogyasztás csökkenését a támogatási kérelmet megelőző öt év átlagos közvetlen üvegházhatásúgáz-kibocsátása vagy energiafogyasztása alapján kell mérni (éves átlagos kibocsátás/fogyasztás).

▼B

- p. a 81.n) és o) pont további alternatívájaként az elszámolható költségek megfelelhetnek a 81.d) pontban említett projekthez kapcsolódó beruházási költségeknek, különösen a villamosításhoz, a hidrogénre vagy hidrogénből származó üzemanyagokra való átálláshoz vagy az energiahatékonyság javításához szükséges berendezések, gépek vagy létesítmények költségeinek. Ilyen esetben a támogatási intenzitás a 81.d) pont i. alpontjában említett, a villamosítási projektektől eltérő beruházások esetében nem haladhatja meg az elszámolható költségek 60 %-át. A villamosítási projektek és a 81.d) pont ii. alpontjában említett beruházások esetében a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 30 %-át;
- q. az e szakasz szerinti támogatás halmazható bármely más állami támogatással vagy központilag kezelt alapokkal, amennyiben ezek az intézkedések különböző azonosítható elszámolható költségekre vonatkoznak;
- r. a 81.n) és o) pont szerint nyújtott támogatás halmazható más támogatással vagy központilag kezelt alapokkal az átfedést mutató elszámolható költségek tekintetében, feltéve, hogy a 81.n) és o) pont szerint engedélyezett maximális támogatási összeget nem lépik túl;
- s. a 81.p) pont szerint nyújtott támogatás halmazható más támogatással vagy központilag kezelt uniós alapokkal az átfedést mutató elszámolható költségek tekintetében, feltéve, hogy a vonatkozó szabályok szerint alkalmazandó legmagasabb támogatási intenzitást és/vagy támogatási összeget nem lépik túl. A teljes támogatási összeg semmilyen körülmények között nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át.

2.7. A villamosenergia-fogyasztás további csökkentéséhez nyújtott támogatás

- (82) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontján alapuló meglévő, valamint az e közleményben meghatározott lehetőségeken túl az ideiglenes támogatásra lehet szükség a villamosenergia-fogyasztás az (EU) 2022/1854 rendelet⁽¹³³⁾ 3. és 4. cikke szerinti csökkentésének megvalósításához. Ez a támogatás segíthet enyhíteni a villamosenergia-árak rendkívüli emelkedését azáltal, hogy csökkenti a (jelenleg gázon alapuló) drágább villamosenergia-termelési technológiák fogyasztását. Ezért ugyanilyen fontos a villamosenergia-fogyasztás csökkentésére irányuló meglévő ösztönzők fenntartása és az (EU) 2022/1369 rendeletben⁽¹³⁴⁾ meghatározott gázkereslet-csökkentési célokkal való összhang biztosítása. Tekintettel a tagállamok közötti különbségekre, iránymutatásra van szükség annak biztosításához, hogy a rugalmasságnak keretet adjanak olyan kritériumok, amelyek célja az egyenlő versenyfeltételek biztosítása és az egységes piac integritásának megőrzése.

⁽¹³³⁾ A Tanács (EU) 2022/1854 rendelete (2022. október 6.) a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról (HL L 261I., 2022.10.7., 1. o.).

⁽¹³⁴⁾ A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete (2022. augusztus 5.) a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről (HL L 206., 2022.8.8., 1. o.).

▼B

- (83) A Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinti a villamosenergia-fogyasztás csökkentéséhez nyújtott támogatást, ha a következő kritériumok mindegyike teljesül:
- a. a támogatás csak akkor nyújthat pénzügyi ellentételezést, ha a kompenzációt a 83.e) pontban említett versenyeztetési ajánlattételi eljárás nélkül az adott órában várható fogyasztáshoz képest el nem fogyasztott („kontrafaktuális”) további villamosenergia után fizetik ki („további fogyasztáscsökkentés”). A további fogyasztáscsökkentés meghatározásához különböző módszerek alkalmazhatók. Annak biztosítása érdekében, hogy csak további keresletcsökkentésre nyújtsanak támogatást, a tagállamoknak általában figyelembe kell venniük a magasabb energiaárak ösztönző erejét, az egyéb támogatási kifizetésekből és programokból származó ösztönzőket, az időjárási körülményeket és a rendszer kijátszásának kockázatát.
 - b. a támogatást úgy kell kialakítani, hogy az elsősorban az (EU) 2022/1854 rendelet⁽¹³⁵⁾ 3. és 4. cikkében meghatározott villamosenergiafogyasztás-csökkentési cél eléréséhez járuljon hozzá. Ha a támogatást úgy alakították ki, hogy meghaladja a célokat, a tagállamnak bizonyítania kell, hogy a támogatásból eredő további előnyök (például az energiarendszer alacsonyabb költségei vagy a gázfogyasztás csökkenése) a belső piac megőrzése mellett a gazdaság súlyos zavarának orvoslásához szükségesek⁽¹³⁶⁾ és azzal arányosak;
 - c. a támogatást becsült kapacitásmennyiséggel és költségvetéssel rendelkező program keretében kell nyújtani;
 - d. a támogatás különböző formákban nyújtható, beleértve a közvetlen támogatásokat, a kölcsönöket⁽¹³⁷⁾ és a garanciákat⁽¹³⁸⁾;
 - e. a támogatást versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében kell nyújtani, amely nyílt, egyértelmű, átlátható és megkülönböztetésmentes, és olyan előzetesen meghatározott objektív kritériumokon alapul, amelyek minimálisra csökkentik a stratégiai ajánlattétel kockázatát. Amennyiben fennáll a túlkompenzáció kockázata, a támogatást úgy kell megtervezni, hogy lehetővé tegye a rendkívüli bevételek kezelését, például egy előzetesen meghatározott visszakövetelési mechanizmus bevezetésével;
 - f. a versenyeztetési ajánlattételi eljárás(ok)nak elvben nyitottnak kell lennie/lenniük a fogyasztás további csökkentésének valamennyi lehetséges módja előtt, különösen:
 - i. a villamosenergia-fogyasztást megváltoztató vagy azt elkerülő fogyasztók;
 - ii. otthoni tárolás a fogyasztás csúcsidőben történő csökkentése érdekében (kivéve, ha a támogatás nem vezetne további fogyasztáscsökkentéshez); valamint

⁽¹³⁵⁾ A Tanács (EU) 2022/1854 rendelete (2022. október 6.) a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról (HL L 261I., 2022.10.7., 1. o.).

⁽¹³⁶⁾ Az ilyen támogatás általában akkor tekinthető szükségesnek, ha hozzájárul a gázfogyasztás csökkentéséhez.

⁽¹³⁷⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján hitelek formájában nyújtják, a 70.g) pontban foglalt további feltételek alkalmazandók.

⁽¹³⁸⁾ Amennyiben a támogatást e szakasz alapján garancia formájában nyújtják, a 67.i) pontban foglalt további feltételek alkalmazandók.

▼B

- iii. otthoni villamosenergia-termelő eszközök, amelyek nem használnak gázt tüzelőanyagként. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy kizárják az egyéb fosszilis tüzelőanyagokon alapuló termelést;
- g. ami a 83.f) pontot illeti, a programok a kedvezményezettek egy vagy több kategóriájára korlátozhatók az alábbi körülmények egyike esetén:
- i. amennyiben a potenciális kedvezményezettek által nyújtható szolgáltatások jellemzői (pl. időtartam, aktiválás gyakorisága) közötti különbségek miatt az egy MWh-ra jutó ajánlatok nem tekinthetők összehasonlíthatónak;
 - ii. amennyiben a tagállamok bizonyítani tudják a Bizottságnak, hogy a verseny nem torzulna indokolatlanul; vagy
 - iii. az időben történő végrehajtás biztosítása érdekében (pl. a meglévő rendszerek kiterjesztése révén);

A rendszerek semmilyen esetben sem tartalmazhatnak mesterséges korlátozást vagy megkülönböztetést. Az (EU) 2019/944 irányelv⁽¹³⁹⁾ 17. cikkével összhangban a programok nem korlátozódhatnak indokolatlanul konkrét ügyfelekre vagy ügyfélcsoportokra, így aggregátorokra sem;

- h. a versenyeztetési ajánlattételi eljárás(ok)ban való részvételre vonatkozó jogosultsági feltételeknek átláthatónak, objektívnek és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük. A kedvezményezetteknek már megfelelő fogyasztásmérő berendezéssel⁽¹⁴⁰⁾ kell rendelkezniük, vagy kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy a további fogyasztáscsökkentés teljesítése előtt beépítik azt. Az adminisztráció egyszerűsítése érdekében alkalmazható a kedvezményezettek minimális ajánlattételi mennyiségére vonatkozó követelmény; ebben az esetben az elérendő minimális ajánlattételi mennyiség legfeljebb 10 MW-ban szabható meg, és meg kell engedni a küszöbérték eléréséhez szükséges aggregálást;
- i. annak érdekében, hogy a kedvezményezettek pontosan árazhassák ajánlataikat, egyértelmű és objektív kritériumokat kell meghatározni, és le kell írni, hogy mikor aktiválják a kedvezményezett további fogyasztáscsökkentését. Ugyanakkor szükség lehet megfelelő biztosítékok bevezetésére – például az aktiválás randomizációjára – annak érdekében, hogy ne alakuljanak ki a rendszer kijátszására ösztönző tényezők, mint például a kontrafaktuális helyzetek mesterséges felfújása;

⁽¹³⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (átdolgozás) (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

⁽¹⁴⁰⁾ Azaz olyan fogyasztásmérővel, amely külön méri az energiafogyasztást azokban az időszakokban, amikor csökkenteni kell a keresletet.

▼B

- j. a gázfogyasztásra gyakorolt negatív következmények elkerülése érdekében a kedvezményezetteknek kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy a villamosenergia-fogyasztásuk további csökkentése nem eredményezi teljes gázfogyasztásuk növekedését. Ezen túlmenően a csúcsidőszakokban a villamosenergia-fogyasztás csökkentésére irányuló támogatás esetében annak érdekében, hogy a villamos energia csúcsidőszakról csúcsidőszakon kívülre ⁽¹⁴¹⁾ történő áthelyezése előnyöket biztosítson, elkerülve ugyanakkor a teljes villamosenergia-fogyasztás csökkentésére vonatkozó cél elérésének akadályozását, a kedvezményezetteknek kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy a kompenzált, csúcsidőszakban történő villamosenergia-fogyasztás csökkentésének legfeljebb 150 %-át használják fel csúcsidőn kívüli fogyasztásként;
- k. a versenyztetéses ajánlattételi eljárás keretében a kedvezményezetteket a további fogyasztáscsökkentés legalacsonyabb egységköltsége (EUR/MWh vagy ennek megfelelő mutató ⁽¹⁴²⁾) alapján kell kiválasztani. A tagállamok további objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes rangsorolási kritériumokat vezethetnek be az uniós környezetvédelmi célkitűzések megvalósításának támogatásához szükséges környezetbarátabb technológiák előmozdítása érdekében;
- l. az ellentételezést az egyes kedvezményezetteknek a ténylegesen elért további fogyasztáscsökkentés alapján kell nyújtani (szemben a kedvezményezett által vállalt további fogyasztáscsökkentéssel);
- m. a támogatás nem torzíthatja indokolatlanul a villamos energia belső piacának megfelelő működését. A tagállamok megnyithatják a támogatást a határokon átnyúló részvétel előtt;
- n. a kompenzált további fogyasztáscsökkentést az (EU) 2022/1854 rendelet ⁽¹⁴³⁾ vonatkozó cikke(i) alkalmazási időszakán belül vagy az e célokat meghaladó támogatás esetén 2023. december 31-ig kell elérni;
- o. a támogatás halmozható más állami támogatásokkal, feltéve, hogy – például a támogatás nyílt versenyztetéses ajánlattételi eljárás keretében történő odaítélésével – elkerülhető a túlkompensáció. Semmilyen esetben sem nyújtható támogatás olyan elszámolható költségekre, amelyeket más állami támogatási intézkedések már fedeznek.

2.8. A nulla nettó kibocsátási célt szolgáló gazdaságra való átállás szempontjából stratégiai jelentőségű ágazatokban történő gyorsított beruházásokhoz nyújtott támogatás

- (84) Tekintettel arra, hogy fel kell gyorsítani a gazdasági átmenetet és le kell küzdeni a jelenlegi válságot, a tagállamok fontolóra vehetik a magánberuházások támogatását a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló gazdaságra való átállás szempontjából stratégiai jelentőségű ágazatok termelőberuházási hiányának kezelése érdekében, és

⁽¹⁴¹⁾ A „csúcsidőn kívüli” időszakot úgy kell meghatározni, hogy általában elkerülhető legyen a villamosenergia-fogyasztás, amikor a villamosenergia-termelésre gázt használnak.

⁽¹⁴²⁾ Például amikor a kedvezményezetteket kapacitásár (EUR/MW) alapján választják ki a fogyasztásnak egy adott óraszám alatt megvalósítandó csökkentésére. Ebben az esetben az órák számát előzetesen kell meghatározni.

⁽¹⁴³⁾ A Tanács (EU) 2022/1854 rendelete (2022. október 6.) a magas energiaárak kezelését célzó vészhelyzeti beavatkozásról (HL L 261I., 2022.10.7., 1. o.).

▼B

ösztönzőket nyújthatnak azok gyors bevezetéséhez, figyelembe véve ugyanakkor a globális kihívásokat is, amelyek azzal a veszéllyel járnak, hogy az ezen ágazatokba történő beruházásokat az EGT-n kívüli harmadik országokba irányítják át.

(85) A Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinti a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló gazdaságra való átállás szempontjából stratégiai jelentőségű beruházási projektekhez nyújtott támogatást, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

- a. A támogatást a következők ösztönzésére nyújtják:
 - i. a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló gazdaságra való átálláshoz szükséges berendezések, nevezetesen akkumulátorok, szolárpanelek, szélturbinák, hőszivattyúk, elektroli-zátorok, valamint szén-dioxid-leválasztást és -tárolást szolgáló berendezések gyártása; vagy
 - ii. az i. alpontban meghatározott berendezések gyártásához tervezett és elsődlegesen közvetlen inputként használt kulcsfontosságú alkatrészek gyártása; vagy
 - iii. a fenti i. és ii. pontban meghatározott berendezések és alapvető alkatrészek előállításához szükséges kritikus fontosságú nyersanyagok előállítása vagy visszanyerése;
- b. a támogatást becsült költségvetéssel rendelkező program⁽¹⁴⁴⁾ keretében nyújtják;
- c. a támogatást 2025. december 31-ig nyújtják;
- d. a kedvezményezettnek a munkák megkezdése⁽¹⁴⁵⁾ előtt be kell nyújtania a támogatási kérelmet, és a tagállam rendelkezésére kell bocsátania az e közlemény II. mellékletében előírt információkat⁽¹⁴⁶⁾.
- e. a támogatás nyújtható közvetlen támogatások formájában vagy egyéb formában – például adókedvezmény, kamattámogatott új kölcsönök vagy új hitelekre nyújtott garanciák formájában –, feltéve, hogy az adókedvezmény vagy az annak alapjául szolgáló új kölcsön névleges összege nem haladja meg az e pont szerint alkalmazandó támogatási intenzitást és a támogatás teljes összegét. Amennyiben a garanciákat vagy kölcsönöket hitelintézeteken és más pénzügyi intézményeken mint pénzügyi közvetítőkön keresztül nyújtják, a 67.i. pontban és a 70.g) pontban foglalt feltételeket tiszteletben kell tartani annak biztosítása érdekében, hogy az e szakasz alapján nyújtott támogatást a lehető legnagyobb mértékben közvetlenül továbbítsák a végső kedvezményezetteknek;

⁽¹⁴⁴⁾ Ez a program kiterjedhet az Innovációs Alap keretében benyújtott és kiválasztott projektekre is, amennyiben teljesülnek a 85. pont szerinti alkalmazandó feltételek.

⁽¹⁴⁵⁾ „Munkák megkezdése”: vagy a beruházás építési munkáinak megkezdése, vagy a berendezések megrendelésére irányuló első, jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalás, vagy más olyan kötelezettségvállalás, amely a beruházást visszafordíthatatlanná teszi, attól függően, hogy melyikre kerül korábbi időpontban sor. Nem tekintendő a munkák megkezdésének a földterület megvásárlása és az olyan előkészítő munka, mint az engedélyek beszerzése és az előzetes megvalósíthatósági tanulmányok készítése.

⁽¹⁴⁶⁾ Az ilyen támogatási kérelmeknek lehet bármilyen jogalapja, amennyiben az e közlemény 2.8. szakasza alapján nyújtandó támogatás összege nem haladja meg az eredetileg kérelmezett összeget.

▼B

- f. az elszámolható költségek a 85.a) pontban felsorolt áruk előállításához vagy helyreállításához szükséges tárgyi eszközökkel (például földterület, épületek, létesítmények, berendezések, gépek) és immateriális javakkal (például szabadalmi oltalom, licenck, know-how vagy egyéb szellemi tulajdon) kapcsolatos összes beruházási költséghez kapcsolódnak. Az immateriális javaknak a következőknek kell eleget tenniük: 1) továbbra is kapcsolódniuk kell az érintett területhez, és nem helyezhetők át más területekre; 2) elsősorban a támogatásban részesülő adott termelőlétesítményben használhatók fel; 3) amortizálhatónak kell lenniük; 4) a vevőtől független harmadik felektől, piaci feltételek mellett kell azokat megvásárolni; 5) a támogatásban részesülő vállalkozás eszközei közé kell tartozniuk; és 6) legalább öt évig (vagy kkv-k esetében három évig) ahhoz a projekthez kell kapcsolódniuk, amelyre a támogatást odaítélték;
- g. a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 15 %-át, és a támogatás teljes összege vállalkozásonként és tagállamonként nem haladhatja meg a 150 millió EUR-t. Mindazonáltal
- i. az érintett tagállam alkalmazandó regionális támogatási térképén az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban kijelölt támogatott területeken (a továbbiakban: „c” térségek) végrehajtott beruházások esetében a támogatási intenzitás az elszámolható költségek 20 %-ára növelhető, és a támogatás teljes összege vállalkozásonként és tagállamonként nem haladhatja meg a 200 millió EUR-t;
- ii. az érintett tagállam alkalmazandó regionális támogatási térképén az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjával összhangban kijelölt támogatott területeken (a továbbiakban: „a” térségek) végrehajtott beruházások esetében a támogatási intenzitás az elszámolható költségek 35 %-ára növelhető, és a támogatás teljes összege vállalkozásonként és tagállamonként nem haladhatja meg a 350 millió EUR-t;
- h. amennyiben a támogatást adókedvezmény, kölcsön vagy garancia formájában nyújtják, a 85.g) pontban meghatározott támogatási intenzitás 5 százalékponttal növelhető. Kisvállalkozások által végrehajtott beruházások esetében a támogatási intenzitás további 20 százalékponttal növelhető, a középvállalkozások által végrehajtott beruházások esetében pedig a támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető;
- i. A kedvezményezettnek kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az érintett térségben a beruházást a beruházás befejezését követően legalább öt évig, illetve kkv-k esetében három évig fenntartja. Ez a kötelezettségvállalás azonban nem jelenti azt, hogy ne lehetne lecserélni az ezen időszakon belül korszerűtlenné vált üzemet, illetve meghibásodott berendezést, feltéve, hogy a gazdasági tevékenység az érintett területen a minimális időtartam alatt fennmarad. Az üzem vagy felszerelés cseréje céljából azonban további támogatás nem ítéltető oda;

▼B

- j. a támogatás nyújtása előtt és a kedvezményezett által az e közlemény II. mellékletében megadott információk és a 85.k) pont szerinti kötelezettségvállalások alapján a támogatást nyújtó hatóságnak ellenőriznie kell az arra vonatkozó konkrét kockázatokat, hogy a termelőberuházás nem az EGT-n belül valósul meg, és azt, hogy nem áll-e fenn a 85.k) pont értelmében vett, EGT-n belüli áttelepítés kockázata;
- k. a támogatás nem nyújtható a termelési tevékenységek tagállamok közötti áttelepítésének⁽¹⁴⁷⁾ megkönnyítésére. E célból a kedvezményezett:
- i. megerősíti, hogy a támogatás iránti kérelmet megelőző két évben nem hajtott végre áttelepítést abba a létesítménybe, ahol a támogatott beruházást végre fogják hajtani; valamint
 - ii. kötelezettséget vállal arra, hogy a beruházás befejezését követő két éven belül nem hajt végre ilyen áttelepítést;
- l. a támogatás nem nyújtható nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak⁽¹⁴⁸⁾;
- m. a támogatás halmozható olyan állami támogatással, amely részben vagy egészben ugyanazon elszámolható költségekhez kapcsolódik, feltéve, hogy az ilyen halmozás nem vezet a bármely vonatkozó szabály értelmében az érintett támogatásra alkalmazandó legmagasabb támogatási intenzitás, illetve támogatási összeg túllépéséhez. A teljes támogatási összeg semmilyen körülmények között nem haladhatja meg az elszámolható költségek 100 %-át;
- n. a tagállamok mérlegelhetik, hogy a programok e pont szerinti bejelentésekor megkülönböztetésmentes módon beépítsék a környezetvédelemmel kapcsolatos követelményeket – például az e közlemény 37. pontjában felsoroltakat – vagy a szociális védelemhez vagy a foglalkoztatási feltételekhez kapcsolódó követelményeket;
- o. a tagállamoknak a támogatás odaítélésétől számított 60 napon belül tájékoztatniuk kell a Bizottságot a támogatás odaítélésének időpontjáról, a támogatás összegéről, az elszámolható költségekről, a kedvezményezett kilétéről, valamint a támogatott beruházás típusáról és helyszínéről a kedvezményezett által e közlemény II. mellékletében megadott információk alapján.

⁽¹⁴⁷⁾ „Áttelepítés”: egy azonos vagy hasonló tevékenységnek vagy annak egy részének áthelyezése az EGT-megállapodás egyik szerződő felének területén található létesítményből (eredeti létesítmény) az EGT-megállapodás egy másik szerződő felének területén található azon létesítménybe, ahol a támogatott beruházásra sor kerül (támogatott létesítmény). Áthelyezés akkor valósul meg, ha az eredeti és a támogatott létesítményben előállított termék legalább részben ugyanazokat a célokat szolgálja és ugyanazon fogyasztói típus keresletét vagy igényeit elégíti ki, valamint a kedvezményezett EGT-n belüli eredeti létesítményeinek valamelyikében folytatott azonos vagy hasonló tevékenység körében munkahelyek szűnnek meg.

⁽¹⁴⁸⁾ Az „Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról” című bizottsági közleményben (HL C 249., 2014.7.31., 1. o.) szereplő meghatározás szerint.

▼B

(86) Kivételes esetben a 85.b) ponttól eltérve és egyedi bejelentések alapján, az e közlemény 85.a) pontjában meghatározott, a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló gazdaságra való átállás szempontjából érintett áruk előállításához a Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján egyedi támogatást hagyhat jóvá, amelynek összege nem haladja meg azt a támogatási összeget⁽¹⁴⁹⁾, amelyet a kedvezményezett bizonyíthatóan kaphat az EGT-n kívüli harmadik országbeli joghatóságban végrehajtott egyenértékű beruházásért, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek:

a. a támogatás arra ösztönzi a kedvezményezettet, hogy az adott helyszínen valósítsa meg a beruházási projektet, vagy a 85.a) pontban meghatározott érintett áruk előállításához szükséges kapcsolódó beruházási projekteket⁽¹⁵⁰⁾ generáljon:

i. teljes mértékben az alkalmazandó regionális támogatási térképen meghatározott támogatott területen; vagy

ii. legalább három olyan EGT-tagállamban, ahol a beruházási kiadás jelentős része legalább két támogatott területen valósul meg. Az ilyen jelentős beruházások jelentős részét az alkalmazandó regionális támogatási térkép(ek)en meghatározott „a” térségben kell megvalósítani;

b. a támogatást 2025. december 31-ig nyújtják;

c. a kedvezményezettnek kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az e közlemény 85.a) pontjában meghatározott áruk előállításához a környezeti kibocsátások szempontjából a legújabb, kereskedelmi forgalomban elérhető legkorszerűbb termelési technológiát használja;

⁽¹⁴⁹⁾ A bejelentett támogatást és azt a támogatást, amelyet a kedvezményezett bizonyíthatóan kaphat az EGT-n kívüli harmadik országbeli joghatóságban, diszkontált feltételek mellett hasonlítják össze.

⁽¹⁵⁰⁾ Valamennyi tagállam vállalkozásai számára, amelyek az érintett értékláncban tevékenykednek, valódi lehetőséget kell biztosítani arra, hogy részt vegyenek egy kialakulóban lévő projektben. A bejelentő tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy ezek a vállalkozások tájékoztatást kaptak az adott projekt lehetséges indulásáról, valamint a projekttel kapcsolatos esetleges kereskedelmi lehetőségekről, például kapcsolatfelvétel, szövetéségek, találkozók vagy kapcsolatépítő rendezvények révén, amelyeken kkv-k és induló vállalkozások is részt vettek, ugyanakkor bizonyítani kell azt is, hogy kellő figyelmet fordítottak az üzleti titoktartásra.

▼B

- d. a kedvezményezettnek a munkák megkezdése ⁽¹⁵¹⁾ előtt be kell nyújtania a támogatási kérelmet, és a tagállam rendelkezésére kell bocsátania az e közlemény II. mellékletében előírt információkat és a vonatkozó igazoló dokumentumokat ⁽¹⁵²⁾. A kedvezményezettnek szilárd bizonyítékot kell szolgáltatnia azokról a támogatásokról, amelyeket egy EGT-n kívüli joghatóságban hasonló projektekre hitelt érdemlően kapna, és bizonyítania kell, hogy a támogatás nélkül a tervezett beruházás nem az EGT-ben valósulna meg ⁽¹⁵³⁾ ⁽¹⁵⁴⁾. Ezenkívül a kedvezményezettnek bizonyítania kell, hogy a támogatás nem jár kohézióellenes hatásokkal ⁽¹⁵⁵⁾;
- e. a támogatás nem haladhatja meg azt a minimális összeget, amely a támogatás kedvezményezettjének arra való ösztönzéséhez szükséges, hogy a beruházást az érintett térségben, az EGT területén valósítsa meg (finanszírozási hiány) ⁽¹⁵⁶⁾;

⁽¹⁵¹⁾ A 145. lábjegyzetben szereplő fogalommeghatározás szerint.

⁽¹⁵²⁾ Az ilyen támogatási kérelmeknek lehet bármilyen jogalapja, amennyiben az e közlemény 2.8. szakasza alapján nyújtandó támogatás összege nem haladja meg az eredetileg kérelmezett összeget.

⁽¹⁵³⁾ Az e közlemény II. mellékletében leírt kontrafaktuális forgatókönyvet alátámasztó releváns igazoló dokumentumoknak hitelesnek kell lenniük, azaz valódinak és a támogatás kedvezményezettjének a beruházással kapcsolatos döntése idején fennálló döntéshozatali tényezők szempontjából relevánsnak kell lenniük. A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy támaszkodjanak a vizsgált beruházási projekthez kapcsolódó valódi és hivatalos vállalati dokumentumokra, kockázatelemzésekre – ideértve a helyszínspecifikus kockázatok értékelését –, pénzügyi jelentésekre, belső üzleti tervekre, szakértői véleményekre és egyéb tanulmányokra. Ezeknek a dokumentumoknak egyidejűnek kell lenniük a beruházással vagy annak helyszínével kapcsolatos döntéshozatali folyamattal. A tagállamokat segíthetik az ösztönző hatás fennállásának bizonyításában a keresleti, költség- és pénzügyi előrejelzéseket tartalmazó dokumentumok, a beruházási bizottsághoz benyújtott, a különböző beruházási forgatókönyveket ismertető dokumentumok, valamint a pénzügyi intézmények számára készült dokumentumok.

⁽¹⁵⁴⁾ Elvben valószínűtlennek tűnik a beruházási kiadás költségeit meghaladó támogatási összegek indokoltsága, mivel ilyen esetekben a beruházásokra valószínűleg alacsonyabb támogatási összegek mellett is sor kerül az EGT-ben.

⁽¹⁵⁵⁾ Amennyiben a beruházás szempontjából több EGT-beli helyszínt is figyelembe vesznek, az e pont szerinti állami támogatás nem nyújtható annak érdekében, hogy a beruházást az alkalmazandó regionális támogatási térképen meghatározott regionális támogatási intenzitással rendelkező területre vonzzák, amikor a támogatás alacsonyabb, mint a vizsgált alternatív EGT-területeken, mivel ez olyan negatív hatást gyakorolna a versenyre és a kohézióra, amelyet valószínűleg nem ellensúlyozna pozitív hatás. Kivételt képez ez alól, ha a kedvezményezett bizonyítani tudja, hogy a beruházás egyébként nem valósulna meg ilyen alternatív EGT-területeken, és ehelyett harmadik országba irányítanák át. Azokban az esetekben, amikor az alternatív EGT-helyszínek azonos regionális támogatási intenzitással rendelkeznek, az e pont szerinti állami támogatás akkor nyújtható, ha a kedvezményezett bizonyítja, hogy a helyszínt objektív kritériumok alapján, az állami támogatástól függetlenül választották ki.

⁽¹⁵⁶⁾ Ezt a finanszírozási hiányt a támogatott beruházás várható pénzforgalmának (beleértve a beruházást és a műveletet is) nettó jelenértéke és azon kontrafaktuális beruházás várható pénzforgalmának nettó jelenértéke közötti különbség határozza meg, amelyet a támogatás kedvezményezettje hitelt érdemlően végrehajtana az EGT-n belüli támogatás hiányában (ideértve különösen azt a támogatást, amelyet a kedvezményezett hitelt érdemlően kapna a nem EGT-államban, kontrafaktuális forgatókönyv esetén). Mindkét forgatókönyvet megfelelően bizonyítani kell, azaz reális feltételezéseket kell alkalmazni egy hiteles üzleti terv részeként. Elvben nem valószínű, hogy a Bizottság az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összeegyeztethetőnek fogja tekinteni a projekteknek az érintett térségben történő megvalósításához szükséges beruházási kiadásokat meghaladó támogatási összegeket, tekintettel arra, hogy az ilyen támogatás valószínűleg nem fejt ki ösztönző hatást.

▼B

- f. A támogatás nem nyújtható a termelési tevékenységek tagállamok közötti áttelepítésének⁽¹⁵⁷⁾ megkönnyítésére. A bejelentendő intézkedések értékelésekor a Bizottságnak be kell kérnie minden szükséges információt annak megítéléséhez, hogy az állami támogatás valószínűsíthetően jelentős munkahelyvesztéshez vezet-e az EGT-n belüli meglévő helyszíneken. Ilyen helyzetben, illetve abban az esetben, ha a beruházás lehetővé teszi a kedvezményezett számára, hogy tevékenységet telepítsen át a megcélzott térségbe, a támogatás és az áttelepítés közötti esetleges ok-okozati kapcsolat negatív hatásnak tekintendő, amelyet a pozitív hatások valószínűleg nem ellensúlyoznak;
- g. a kedvezményezettnek kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az érintett térségben a beruházást a beruházás befejezését követően legalább öt évig, illetve kkv-k esetében három évig fenntartja. Ez a kötelezettségvállalás azonban nem jelenti azt, hogy ne lehetne lecserelni az ezen időszakon belül korszerűtlenné vált üzemet, illetve meghibásodott berendezést, feltéve, hogy a gazdasági tevékenység az érintett területen a minimális időtartam alatt fennmarad. Az üzem vagy felszerelés cseréje céljából azonban további támogatás nem ítéltető oda.
- h. az e szakasz szerinti támogatás nem nyújtható nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak⁽¹⁵⁸⁾.

3. NYOMON KÖVETÉS ÉS JELENTÉSTÉTEL

- (87) A tagállamoknak az e közlemény alapján nyújtott, 100 000 EUR-t meghaladó egyedi támogatásokra vonatkozó információkat⁽¹⁵⁹⁾, illetőleg az elsődleges mezőgazdasági és halászati ágazatban 10 000 EUR-t meghaladó támogatásokra vonatkozó információkat⁽¹⁶⁰⁾ az adott támogatás nyújtásától számított 12 hónapon belül közzé kell tenniük az átfogó állami támogatási honlapon vagy a Bizottság vonatkozó adatbázisában⁽¹⁶¹⁾, kivéve a 2.8. szakasz alapján nyújtott támogatásokat, amelyekre vonatkozóan a tagállamoknak a támogatás odaítélésétől számított 6 hónapon belül kell közzétenniük a vonatkozó információkat.

⁽¹⁵⁷⁾ Az 147. lábjegyzetben szereplő fogalom meghatározás szerint.

⁽¹⁵⁸⁾ Az „Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról” című bizottsági közleményben (HL C 249., 2014.7.31., 1. o.) szereplő meghatározás szerint.

⁽¹⁵⁹⁾ Vagyis a 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet III. mellékletében és a 702/2014/EU bizottsági rendelet III. mellékletében előírt információkat. A visszafizetendő előlegek, a garanciák, a hitelek, az alárendelt kölcsönök és más támogatási formák esetében az alapul szolgáló eszköz névértékét kedvezményezettenként kell megadni. Az adó- és fizetési kedvezmények esetében az egyedi támogatás összegét tartományokban is meg lehet adni.

⁽¹⁶⁰⁾ Vagyis a 702/2014/EU bizottsági rendelet III. mellékletében és a 2014. december 16-i 1388/2014/EU bizottsági rendelet III. mellékletében előírt információkat. A visszafizetendő előlegek, a garanciák, a hitelek, az alárendelt kölcsönök és más támogatási formák esetében az alapul szolgáló eszköz névértékét kedvezményezettenként kell megadni. Az adó- és fizetési kedvezmények esetében az egyedi támogatás összegét tartományokban is meg lehet adni.

⁽¹⁶¹⁾ Az állami támogatások nyilvános átláthatósági adatbázisa, amely mindenki számára hozzáférhetővé teszi a tagállamok által az egyedi támogatásokról az állami támogatásokra vonatkozó európai átláthatósági követelményeknek megfelelően szolgáltatott adatokat, a következő internetcímen érhető el: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=hu>.

▼B

- (88) Az e közlemény 2.4. szakasza szerinti támogatási intézkedések esetében, amennyiben a vállalkozásonkénti és tagállamonkénti támogatás teljes összege meghaladja az 50 millió EUR-t, a tagállamoknak programjukba bele kell foglalniuk azt a követelményt, amely szerint a kedvezményezettnek a támogatás odaítélésétől számított egy éven belül be kell nyújtania a támogatást nyújtó hatósághoz egy tervet, amely meghatározza, hogy a kedvezményezett hogyan fogja csökkenteni energiafogyasztásának szénlábnyomát, vagy hogyan fogja végrehajtani az e közlemény 37. pontjában leírt, a környezetvédelemmel vagy az ellátás biztonságával kapcsolatos követelmények bármelyikét. Ez a fenti előírás 2023. január 1-jétől hatályos.
- (89) A tagállamoknak éves jelentéseket kell benyújtaniuk a Bizottságnak ⁽¹⁶²⁾.
- (90) A tagállamoknak részletes nyilvántartásokat kell vezetniük az e közlemény alapján nyújtott támogatásokról. A nyilvántartásokat, amelyek a feltételek betartásának megállapításához szükséges valamennyi információt tartalmazzák, a támogatás nyújtásától számítva 10 évig kell megőrizni, és kérésre be kell mutatni a Bizottságnak.
- (91) A Bizottság a támogatásnyújtást illetően további információkat kérhet különösen annak ellenőrzésére, hogy betartották-e a támogatási intézkedést jóváhagyó bizottsági határozat feltételeit.
- (92) A Bizottság a közlemény végrehajtásának nyomon követése érdekében felkérheti a tagállamokat, hogy szolgáltatassanak összesített információkat az állami támogatási intézkedéseknek a jelenlegi válság miatt a gazdaságban bekövetkezett komoly zavar megszüntetése érdekében történő felhasználásáról.

4. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- (93) A Bizottság ezt a közleményt 2023. március 9-től alkalmazza. A Bizottság az ebben a közleményben foglalt rendelkezéseket alkalmazza a 2023. március 9-én bejelentett minden intézkedés esetében, valamint az említett nap előtt bejelentett intézkedések esetében is.
- (94) Ez a közlemény a 2022. október 28-án elfogadott ideiglenes válságkeret ⁽¹⁶³⁾ (a korábbi ideiglenes válságkeret) helyébe lép. A korábbi ideiglenes válságkeret 2023. március 9-i hatállyal visszavonásra kerül. A korábbi ideiglenes válságkeret már a 2022. március 23-án elfogadott ⁽¹⁶⁴⁾ és 2022. július 20-án módosított ⁽¹⁶⁵⁾ ideiglenes válságkeret helyébe lépett.
- (95) Összességében a korábbi ideiglenes válságkeretek 2.1.–2.3. szakasza alapján nyújtott támogatás, valamint az e közlemény ugyanazon szakaszai alapján nyújtott támogatás egyetlen időpontban sem haladhatja meg az e közlemény vonatkozó szakaszaiban meghatározott támogatási felső határokat. Ami a 2.4. szakaszt illeti, a korábbi ideiglenes válságkeretek alapján nyújtott támogatás és az e közlemény alapján nyújtott támogatás nem haladhatja meg az e közleményben ugyanarra a támogatható

⁽¹⁶²⁾ HL L 140., 2004.4.30., 1. o.⁽¹⁶³⁾ HL C 426., 2022.11.9., 1. o.⁽¹⁶⁴⁾ HL C 131I., 2022.3.24., 1. o.⁽¹⁶⁵⁾ HL C 280., 2022.7.21., 1. o.

▼B

időszakra meghatározott támogatási felső határokat. A korábbi ideiglenes válságkeretek 2.5. és 2.6. szakasza alapján nyújtott támogatás nem halmozható az e közlemény ugyanazon szakaszai alapján nyújtott támogatással, ha a támogatás ugyanazokat az elszámolható költségeket fedezi.

- (96) A jogellenes állami támogatás értékelésére alkalmazandó szabályok megállapításáról szóló bizottsági közleménnyel ⁽¹⁶⁶⁾ összhangban a Bizottság ezt a közleményt a be nem jelentett támogatásokra is alkalmazza, amennyiben a támogatást 2023 március 9-én vagy azt követően nyújtják.
- (97) Minden más esetben a Bizottság a támogatás nyújtásakor hatályos válságkeretben meghatározott szabályokat fogja alkalmazni.
- (98) A Bizottság 2023. december 31. előtt fontos versenyjogi vagy gazdasági megfontolások, továbbá a nemzetközi fejlemények alapján felülvizsgálja e közlemény minden szakaszát. Amennyiben ez segítséget jelent, a Bizottság további pontosításokat is adhat a konkrét kérdésekben általa alkalmazott megközelítéssel kapcsolatban.
- (99) A Bizottság az érintett tagállamokkal szorosan együttműködve biztosítja, hogy az e közlemény hatálya alá tartozó intézkedések egyértelmű és hiánytalan bejelentését követően gyors értékelésre kerüljön sor. A tagállamoknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot szándékaikról, és a lehető leghamarabb és legátfogóbban be kell jelenteniük az ilyen intézkedések meghozatalára irányuló terveiket. A Bizottság iránymutatást és segítséget nyújt a tagállamoknak ebben a folyamatban.

⁽¹⁶⁶⁾ HL C 119., 2002.5.22., 22. o.

I. MELLÉKLET

Különösen érintett ágazatok és alágazatok ⁽¹⁾

	NACE-kód	Leírás
1	0510	Feketeszén-bányászat
2	0610	Kőolaj-kitermelés
3	0710	Vasércbányászat
4	0729	Színesfém érc bányászata
5	0891	Vegyí ásvány bányászata
6	0893	Sókitermelés
7	0899	Egyéb m.n.s. bányászat
8	1041	Olaj gyártása
9	1062	Keményítő, keményítőtermék gyártása
10	1081	Cukorgyártás
11	1106	Malátagyártás
12	1310	Textilszálak fonása
13	1330	Textilkikészítés
14	1395	Nem szőtt textília és termék gyártása (kivéve: ruházat)
15	1411	Bőrruházat gyártása
16	1621	Falemezgyártás
17	1711	Papíripari rostanyag gyártása
18	1712	Papirgyártás
19	1910	Kokszgyártás
20	1920	Kőolaj-feldolgozás
21	2011	Ipari gáz gyártása
22	2012	Színezék, pigment gyártása
23	2013	Egyéb szerves vegyi alapanyag gyártása

⁽¹⁾ A kibocsátásintenzitásuk és kereskedelmi intenzitásuk alapján felsorolt (al)ágazatok megfelelnek a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátás-helyezés kockázatának kitett ágazatok és alágazatok 2021–2030-as időszakra történő meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. február 15-i (EU) 2019/708 felhatalmazáson alapuló bizottsági határozatban (HL L 120., 2019.5.8., 20. o.) felsorolt ágazatoknak.

▼B

	NACE-kód	Leírás
24	2014	Szerves vegyi alapanyag gyártása
25	2015	Műtrágya, nitrogénvegyület gyártása
26	2016	Műanyag-alapanyag gyártása
27	2017	Szintetikus kaucsuk-alapanyag gyártása
28	2060	Vegyi szál gyártása
29	2110	Gyógyszeralapanyag-gyártás
30	2311	Síküvegyártás
31	2313	Öblösüvegyártás
32	2314	Üvegszálgyártás
33	2319	Műszaki, egyéb üvegtermék gyártása
34	2320	Tűzálló termék gyártása
35	2331	Kerámiacsempe, -lap gyártása
36	2332	Égetett agyag építőanyag gyártása
37	2341	Háztartási kerámia gyártása
38	2342	Egészségügyi kerámia gyártása
39	2351	Cementgyártás
40	2352	Mész-, gipszgyártás
41	2399	M. n. s. egyéb nemfém ásványi termék gyártása
42	2410	Vas-, acél-, vasötvözet-alapanyag gyártása
43	2420	Acélsőgyártás
44	2431	Hidegen húzott acélrúd gyártása
45	2442	Alumíniumgyártás
46	2443	Ólom, cink, ón gyártása
47	2444	Rézgyártás
48	2445	Egyéb nem vas fém gyártása
49	2446	Nukleáris fűtőanyag gyártása
50	2451	Vasöntés

▼**B**

	Prodcod-kód	Leírás
1	81221	Kaolin és egyéb kaolintartalmú agyag
2	10311130	Fagyasztott burgonya elkészítve vagy tartósítva (beleértve az olajban vagy részben olajban sült, majd lefagyasztott burgonyát is, kivéve az ecettel vagy ecetsavval készítettet)
3	10311300	Liszt, dara, pehely, granulátum és labdac (pellet) szárított burgonyából
4	10391725	Sűrített paradicsompüré vagy -krém
5	105122	Teljes tejpör
6	105121	Sovány tejpör
7	105153	Kazein
8	105154	Tejcukor és tejcukorszirup
9	10515530	Tejsavó és módosított tejsavó, por, granulátum vagy más szilárd alakban, sűrítve is, édesítőanyag hozzáadásával is
10	10891334	Sütőélesztő
11	20302150	Üvegesedő zománcok és mázak, engoba és hasonló készítmények a kerámiához, zománchoz vagy üveghez
12	20302170	Folyékony lüszterek és hasonló készítmények, üvegolvadék és egyéb üveg por, szemcse vagy pehely alakban
13	25501134	Közlőműtengely, vezérműtengely, forgattyústengely és forgattyú részei szabadalakító kovácsolással megmunkált vasból stb.

II. MELLÉKLET

Az e közlemény 2.8. szakasza szerinti támogatási kérelem formanyomtatványán feltüntetendő információk

1. A támogatás kedvezményezettjének adatai:

- Név, székhely, fő gazdasági tevékenység (ágazat NACE-kódja).
- Nyilatkozat arról, hogy a megmentéshez és szerkezetátalakításhoz nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás értelmében a vállalkozás nem nehéz helyzetben lévő vállalkozás.
- A 85 pont szerint program keretében nyújtott támogatás esetén: áthelyezési tilalomról szóló nyilatkozat és a 85.k) pontban felsorolt kötelezettségvállalások

2. A támogatandó beruházásra vonatkozó információk:

- A beruházás rövid leírása.
- Az érintett térségben várható pozitív hatások rövid leírása (például a létrehozott vagy megőrzött munkahelyek száma, K+F+I tevékenységek, képzési tevékenységek, klaszterképzés és a projekt lehetséges hozzájárulása a regionális gazdaság zöld és digitális átállásához).
- Alkalmazandó jogalap (nemzeti, EU vagy mindkettő).
- A munkák megkezdésének és a beruházás befejezésének tervezett időpontja.
- A projekthelyszín(ek) meghatározása.
- A 86. pont szerinti támogatás esetében: a más tagállamokban generált kapcsolt beruházásokra vonatkozó információk a 86.a) ponttal összhangban: a generált beruházások helye és összege. Tájékoztatás nyújtása a támogatandó beruházás és a generált beruházások közötti kapcsolatokról.

3. A beruházás finanszírozásra vonatkozó információk:

- Beruházási költségek és egyéb kapcsolódó költségek.
- Összes elszámolható költség.
- A beruházás érintett térségben való végrehajtásához szükséges támogatási összeg.
- Támogatási intenzitás.
- A 86. pont szerinti támogatás esetében: a finanszírozási hiány elemzése, beleértve az üzleti tervet és a tényszerű és kontrafaktuális forgatókönyvekre vonatkozó nettójelenérték-számításokat, a becsült beruházási költségekkel, működési költségekkel, bevételekkel és végértékkel mindkét forgatókönyv esetében (Excel formátumban), alátámasztó bizonyítékokkal.

4. A támogatás szükségességére és várható hatásaira vonatkozó információk:

- A támogatás szükségességének és az ezáltal a beruházási és a helyszínnel kapcsolatos döntésre gyakorolt hatásnak a rövid ismertetése. Ennek az ismertetésnek ki kell térnie arra, hogy a támogatás elmaradása esetén milyen alternatív beruházás jönne létre, vagy milyen helyszínre vonatkozó döntés születne.
- A 86. pont szerinti támogatás esetében a kedvezményezettnek a következőket kell benyújtania:

▼B

- megbízható bizonyítékok arra vonatkozóan, hogy hitelt érdemlően támogatásban részesülne egy EGT-n kívüli joghatóságban a kontrafaktuális forgatókönyvben szereplő hasonló projekt esetében,
- bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a támogatás nélkül a tervezett beruházás nem az EGT-ben valósulna meg,
- bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a támogatás nem jár a 86.d) pont értelmében vett kohézióellenes hatásokkal.